

Prosa prima

Ostendit post mutationem fortune animi esse turbatam quem vult sanare philosophia per facundiam loquere.

Est hec paulisper obtinuit. atque ubi attentionem meam modesta taciturnitate collegit sic exorsa est. P. Si penitus egritudinis tue causas habitumque cognoui. fortune prioris affectu desiderioque tabescis.

Ea tamen animi tui statum sicuti tu tibi fingis mutata per

quarto tangit oportunitatem medendi boecium. quanto preedit ad leuia medicamenta eius. scda ibi. ue rtit. Intellego. tertia ibi. Sed ut arbitror. quarta ibi. s. tps e. quinta ibi. qd e igitur o ho. Primo dicit. Post hec que dicta sunt philosophia obtinuit. i. tacuit paulisper. i. modicum. atque per et. ubi. i. postquam collegit. i. intellexit meam attentionem. i. diligentiam modesta taciturnitate. i. temperato silentio exorsa est. i. incepit loqui. sic. i. talis. si pro quo. ego cognoui causas. i. rationes radicales. que pro et. habitum. i. dispositionem tue egritudinis. i. infirmitatis. tu boecii tabescis. i. tristis affectu. que pro et. desiderio prioris fortune que fuit tibi prospera. ea fortuna mutata. i. variata apud te peruertit. i. mutauit statum. i. dispositionem tui animi. i. tue mentis sicuti tu tibi fingis. Non que philosophia post predicta obtinuit. ut boecii magis animo deliberato verba philosophie colligere posset. et sibi respondere. que secundum Seneca in puerb. deliberare utilia. mora tutissima est. Deliberandum est diu quecquid faciendum est semel. discute quod audias. proba quod credas Et ideo philosophia obtinuit tanquam lassata ex quonibus prioris motis. unde Seneca in li. de iri. card. Non sperare in actu sis sed interdum animo tuo requie dato. et reqies illa sit plena sapientia. Non de hoc que dicit modesta taciturnitate. duplex est taciturnitas. quaedam moderata. alia superflua. Moderata taciturnitas est quando tacet quando tacendum est. de qua loquitur Seneca in puerb. dicens Tene sperare vocis et silentij temperamentum. tamen in hoc libetius incube ut libenter audias que loquaris. que enim nescit tacere. nescit loqui. Superflua taciturnitas est quando tacet cum loquendum est. de qua dicit poeta Na nimium tacuisse nocet. Non que boecii in statu miserie non erat magnanimus. que habuit animam pueris fortune. Magnanimus enim est que contra difformes insultus fortune unanimi mentis constantia militat sicut Albertus. super. i. li. eth. Et Seneca prima epistola ad Lucillum dicit Primum argumentum propositum mentis existimo: posse persistere et secum morari. Non que philosophia dicit fortunam esse mutatam circa boecium sicut ipse fingit. hoc dicit pro tanto. que secundum rei veritatem fortuna non erat circa ipsum mutata sic philosophia infra probabit.

Intelligo multiformes illius prodigij fucos et eosque cum his quos eludere nititur blandissimam familiaritatem: dum intolerabili dolore confundat quos insperata reliquit.

Cuius si naturam. mores ac meritum reminiscere: nec habuisse te in ea pulcrum aliquid. nec amisisse cognosces

si sine spe reliquit. i. dimiserit. cuius. i. fortune si tu boecii reminiscere. i. recorderis naturam. mores. ac per etiam meritum. i. dignitatem. nec etiam cognosces te boecium in ea fortuna habuisse aliquid pulcrum nec amisisse. et per primum de amissione eius nihil est dolendum. Non que prodigium est miraculum propter solitum cursum nature perueniens. et dicitur quasi propro producens homines in admirationem. Vel secundum Uguitionem prodigium est monstrum ad vastandum paratum. dictum a prodigo gis. quod est vasto as. fortuna autem potest dici prodigium primo quia ducit homines in admirationem eo que bonis mala et malis bona tribuit. Vel dicitur prodigium secundo modo quia vastat animum hominis. prospera enim fortuna vastat animum hominis per nimiam sollicitudinem. aduersa per nimiam desolationem. Non fucus in vna signifi-

Hic est scđs liber boecij de solatione philosophie que prouenit ad librum precedentem in hunc modum Postquam philosophia in primo li. inuestigauit causas radicales infirmitatis boecij: in hoc 2o procedit ad eius curationem. primo adhibendo sibi remedia leuia. 2o remedia validiora in libris sequentibus. hunc enim modum medicandi philosophia promissit boecio. Et diuiditur iste liber in. xvi. partes que octo sunt prole. et octo met huius scđi que partes patebunt. quod autem in quolibet parte agatur similiter videbitur. Prima pars diuiditur. primo in octo boecii que philosophia egerit post predicta. et resumit unam causam doloris boecij. 2o philosophia ponit quaedam effectum fortune. 3o excusat se de quodam.

Hic philosophia ponit quendam effectum fortune. d. Ego intelligo. i. cognosco multiformes fucos. i. deceptiones illius prodigij. i. fortune. et eosque. i. tandiu. i. ipsa fortuna exercet blandissimam familiaritatem cum his quos nititur. i. laborat eludere. i. decipere. dum. i. donec confundat. i. protrahat intolerabili dolore eos que fortuna insperata

Libri scđi de consolatione philosophiæ

catione dñ color suppositus naturali color. z ponit p deceptione qz talis color decipit visu: euz facit mulierē deforme: appare pulcrā. **N**ō q fortuna sua familiaritate decipit hoīem z pfundit. qz dicit **Sen** in libro de solone filij **Elye**. Neminē aduersa fortuna pminuit: nisi quē scda decipit. **E**t dicit in puerbijs. Fortuna quē nimium fouet: hūc stultū facit. fortuna nulli semel obesse p̄tēta est. fortuna vitrea est. dū splendet frangit. **I**dem ep̄ q̄rta. Neminē eo fortuna prouerit vt nō tantū illi minaret: q̄ntū pmiserat. noli hui⁹ tranquillitati pfidere. memēto q mare euerit. z eodem die vbi luserūt nauigia absorbenē.

Hic phiā excusat se de quodā. d. **S**z vt ego phiā arbitror. i. opinor haud multū. i. nō multū laboraueri reuocare. i. reducē tibi hec supple p̄ dicta de morib⁹ fortune i memoriā enī p qz. tu solebas. i. psuetus fuisti p̄ntem. i. astantē fortunā. qz p z blādiētē. i. est applaudētē incessere. i. arguē virilib⁹. i. asp̄s verbis. qz p et insectabare. i. pseqūbaris. eā fortunā

de nro aditu. i. nra informatōe platis. i. pronūciatis sentētis. vey pro sed. ois subita. i. festina mutatio n̄ p̄tingit. i. aduenit sine quodā cōflictu. i. turbatiōe animoz. sic. i. talit factū ē scilic de te vt tu discesseris paulisp. i. modicū a tua tranquillitate. i. a tua mētis quiete. **N**ō q sapientis z magnanimi ē p̄tra fortunā cōstantē militare z nō pusillo aīo succūbē. vñ **Seneca** i libro de clementia dicit. Magnos viros q maligne fortunē succūbē nesciuntz aduersas res sue virtutis experi mēta faciūt. **N**ā fm **Ar.** i. eth **S**apiēs scit bñ ferre fortunā qz hz se sine vituperio sicut tetragonū. op⁹ enī tetragonū quocūqz p̄cūc firmū stat. sic anim⁹ sapientis: cōstās pmanet q̄cūqz fortuna imminēt. **N**ō q quies aī sit p sedationē passionū q̄ causat ex ordinatōe rōnis cū deliberatōe. s̄ subite mutationes pueniūt deliberationē rōnis. iō mutāt z turbāt animū. p̄t qd dicit phiā **Dis** subita mutatio rez nō p̄tingit sine fluctu zc.

Hic phiā tāgit oportunitatē mendendi ipm boeciuz. d. **S**ed tps ē. i. instat te boeciū haurire. i. recipe. ac p etiā. gustare aliqd molle. i. facile. atqz p z iocūdū. i. delectabile qd leue vel delectabile trāsmisū ad interiora. i. tui animi fecerit viā validioribus haustib⁹. i. fortioribus remedijs. **I**git p g. suadela. i. psuasio rhetorice dulcedinis. i. rhetorici ornatus le. i. redā via cū nō deserit. i. nō derelinqt nra instituta. i. documenta. qz. i. et. cū hac. i. rhetorica/musica. i. ars metrica vernacula. i. famula nri laris. i. nre dom⁹. i. assit z succinat. i. decantet nūc. i. aliq̄n leuios modos. i. faciliores z sus. z nūc. i. aliq̄n ḡuios. i. difficiliores. **N**ō q phiā inuitat duas scias ad curationē boeciū. i. rhetoricā z musicā. rhetoricā inuitat rōne prose i q̄ vti rōnib⁹ psuasuis: rhetorice colorib⁹ adornatis. **M**usicā inuitat p̄t metz. nā sic musica vtimur arsi z theli. i. p̄cordi eleuatione z dep̄ssione vocis. sic siliter in metro vtimur eleuatione q̄ p̄duatē syllabe eleuant. z vtimur dep̄ssione q̄ breues syllabe dep̄munt qdā p̄cordia p̄portionali. **N**ō dicit **Lull** i proemio rhetorice sue q eloquētia sine sapia plerūqz obesse p̄t. nūqz at p̄desse. cū igit rhetorica sit scia eloquendi ornare: ipa nō p̄dest sine sapia. iō dicit phiā q rhetorica tūc p̄cedit redā callē q̄ nō deserit nra instituta q̄ sūt instituta z documenta sapie.

Hic phiā adhibet Boecio leuia medicamenta. **A**bi nō q leuia medicamenta siue remedia dicunt rōnes sup̄te fm cōem vsū hoīm: psuadentes nō esse dolendū de aduersitate fortune. **R**emedia at validiora sūt ratōnes q sūt p̄ cōem opionem hoīm. on̄dentes qd sit sumū bonū. z

Sed vt arbitror haud multū tibi hec in memoriā reuocare laboraueri **S**olebas enī p̄ntem quoqz blādiētē qz virilib⁹ incessere verbis. eā qz de nro aditu platis insectabare sentētis. **V**ey ois subita mutatio rez nō sine quodā q̄si fluctu p̄tingit animoz. **S**ic factū ē vt tu quoqz paulisper a tua tranquillitate discesseris

sed. ois subita. i. festina mutatio n̄ p̄tingit. i. aduenit sine quodā cōflictu. i. turbatiōe animoz. sic. i. talit factū ē scilic de te vt tu discesseris paulisp. i. modicū a tua tranquillitate. i. a tua mētis quiete. **N**ō q sapientis z magnanimi ē p̄tra fortunā cōstantē militare z nō pusillo aīo succūbē. vñ **Seneca** i libro de clementia dicit. Magnos viros q maligne fortunē succūbē nesciuntz aduersas res sue virtutis experi mēta faciūt. **N**ā fm **Ar.** i. eth **S**apiēs scit bñ ferre fortunā qz hz se sine vituperio sicut tetragonū. op⁹ enī tetragonū quocūqz p̄cūc firmū stat. sic anim⁹ sapientis: cōstās pmanet q̄cūqz fortuna imminēt. **N**ō q quies aī sit p sedationē passionū q̄ causat ex ordinatōe rōnis cū deliberatōe. s̄ subite mutationes pueniūt deliberationē rōnis. iō mutāt z turbāt animū. p̄t qd dicit phiā **Dis** subita mutatio rez nō p̄tingit sine fluctu zc.

Sz tps est haurire te aliqd ac degustaē molle atqz iocūdū qd ad interiora transmissū validioribus haustib⁹ viā fecerit. **A**ssit igit rhetorice suadela dulcedinis que tum tūc redā calle p̄cedit: cū nra instituta nō deserit. cum qz hac musica laris nri vernacula: nunc leuios nūc grauios modos succinat

assit. i. sit p̄ns. q̄ rhetorica p̄cedit tūc. i. solūmō tūc redā calle. i. redā via cū nō deserit. i. nō derelinqt nra instituta. i. documenta. qz. i. et. cū hac. i. rhetorica/musica. i. ars metrica vernacula. i. famula nri laris. i. nre dom⁹. i. assit z succinat. i. decantet nūc. i. aliq̄n leuios modos. i. faciliores z sus. z nūc. i. aliq̄n ḡuios. i. difficiliores. **N**ō q phiā inuitat duas scias ad curationē boeciū. i. rhetoricā z musicā. rhetoricā inuitat rōne prose i q̄ vti rōnib⁹ psuasuis: rhetorice colorib⁹ adornatis. **M**usicā inuitat p̄t metz. nā sic musica vtimur arsi z theli. i. p̄cordi eleuatione z dep̄ssione vocis. sic siliter in metro vtimur eleuatione q̄ p̄duatē syllabe eleuant. z vtimur dep̄ssione q̄ breues syllabe dep̄munt qdā p̄cordia p̄portionali. **N**ō dicit **Lull** i proemio rhetorice sue q eloquētia sine sapia plerūqz obesse p̄t. nūqz at p̄desse. cū igit rhetorica sit scia eloquendi ornare: ipa nō p̄dest sine sapia. iō dicit phiā q rhetorica tūc p̄cedit redā callē q̄ nō deserit nra instituta q̄ sūt instituta z documenta sapie.

Quid est igit o homo quod te in mesticiā luctūqz deriecit? **N**ouū credo aliqd inusitatūqz vidisti. **T**u fortunā putas erga te esse mutatam? **E**rras. **N**i sp̄ eius mores sunt. ista natura. seruauit circa te p̄pria pot̄ in ipsa sui mutabilitate p̄statiā. **T**al erat cū blādiebat.

Prosa prima

cū tibi false illecebris felicitatis alludget. Dephendi/
sti ceci numinis ambiguos vult^o. que sese adhuc velat
alijs: tibi tota proorsus innotuit

in q̄ p̄sistat. z quō ad ip̄s pueniat. z
q̄ mali sūt impotentes z boni potē
tes z filia. **P**rimo ḡ oñt phia nō eē
colēdū x fortūa qz fūat ppriā natu

scdaz ponit ibi **S**i phas. t̄tia ibi **A**n ḡo. q̄rtā ibi. q̄ si nec. q̄ntā ibi. postreo equo zc. **P**rima rō
talis est. **N**ō in mesticiā z luctū deicit nisi p̄t aliqd nouū vel inusitatū p̄tingens circa ip̄m. s̄
mutatio fortune nō est aliqd nouū vel inusitatū. ḡ eius mutatio nullū debet eijcē in dolorē. **D**ic ḡ
in l̄ra. **I**git̄ o hō. i. tu boeci qd est illud qd deiecit. i. p̄stravit te i mesticiā. qz p̄ et luctū. ego phia
credo q̄ tu boeci vidisti aliqd nouū. qz p̄ et inusitatū. i. inconsuetū supple p̄tingē circa te. tu boeci
putas. i. estimas ip̄am fortunā esse mutatā. i. p̄uersaz a sua natura erga. i. circa te. erras. i. false esti
mas. qz hi sp̄ sūt eius mores. ista est natura ei^o q̄ nūc sit aduersa. nūc p̄sp̄ra. ip̄a fortūa seruauit
circa te potē ppriā p̄stantiā in ipsa sui mutabilitate. qz mutatio fortune est sua p̄stantia. **T**alis enī
erat. i. mirabilis cū tibi blādiebat. i. adulabatur. cū tibi alludēt illecebris. i. delectationib^o false feli
citatis. i. p̄sp̄ritatis. tu dephendisti. i. cognouisti ambiguos vultus. i. dubias facies ceci numinis. i.
cece dee fortune. q̄. i. fortuna adhuc velat. i. occultat. sese. i. se ipsam alijs hoīb^o tū applaudendo
ais p̄sp̄ritate. ipsa tibi tota inotuit. i. manifesta est proorsus. i. oio. i. prosp̄ritate z aduersitate. **N**ota
q̄ illecebra bre. est delectatio carnalis illicita hominem alliciens. licz inueniatur p̄ quacunqz alia
delectatione. **N**ō sic bestia vel auicula vel piscis delectationis spe decipit. sic hō delectatione
p̄sp̄ritatis fortune fallacit̄ irretit̄. **A**n **S**en. viij. ep̄. Clamo vitate quecūqz casus t̄buit. ad omne
fortuitū bonū suspiciosi p̄uidiqz subsistite. nā fera piscis spe aliq̄ oblectante decipit. **N**ō dele
ctationes fortune sūt false. nā s̄m **A**ugl. **P**rosopa hui^o mūdi aspiratē h̄nt verā. iocūditatē falsam.
certū dolorē. incertā voluptatē. **N**ō phia appellat fortunā cecū numen. **U**guil. dicit q̄ numen
est v̄tus dei. vel ipse deus. vel dei p̄tās vel maiestas. **D**ic at̄ accipit̄ p̄ dea qz antiq̄ fortunā cole
bāt p̄ dea. **N**ō q̄ fortunā dicit esse cecā. **T**ullius in li. de amic. dic̄ fortuna vt medic^o ignarus
multos excecavit. nō q̄ ipsa ceca sit: s̄ eos cecos plerūqz efficit q̄s p̄plexa est. **N**ō q̄ fortuna an
tiq̄tus depingebat̄ duplici fronte: caluar̄ capillata. p̄ caluā designādo aduersitatē. p̄ capillatā p̄
sp̄ritatē. ḡ dic̄ phia. **D**ep̄hēd̄. ambig. vult.

Si phas: vtere morib^o ne queraris **S**i p̄fidā phorrei/
scis: sperne atqz abijce p̄niciofa ludentē. **N**ā que nūc
tibi tāti est causa meroris. hec eadē trāquillitatis esse
debuisset. **R**eliquit enim te. quā nō relicturam nemo
vnqz poterit esse securus

Dic ponit scdam rōnē q̄ talis ē.
De illius amissione nō est dolendū
qd̄ est p̄niciosū z q̄ habito hō nun/
qz est securus. **F**ortuna est hmōi vt
tāgit in l̄ra. ḡ zc. **D**ic ḡ. **S**i phas. i.
approbas fortunā vtere morib^o ei^o.
ne queraris. i. queraris. si phorrei/
scis. i. p̄timescis p̄fidā ei^o. sperne atqz abijce fortunā ludentē. i. ludendo inferentē tibi p̄niciofa. i.
damnofa. nā fortuna q̄ nūc est tibi cā tāti meroris p̄ sui absentia: hec debuit eē tibi cā trāquillitatis.
i. securitatis p̄ sui p̄ntiā s̄ nō fuit. enī p̄ qz. fortuna reliq̄t te. quā nō relicturā nemo vnqz poterit
esse securus. **N**ō circa hoc qd̄ dicit p̄niciofa ludentē dic̄ **S**en. **L**udit fortuna cū suis morib^o. z q̄
dedit aufert z q̄ abstulit reddit. nec vnqz tutius ē illā experiri qz cū locū iniurie nō h̄z. **N**ō q̄
securitas marie hoiez delectat p̄t qd̄ est appetēda. **A**n **S**en. vi. ep̄. **N**ec res me vlla delectabit
lz sit eximia z salutaris qz q̄ mihi vni securus sū. **N**ō q̄ p̄sp̄ritas fortune nō reddit hoīem securū
qz dic̄ **S**en. **M**unera fortune amica putatis. insidie sunt. q̄sqz v̄m tutam vitam agē volet. qz plu
rimū p̄t: fortune b̄nficia deuiter. in qbus miserrimi fallunt. h̄re putam^o h̄ores: in p̄cipitia cursus
iste xducit. **N**ō **S**en. i. x rem. for. **E**xoneravit te fortuna si intelligis. z tuitiore loco posuit. da
mnū putas. remediū est. clamas q̄ opib^o expoliat^o es. tuo vicio ista tibi iḡtura tā ḡuis est. nō tā

An ḡo tu preciosam estimas abiturā felicitatem? **E**t
chara tibi ē fortuna p̄sens. nec manēdi fida et cū dis/
cesserit allatura merorem?
nō dolendum de ei^o amissione. nec gaudendū de ei^o possessione. vn̄ dic̄ in l̄ra. ḡo p̄ s̄. an tu estias
felicitatē abiturā. i. recessurā supple esse p̄ciosaz. z fortuna p̄ns est chara tibi. nec est fida manēdi.

moleste ferres si tanqz p̄ditur^o habuisses.
Dic phia p̄it t̄tia rōnē q̄ tal̄ est
Istud nō est putandū p̄ciosū z cha
rū qd̄ nō est m̄surū. z suo recessu ē
affliaturū. s̄ fortuna est hmōi. ḡ non
ē reputāda p̄ciosa z chara. z p̄ p̄ns
ē reputāda p̄ciosa z chara. z p̄ p̄ns

Prosa prima scdi

z cū discesserit ē allatura. i. adductura merore. q. d. nō debet estiari p̄ciosa. **Nō** q̄ appellat fortunā felicitatē. qz fm **Ari.** fortuna vel est felicitas: vel est p̄cia felicitati. vñ in li. de bō fort. dicit q̄ nō p̄tingit esse felicē sine reb⁹ exteriorib⁹ quaz fortuna ē dñā. **Et** hoc est intelligendū de felicitate politica z nō speculatiua q̄ p̄sistit in adū sapie. **Nō** fortuna discedens inducit merore. qz dicit **Sen** in li. de tranq̄llitate animi. **Letiores** reliq̄t q̄s fortuna nunq̄ respexit q̄s quos deseruit. z **boeci⁹** postea dicit q̄ infelicissimū gen⁹ fortunū est felicem fuisse

Hic ponit q̄rtā rōnem q̄ talis ē **Illud** qd̄ est iudiciū future miserie nec est charū nec p̄ciosū. nec p̄ p̄ns de ip̄o volēdū. fortuna est h̄m̄i. sic tangit in l̄ra. vñ dicit q̄ fortuna si nec p̄t retineri. i. h̄i ex arbitrio. i. f̄z volūtate. z ipsa fugiens. i. recedens facit calamitosos. i. miseros. qd̄ aliud est fortuna fugax q̄ qd̄dā iudiciū. i. signū future calamitatis. i. miserie.

enī p̄ qz. neq̄s sufficit intueri. i. inspicē illd̄ qd̄ sūū est. i. posituz ē añ ocl̄os. i. qd̄ p̄ns ē. v̄ez p̄ s. prudentia. i. h̄ō prudens metit̄. i. mensurat exit⁹. i. fines rez. qz p̄ z. eadē mutabilitas. i. instabilitas in alterutro. i. in aduersitate z p̄speritate. nec facit minas. i. insidias fortune esse formidādas. i. timendas. nec facit blandicias esse exoptādas. i. desiderādas. **Nō** calamitas ē miseria cū aliq̄s nihil h̄z nec i re nec in spe. et est dicta a calamo q̄ est vacuus z inanis. **Nō** q̄ nō sufficit solū intueri p̄ntia s̄ etiā futura. qz lz q̄nq̄ p̄ma salua fiant iudicia: vltima tñ alteri⁹ saporis inq̄namēta p̄ma nebūt. **Nec** in fine de disc̄. scholar. **Et** **Tull.** i. rheit. dicit **Errāt** q̄ in p̄speris oēs impetus fortune putāt effugisse sapient̄ cogitant. in t̄pibus p̄speris cās aduersas reformidāt. **Et** **Sen** i de q̄t tuoz v̄t. card. dicit **Si** prudens es: anim⁹ tuus t̄bus t̄pibus dispense. p̄ntia ordina. futura p̄uide. z p̄terita recordare. **Nā** q̄ nihil de p̄terito cogitat: p̄dit vitā. **Qui** nihil de futuro p̄meditat̄ p̄ oia incautus incedit. **Pone** añ animū tuū mala futura z bona. vt ista possis sustinē. z illa moderari. z **Santfredus** in poetria. **Exempla** sirenes habe docearis in illis. **Sub** meliori statu sp̄ p̄iora caueto. **Nlla** fides rez sequit̄ p̄ mella venenū. **Et** claudit nox atra dicim nebule q̄ serenum.

Hic ponit q̄ntā rōnem q̄ talis ē **Quicūq̄** alteri⁹ iugo se sūmittit oz q̄ mores ei⁹ patient̄ sustineat. s̄ h̄ō affectiōe t̄paliū sūmittit se iugo fortune q̄ oportet q̄ mores fortune patienter toleret. **Un̄** sic iniuste agit q̄ vult imponē legē dñe sue: ita volēs imponē legē fortune agit iuste. **Hāc**

rōnem p̄tendit in l̄ra. sc̄do declarat dictū suū p̄ qd̄dā silia. ibi **Si** v̄tis. **P̄rio** dicit **Postremo**. i. vltimo dicā q̄ oportz vt tu tolere. i. patiaris eā aīo. i. p̄stati aīo q̄cqd̄ gerit̄. i. sit intra aream fortune. i. intra mūdū cū semel sūmiseris. i. subiugaueris colla. i. tua iugo fortune appetendo t̄palia tan q̄ p̄mia tuoz meritorz. q̄ p̄ s. si velis scribē. i. scribendo imponē legē manēdi z abeūdi ei quā tu tibi dñam sponte elegisti. nōne fueris iniuri⁹ z impatia. i. p̄ impatiam tuaz exacerabis. i. argues sortē. i. fortunā quā nō possis p̄mutare. **Nō** q̄ p̄bia mūdū appellat areā fortune. qz sic i area tritulado torquent̄ manipuli. sic fortuna i mūdō torquet hoies. nūc p̄speritate: nūc aduersitate rotādo. **Nō** circa h̄ q̄ dicit. nōne iniurius fueris q̄ iusticia ē libertas animi s̄bens vnicuiq̄ qd̄ sūū est fm suā dignitatē. deo amore z obiam. maiori reuerentiā. pari p̄cordiā. z miōri disciplinā. **Si** q̄ famulus vellet imponē legē dñe sue cui tenet exhibē reuerentiā: operaret̄ i iusticiā. **Nō** quicūq̄ afficit bonis exteriorib⁹ z mutat fm mutationē eoz d̄ esse subiect⁹ fortune z colla sua iugo ei⁹ sūmittere. qz fortuna est dñā bonoz exteriorz. **Talis** at̄ fuit boeci⁹. q̄ iniuriabat̄ fortune volēs sibi imponē legē manēdi z recedēdi

Hic p̄bat dictū suū p̄ qd̄dā silia. i. q̄ fortuna nō sit in p̄tate homis. d. **Si** p̄mitteres vela v̄tis: vento tu ducereris nō quo volūtas tua pete

De si nec ex arbitrio retineri p̄t z calamitosos fugiēs facit. quid est aliud fugax q̄ future quoddā calamitatis iudiciū? **Nec** enī qd̄ ante oculos sitū est: suffecerit. intueri **Rerū** exitus p̄uidētia metit̄. eadēq̄ in alterutro mutabilitas: nec formidādas fortune minas: nec exoptandas facit esse blandicias.

Postremo equo animo tolere oportet. quicqd̄ inter fortune aream gerit̄. cū semel iugo ei⁹ colla sūmiseris.

De si manēdi abeūdiq̄ scribere legē velis ei. quā tibi dñam sponte elegisti nonne iniurius fueris et impatientia sortem exacerbes quā p̄mutare nō possis?

P̄rio dicit **Postremo**. i. vltimo dicā q̄ oportz vt tu tolere. i. patiaris eā aīo. i. p̄stati aīo q̄cqd̄ gerit̄. i. sit intra aream fortune. i. intra mūdū cū semel sūmiseris. i. subiugaueris colla. i. tua iugo fortune appetendo t̄palia tan q̄ p̄mia tuoz meritorz. q̄ p̄ s. si velis scribē. i. scribendo imponē legē manēdi z abeūdi ei quā tu tibi dñam sponte elegisti. nōne fueris iniuri⁹ z impatia. i. p̄ impatiam tuaz exacerabis. i. argues sortē. i. fortunā quā nō possis p̄mutare.

Nō q̄ p̄bia mūdū appellat areā fortune. qz sic i area tritulado torquent̄ manipuli. sic fortuna i mūdō torquet hoies. nūc p̄speritate: nūc aduersitate rotādo. **Nō** circa h̄ q̄ dicit. nōne iniurius fueris q̄ iusticia ē libertas animi s̄bens vnicuiq̄ qd̄ sūū est fm suā dignitatē. deo amore z obiam. maiori reuerentiā. pari p̄cordiā. z miōri disciplinā. **Si** q̄ famulus vellet imponē legē dñe sue cui tenet exhibē reuerentiā: operaret̄ i iusticiā. **Nō** quicūq̄ afficit bonis exteriorib⁹ z mutat fm mutationē eoz d̄ esse subiect⁹ fortune z colla sua iugo ei⁹ sūmittere. qz fortuna est dñā bonoz exteriorz. **Talis** at̄ fuit boeci⁹. q̄ iniuriabat̄ fortune volēs sibi imponē legē manēdi z recedēdi

Si ventis vela p̄mitteres nō quo volūtas peteret s̄ quo flatus impellerēt promoueres. **Si** aruis semina

Metrum primum li. ij.

crederes/feraces in se annos sterilesq; p̄sares? For-
tune te regendū dedisti: domine moribus oportet ob-
temperes. Tu nō voluentis rote impetū retinē co-
uaris? At omnium mortaliū stolidissime, si manere in-
cipit: fors esse desistit

obtemperes. i. obedias morib⁹ dñe. nō p̄ s̄ tu conaris. i. laboras retinē impetū. i. cursū voluentis
rote. i. mobilis fortune. ⁊ frustra laboras. **S**tolidissime. i. stultissime oim mortaliū nescis tu q̄ si
.i. fortuna incipit manē. i. stabil' esse q̄ tūc desinit. i. desistit esse fors. Sic enī nō simul stāt q̄ fors
aliq̄s sit hō ⁊ nō sit rōnalis. sic nō stant simul q̄ sit fortuna ⁊ nō sit mutabilia. **N**ō q̄ sic p̄mit-
tens velū vento: ampli⁹ nō est in ptāte sua duci q̄ vult s̄ fm impetū venti ducit. ⁊ sic cōmittens
emina agro: nō est in ptāte eius q̄ pueniāt anni fertiles vel steriles. Sic a fili q̄ p̄mittit se for-
tune nō est in ptāte sua vt habeat fortunā p̄sperā vel aduersam. **N**ō circa hoc q̄ dicit voluē-
tis rote q̄ antiq̄tus fortuna depingebat cū rota hac rōne. **N**ā in rota sūt quattuor diuersitates
vna ē ps̄ sūma. alia infima. t̄tia qua de sūmo descendit ad imū. q̄rta qua de imo ascendit ad sū-
mū. **S**icut in hoib⁹ inueniunt̄ q̄tuor varietates. quidā enī sūt in sūma p̄sp̄itate. tales sūt eleua-
ti in rota fortune. alij sūt in sūma aduersitate. tales iacent deiecti sub rota. tertij declinat̄ de p̄spe-
ritate i aduersitate. tales descendūt de sūmitate rote. q̄rti p̄cedūt de aduersitate in p̄sp̄itate. ta-
les ascendūt rotā fortune. **U**n̄ eleuat⁹ in rota fortune dicit **G**lorioz elat⁹. descendens dicit. de-
scendo mortificat⁹. **D**eiectus dicit **I**nfim⁹ are rotor. ascēdens dicit. letus ad alta vehor. **N**ō q̄
natura nō assuescit in p̄riū. nā si lapis millesies proijciat̄ sursū: non assuescit ascendē sursū: cū na-
tura eius sit descendē. Sic ḡ esset stolidissim⁹ q̄ laboraret alicui auferre suā naturā. sic stolidus
dus est q̄ laborat̄ fortunē auferre mutabilitatē q̄ ē ei⁹ natura. ḡ dicit p̄bia **A**t oim stolidissime. zc

Metrum iambicū hyponactium

Hec cū supba vterit vices dextra
Exestuantis more fertur euripi

Dudum tremendos seua proterit reges

Humilem q; victi subleuat fallax vultus

Non illa miseros audit. aut curat fletus

Utroq; gemitus dura quos fecit ridet

Sic illa ludit. sic suas probat vires

Magnam q; suis monstrat ostentum

Siquis visatur vna stratus ac felix hora

.i. spontanee gemit⁹ miseroz q̄s fecit. sic illa ludit. sic p̄bat. i. experit̄ suas vires. ⁊ ip̄a mōstrat su-

is magnū ostetū. i. miraculū. si q̄s visat̄ vna hora stratus. i. aduersitate depressus. ⁊ felix. i. p̄spe-

ritate eleuat⁹. q̄. d. fortuna videt̄ exhibē suis. i. hoib⁹ q̄ bonis ei⁹ inhiāt magnū miraculū q̄n ali-

q̄s subito videt̄ mutari de aduersitate in p̄sp̄itatē. ⁊ ecōuerso. **N**ō q̄ fortuna dī supba eo q̄

nullū veref. nec aduertit p̄bitatē. nec maliciā alicui⁹. etsi vocat̄ more supboz obaudit. **N**ō q̄

euripus fm aliq̄s est v̄etus turbis. et dī euripus q̄i curus rapidus. ⁊ ē curus nomē v̄eti. fm ali-

os at ⁊ forsan meli⁹. euripus ē brachiū vl' sinus maris cui⁹ decursus ē incertus. ⁊ p̄t̄ incertū

dinē sui cursus: frequēt p̄clitant̄ ibi naves. ⁊ dī ab eu qd̄ ē bonū. et ripa q̄i bō ripa. p̄ p̄riū. **S**i-

cut ḡ cursus euripi estuātis ē incertus. sic ⁊ mutabilitas fortune. **N**ō de opatione fortune qlif

hos eleuat ⁊ hos dep̄mit loquit̄ Alan⁹ in anti-claudiano dicens **P**recipitē mouet illa rotā mot⁹

q; laborz. **N**lla quies claudit. nec s̄st̄t̄ oia motu. **N**os p̄mit. hos eleuat. hos deijcit. erigit illos

Cogit ⁊ in varios hoies descendē casus. **E**t samariens' als paup̄ **D**ericus. **Q**uicqd̄ agas. q̄cqd̄

dicas. q̄cqd̄ patiaris **N**ō facis vt retrahas que mea dextera trahit. **S**ic ego primatū venerat̄

daq; scepra tenebo. **E**t p̄ velle meo: mel tibi fel q; dabo.

Hic incipit p̄mū metz hui⁹ scdi qd̄ dī hypo-
nauticū ab inuētoze qz labor nautaz cātu h̄mōi
metri subleuat. ⁊ dī metz iābicū a pede p̄d̄nant
te. **E**st at̄ iamb⁹ pes p̄rius trocheo. p̄st̄s ex p̄ri
ma breuiz vltia lōga. ⁊ dī metrū trimetrū. lz enī
hoc metz hz sex pedes. t̄n̄ p̄putādo duos pedes
p̄ metro: erit metz trimetrū. in q̄ metro p̄bia de/
scribit mozes fortune dicēs. **C**ū. i. hec fortuna ver-
terit vices. i. alternationes p̄sp̄eritatis ⁊ aduersi/
tatis supba dextera. et cū fert̄ more euripi. i. ma-
ris estuantis. i. inundātis. tūc fortuna seua. i. cru-
delis proterit. i. p̄culcat reges dudū tremendos
.i. metuēdos. ⁊ ipsa fallax subleuat de aduersitate
humilē vultū victi. i. depressi. nec ipsa audit flet⁹
nec curat miseros. i. paupes. et ip̄a ex̄ns dura qz
n̄ flectit̄ ad volūtātē hoim. ridet. i. deridet vltro

1026

Quic incipit p̄sa scđa hui⁹ scđi qua p̄bia p̄bat boecio nō esse p̄que rendū de fortuna. qz nihil sibi abstulit. ⁊ introducit fortunā alloquentē boeciū. Et diuidit qz p̄mo p̄suadet boecio introductionē fortune. ⁊ introducit eā ibi. **Q**uid tu o hō. **P**ri mo p̄bia dicit boeci ego p̄bia vellē tecū pauca agitare. i. discutē v̄bis ipsi⁹ fortune. tu v̄o anim aduerte an ius. i. iusticia postulet hoc. **N**ō qz similitudo oꝝonis qñqz generat fastidiū. ideo qñqz ip̄am oportet mutari. vñ **T**ull. iij. li. rhetorice dicit **S**ermonē in dicendo p̄mutari oportet vt facile satietas varietate vitet. iō p̄bia h̄ variat oꝝonem p̄ introductionē noue p̄sone: vtendo p̄so/ popeia q̄ figura a **T**ullio vocat̄ **C**onformatio. **P**ersuadet igit̄ p̄bia boecio introductionē fortu ne dicens. **V**ellem autē ⁊c

Quic p̄bia introducit fortunā al/ loquētē boeciū q̄ oñt q̄rimoniā ip̄i us esse iniustā. qz nihil sibi abstulit. **P**ri o q̄ fortuna oñt qz nihil boecio iniuste abstulit. ⁊ quādā r̄nsionē bo ecij excludit. ibi. **A**n tu mores. p̄mo facit qd̄ dicit̄ ē. ⁊ r̄ndet tacite q̄sti onē. ibi. an ego. **P**rimo dicit fortuna ad boeciū **Q**u tu hō quid agis. i. ve/ ras vel facis me reā q̄tidianis. i. al/ liduis q̄relis? q. d. facē nō deberes. **Q**uā tibi fecim⁹ iniuriā? q. d. nullā. **Q**ue tua bona tibi detraxim⁹? q. d. nllā. **C**ōtende mecū i iudicio de pos sessione opū ⁊ dignitatū corā q̄cūqz iudice. et si mōstraueris aliqd̄ eē p̄pri um hoz bonoz cuiusqz mortaliū. e/ go spōte p̄cedā tibi ea q̄ repetis fu isse tua. **Q**uāt nō sint tua: nec alie⁹ hois p̄pria. p̄bo tibi. qz cū natura p̄ duxit te de vtero m̄ris ego suscepi te nudū ⁊ inopē. i. carentē oib⁹ reb⁹ ⁊ foui te meis opib⁹. et ego p̄ona .i. prompta educaui. i. nutriui te in/ dulgenti⁹. i. clementi⁹ fauore. i. gr̄a mea. qd̄ te nūc facit impatientē nr̄i .i. nō nos qz si boeci⁹ a p̄ncipio nō fuisset nutrit⁹ p̄spitate fortune: nō fuisset impatiēs de amissione ei⁹. **E**t subdit **E**go circūdedi te affluentia ⁊ splendore oim bonoz q̄ sūt mei iuris. i. p̄tatis. nūc at̄ libet. i. placet mihi reēhē manū. tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es. tanqz vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanqz tua p̄dideris. **Q**uid igit̄ ingemiscis q̄rulando? nllā tibi a nob̄ illata ē violentia. opes honores. ⁊ cetera taliū sūt mei iuris. i. p̄tatis. ⁊ famule mee. i. hōres ⁊ p̄tates recognoscūt me dn̄az. mecū veniūt. mecū recedūt. **A**udacter affirmē si tua forent q̄ p̄q̄reris amissa: nllō mō ea p̄ didisses. **N**ō qz tota rō fortune i hoc p̄sistit. **N**ulli manet rōnabilis q̄rimonia de eo q̄ nihil ali orū aufert sed propria pro suo libito disponit. sed fortuna nihil abstulit quod erat boeci sed pro pria disposuit pro suo libito. **E**rgo. ⁊c. **N**ō de hoc qz dicit. que tibi tua. **S**eneca dicit in de re/ med. **N**ō est tuū qd̄ fortuna fecit eē tuū. **A**lienū est omne q̄cqd̄ optādo euenit. et nihil ipsi⁹ p̄priū putari licet qd̄ eripi p̄t. **N**ō qz hō p̄ducit nudus ex vtero m̄ris p̄ hoc inuit̄ magna ei⁹ miseria li enī hō nudus nascere ⁊ nllō indigēt: min⁹ esset miser. s̄ qz nud⁹ nascit̄: nihil possidens ⁊ plib⁹ indigēs. iō magl. miser ē. **U**n paup̄ **H**enric⁹ **P**rim⁹ in mūdo tecū tua quāta tulisti. **N**ud⁹ eras primo ⁊ postea nudus eris. **N**ō qz hō exteriora nō sūt p̄pria hois qz dicit **S**en **N**ihil p̄priū di cas qd̄ mutari p̄t fortuna. **R**eposcit qd̄ dedit donū. qd̄ dari potuit auferrī potuit. et qd̄ fortuna

Disputatio fortune cū boecio cū eam velit p̄stringere quasi propriaz.

Vellem autē pauca tecuz fortune ipsius verbis agitare. **T**u igit̄ an ius postulet animaduerte

Quid tu hō ream me q̄tidianis agis querelis? **Q**uaz tibi fecim⁹ iniuriam? **Q**ue tibi tua detraimus bona? **Q**uouis iudice de opū dignitatuzqz mecū possessione p̄tende. **E**t si cuiusquaz mortaliū p̄priū quid hoz esse monstraueris: ego iā tua fuisse que repetis sponte cō cedam. **C**ū te matris vtero natura p̄duxit: nudū om nibus reb⁹ / inopemqz suscepi: meis opibus foui. ⁊ qd̄ te nūc impatientē nostri facit: fauore p̄ona indulgen tius educaui. omniū q̄ mei iuris sunt affluentia ⁊ splē/ dore circūdedi. **N**ūc mihi retrahē manuz libet. habes gratiā velut vsus alienis. nō habes ius querele: tan/ qz prozsus tua p̄dideris. **Q**uid igit̄ ingemiscis? **N**lla tibi a nobis est allata violentia. opes. honores. cetera qz taliū: mei sunt iuris. **D**ominā famule cognoscunt. mecū veniūt: me abeūte discedūt. **A**udacter affirmē si tua forent q̄ amissa p̄quereris: nllō mō perdidisses.

Nō dedit: non eripit.

An ego sola meū ius exercere phibebo? **L**icet celo pferre lucidos dies. eosdē q̄ tenebrosīs noctib⁹ condere. **L**icet anno t̄re vultū/nūc florib⁹ frugib⁹ q̄ redimire. nūc nimbis frigorib⁹ q̄ pfundē. **I**us ē mari nūc strato equore blādiri: nūc pcellis ac fluctib⁹ inhorrescere. **N**os ad pstantiā nr̄is morib⁹ alienaz inexplēta hoīm cupiditas alligabit? **H**ec nr̄a vis ē. hūc p̄tinuū ludū ludim⁹. rotā volubili orbe n̄samus. infima summis/suma infimis mutare gaudem⁹. **A**scēde si placet. s̄ ea lege: ne vti eū ludicri mei ratio poscit descendē: nūc pfundē eā nimbis. i. pluuijs z frigorib⁹ sic in autūno z hyeme. **I**us. i. natura est mari nūc. i. aliq̄n. i. tpe sereno blādiri. i. blādū esse eāre strato. i. paci/

fico. s̄ tpe tempestatis inhorrescē. i. horridū apparē pcellis ac fluctib⁹. i. inūdationib⁹. nūq̄d inexplēta. i. insatiabil' cupiditas hoīm alligabit nos ad pstantiā: alienā nr̄is morib⁹. q̄. d. Non. etenim hec est nr̄a vis. i. naturalis pt̄as. hūc ludū p̄tinue ludim⁹. rotā n̄samus volubili orbe. i. veloci circulatione. z nos gaudem⁹ mutare infima. i. aduersa summis. i. p̄p̄is. z suma infimis. i. p̄spa aduers' **T**u boeci a cēde rotā nr̄am si placet. s̄ ea lege. i. p̄ditione. vti ne putes tibi fieri iuriā si p̄tigit te descendē cū rō mei ludicri. i. ludi iocoli hoc poscet. **N**ō q̄ qlibet res i sua naturali opatōe deleat. frustra q̄ laborat q̄ naturā rei auferre conat' cū natura nō assuescat i p̄trariū. vñ paup' hēric⁹. **N**ōne sua licite quis sic vti arte. **N**ō sibi sors dederit vti oīs hō. **M**iles equis. piscator aquis. z cleric⁹ hymnis. **N**auta fretis. pugiles Marte. poeta metris. z **G**eminat in sp̄itis nature iura rēctans. **N**ō q̄ dic' cupiditatē hoīm esse inexplētā. q̄ dic' **A**ri. ij. polul. Infinita ē p̄cupia hoīm ad cui⁹ repletionē mlti vniūt. **E**t **A**uicēna xvi ep. Naturalia desideria finita s̄t. ex falsa at op̄ione nascētia vbi desināt nō h̄nt. **E**t **L**xiij ep. **D**ia aliq̄s p̄temnē p̄t. oia at h̄c nō p̄t

An tu mores ignorabas meos? **N**esciebas **C**resū regem lydoz **C**yro paulo ante formidabilē: mox dein/ de miserandū rogi flāmis traditū misso celitus imbre defensū? **N**um te preterit **P**aulū persi regis a se capti calamitatibus pias impendisse lachrymas? **Q**uid tragediaz clamor aliud deflet. nisi indiscreto ic̄tu fortunā felicia regna vertentem? **N**ōne adolescentulus

.i. duo dolia vini altez q̄dē malū/aliud aut bonū i iouis limine iacere didicisti? **Q**uid si vberius de bono/rū pre sumpsisti? **Q**uid si a te nō tota discessi? **Q**uid si hec ipsa mei mutabilitas iusta tibi causa est sperandi meliora? **T**ñ ne aīo p̄stabescas. et intra p̄mune oibus regnū locatus p̄prio iure viuere desideres **E**t adolescentulus didicisti iacere in limine. i. in domo iouis duo dolia. vñ bonū. aliud malū. de q̄bus oportu it vnūquēq̄ intrantē gustare? **Q**uid p̄q̄reris si vberius de bonoz pre sumpsisti? **Q**uid p̄quereris si a te nō tota discessi? **Q**uid p̄q̄reris si hec mei mutabilitas ē tibi iusta causa sperandi meliora?

Hic r̄ndet tacite q̄oni. **D**icēt all' q̄s fortūe. i. bō exteriora s̄t tua: tñ p̄ q̄s ea hōi p̄tulisti nō deberes ampl' auferre. huic q̄oni r̄ndet fortūa d. q̄ hoc esset p̄ ius z p̄ naturā suā quā nlls d̄z sibi auferre. imo debet vti sic et cetera res vtunt' sua natura. vñ dic'. **N**ūq̄d ego sola phibeoz exercē ius meū? cū oia alia exercēt naturā suā q̄d declarat. q̄ licet. i. licituz est celo pferre lucidos dies z eos p̄dere. i. abscondē tēbrosīs noctib⁹. z licz āno redimire. i. ornaē vultū. i. sup̄ficiē t̄re. nūc. i. aliq̄n florib⁹ sic in vere. nūc frugib⁹ sic in estate sic in autūno z hyeme. **I**us. i. natura est mari nūc. i. aliq̄n. i. tpe sereno blādiri. i. blādū esse eāre strato. i. paci/

Hic fortuna excludit r̄nsionē. boeci. posset enī dicē boecius. **F**ortuna ego p̄questus suz de tua mutabilitate quia ignoravi mores tuos: h̄ac r̄nsionem excludit fortūa p̄ plura nota boecio ex q̄b⁹ poterat p̄cedere mores z stabilitatē suā z dicit **N**ūq̄d tu ignorabas mores meos? q̄. d. nō. **N**esciebas quō **C**resus rex lydoz q̄ prius erat formidabilis cyro regi persaz. s̄ postea captus fuit a **C**yro. et traditus ignibus ad cremandū. s̄ imbre misso celit⁹: fuit defensus z euasit. **N**ūquid etiaz p̄terit te quō **P**aulus p̄sul rōnus fudit p̄as lachrymas sup calamitatibus. i. miserijs p̄si regis quē captiuauerat. **Q**uid enī aliud deflet clamor ēgediarū. i. poematū rēphendentū vicia hoīm nisi me fortunā subuertentēz felicia regna indiscreto ic̄tu. i. incerto euentu? **N**ōne ex̄ns adolescentulus didicisti iacere in limine. i. in domo iouis duo dolia. vñ bonū. aliud malū. de q̄bus oportu it vnūquēq̄ intrantē gustare? **Q**uid p̄q̄reris si vberius de bonoz pre sumpsisti? **Q**uid p̄quereris si a te nō tota discessi? **Q**uid p̄q̄reris si hec mei mutabilitas ē tibi iusta causa sperandi meliora?

.i. prospera. tñ ne p nō stablesas. i. deficias aīo. 7 tu locatus infra cōe regnū oibus. i. in mundū de sideras viue pprio iure qz h esse nō pt vt exumaris a cōi lege hoim. **N**ō qz cū Cresus rex lydo rñ esset pugnaturus 7 regē psaz ipse p̄iuluit apollinē de successu pene. q̄ rñdit sibi hmōi 7 siclo Creius p̄det alim transgressus plima regna. Alim est flum⁹ q̄dam **Q**uē 7 siculū Cresus sic intel lexit qz Cresus transgressus alim p̄det. i. destruet plima regna ipsius Cyri. s. apollo sic intellexit Cresus transgressus alim p̄det. i. amittet plima regna sua. 7 hoc p̄tigit. nā ipse cū trāsgressus eēt alim victus est a Cyro. 7 in ignē positus: s. tāta inundatio pluuie facta fuit qz extindus fuit ignis 7 euasit. de q̄ cū multū gloriaret: dixit filia sua noie **F**ania. **O** p̄ expedā vltimū diē: an quē nō ē glandū. **Q**uadā nō nocte vidit Cresus i somno qz esset sup altā arborē vbi **J**upiter eū rigabat. 7 p̄hebus eū siccabat. qd̄ somniū cū rettulisset filie sue rñdit filia. **T**u cris capt⁹ a Cyro. et i cruce suspensus. vbi iupit. i. pluuia te rigabit. 7 p̄hebus. i. sol te siccabit. qd̄ ad vltimū p̄tigit. ex q̄ p̄t ppendi mutabilitas fortune. **N**ō qz **P**aulus p̄iul roman⁹ missus fuit pugnare 7 reges psaz. q̄ erat supbissim⁹ hoim. cū aut̄ ipm̄ deuicisset: p̄siderās p̄speritatē p̄teritā 7 aduersitatē p̄ntez eius: motus pietate fleuit sup ipm̄. et dimisit eū. ex q̄ s̄litter p̄pendit mutabilitas fortune. **N**ō qz tra gedia est carmen rephensiuū vicioz: incipiens a p̄speritate: desinens in aduersitate. **E**t d̄z a tra gos grece qd̄ est hircus latine. 7 odos cantus. qz catus hmōi carnis hircō remunerabat. 7 inde dicunt tragedi poete q̄ antiq̄ gesta 7 facinora sceleratoz regū luduoso carmie p̄plo spectate. i. res spiciente p̄cinebat sic dicit **H**omerus volēs oñdere mutabilitatē fortune describit in domo **J**ouis iacē duo dolia vini. vnū bonū aliud malū. 7 oēs intrātes domū: de vtroqz oportebat gustare. s. q̄sdā plus de bono. q̄sdā nō plus de malo. **E**t hec descriptio publice depingebat athe nis in templo iouis. vbi boecius studuit adolescens ex̄ns. sic ipse testat in x̄ disc̄. schol. **P**er do mū aut̄ iouis **H**omer⁹ significauit mūdū. p̄ duo dolia p̄speritatē 7 aduersitatē. 7 oēs q̄ viuūt in mūdo de vtroqz gustāt. qd̄ plus de p̄speritate. qd̄ plus de aduersitate. **N**ō dicit fortunā s̄ uertentē felicia regna. de q̄ **B**anfredus in poetria. **H**oc vnū p̄scire potes qz nlla ptās **E**sse mo rosa p̄t. qz res fortuna secūdas **I**mperat esse breues. si vis exēpla. p̄ores **R**espice fortunas. enar rat illa p̄ioz **F**lorida p̄speritas. minos subuertit **A**thenas **I**lion atrides. magne cartaginis ar ces **S**cipio. s. multi romani fuit alea fati. **T**pe versa breui breuis ē distātia lecti **D**is 7 mesti uoz est vicina diei. **N**ec aliena docent. et te tua fata docebunt.

Istud est scdm metrū h⁹ scdi qd̄ **M**etrū asclepiadiū thoriambicum.

d̄z asclepiadiū ab inuētoze. choziābi cuz a pede p̄dnante. **Q**uis sit pes choziambus: prius habitū est. 7 p̄stat illud metz ex p̄mo spon deo 7 duob⁹ choziābis 7 p̄irrhikio vel iābo q̄le metz est illius hymni **S**cōz meritis inclita gau dia. **S**cdm metrū est p̄heregraciū ab inuētoze p̄stās ex p̄mo spondeo. 2⁹ daātylo. 3⁹ spondeo 7 trocheo. **I**n hoc ḡ metro fortunā p̄querit de in expleta cupiditate hoim dicēs. **S**i copia. i. fortu na quā gentiles deā copie appellabāt pleno cor ni fundat hoibus tātas opes quātas arenas ver sat. i. voluit pontus. i. mare incit⁹. i. p̄morus rāpi dis flatib⁹. i. impetuosis ventis. 7 si fundat tātas opes q̄t sidera fulgent i celo edita. i. orta stellife ris noctib⁹. 7 ipa copia nō reēhat manū auferen do opes. haud p̄ nō. iō humanū gen⁹ cessat flere. i. flendo p̄ponē miserā q̄relas. 7 quīs de⁹ p̄di gus. i. diues multi auri. i. ad modū prodigi multū aurū diffundens. ipse deus libens excipiat vota hoim. 7 ornet auidos. i. cupidos claris hōribus. tñ iam parta. i. adq̄sita 7 possessa nil vident eis. s. seua rapacitas vorās q̄sita. i. adq̄sita p̄dit. i. ma nifestat alios hiat⁹. i. receptacula cupiditatis. **E**t tñc q̄rit fortuna **Q**ue iā frena retentent. i. detine ant certo fine cupidinē. i. auariciā hoim p̄cipitez

S quantas rapidis flatibus incitus
Pontus versat arenas
Aut quot stelliferis edita noctibus
Celo sidera fulgent
Tātas fundat opes nec retrahat manū
Pleno copia cornu
Humanū miseris haud ideo genus
Lesset flere querelas
Quāuis vota libens excipiat deus
Multi prodigus auri
Et claris auidos ornet honoribus
Nil iam parta videntur
Sed quesita vorans seua rapacitas
Alios pandit hiatus
Que iam precipitem frena cupidinem.

Prosa tertia scdi

Certo sine retentent
Largis cum potius muneribus fluens
Sitis ardescit habendi?
Nunquā diues agit q̄ trepidus gemens
Sese credit egentem

odoriferis: sacrificauit illud fortune, qd̄ cornu dī fortuna quibusdā p̄pinare plenū, q̄busdā vacuū; quibusdā semiplenū, s̄m diuersū status p̄speritatis et aduersitatis hoim. **N**ō q̄ fortuna inuehit p̄ auariciā hoim, qd̄ **L**ull' i li. tusculanaz q̄onū dīc̄ Auaricia studiū pecunie h̄z quā nemo sapiens p̄cupiuit, ea enī q̄i malis venenis imbuta: corpus animūq; virilem offendit, ipsa enī insatiabilis manēs: neq; copia neq; inopia minuit. **E**t in eodē hoc dicit **Q**uid ē q̄ multi cupiditate pecunie ferunt, q̄z ita p̄turbant animi vt nō multū absint ab insania. **E**t dīc̄ **S**en. lxxv. ep̄. Auaricia nū q̄z h̄z magis malū nisi q̄ inḡta ē. **E**t lxxiiij. ep̄. auaros p̄parat canib' d. **V**idisti aliquē canē mis sū a d̄no panis frustra aut carnis apto ore captantē, q̄cqd̄ arripit: p̄tin' integrū deuorat, et sp̄ ad spem futuri inhiat. **I**dem euenit nob̄, q̄cqd̄ nob̄ fortuna expectantib' porrigit illud sine oī volū rate dimittim', et statim ad rapinā alteri' erigimur. **N**ō q̄ credit se egentē: nō est diues s̄ paup'. qz dicit **S**en. p̄ma ep̄. Nō qui parū h̄z: s̄ q̄ plus cupit paup' est. **Q**uid enī refert q̄ntū illi i arca q̄ntū in horreis iaceat: si alieno/hiatu iminet? **N**ō q̄ diuitie nō tollūt auariciāz s̄ augmentāt. **U**n̄ **S**en. xvi. ep̄ dicit. **C**ongerat in te q̄cqd̄ locupletes possederūt, vltra p̄uatū pecunie modū fortuna te prouehat, auro tegat purpura vestiāt, terrā marmorib' abscondat, accedāt statuez pi ctūre et q̄cqd̄ vlla ars elaborauit, maiora cupere ab his desistes? **U**n̄ **I**uuenalis **I**nterea pleno dū turget sacculus ere. **C**rescit amor nūmi quantū pecunia crescit.

Prosa tertia scdi

Inuentive loquitur fortuna aduersus
Boecium.

His igit̄ si pro se tecū fortuna loqueret̄, qd̄ p̄fer/ r̄to p̄tra h̄sceres/nō haberes. **A**ut si qd̄ est q̄ querelā tuā iure tuearis: p̄feras oportet, dabimus di cendi locū **B**. **T**uz ego, speciosa quidē ista sunt: inq̄z, oblitaz̄ rhetorice ac musice melle dulcedinis **T**um t̄m cū audiunt̄ oblectant, s̄ miseris/ maloz̄ altior sen sus est. **I**taq; cū hec auribus insonare desierint: insi/ tus animū meror̄ pregrauat. **P**. **E**t illa. **I**ta est inq̄t. **H**ec enī nō dū morbi tui remedia, s̄ adhuc p̄tumacis aduersuz̄ curationē doloris fomenta quedā sunt **N**ā q̄ in p̄fundū sese penetrent, cū tempestiuuz̄ fuerit ad/ mouebo: possunt attingē, q. d. q̄uis s̄ba fortune superficialit̄ me delectent: tū ad p̄fūditatē mei doloris nō attingūt. **I**taq; i. s̄ cū hec s̄ba fortune desierint, i. cessauerint insonare aurib' meis, meror̄ insitus, i. imissus p̄grauat animū meū. **T**ūc p̄hia approbat r̄nsionē boecij. d. **I**ta est, hec ei s̄ba fortune nondū sunt remedia tui morbi: s̄ sūt quedā fomētā, i. lenimētā aduersū curationē, i. p̄ sanationē p̄tumacis doloris, nā remedia q̄ penetrēt, i. immittāt se in p̄fundū p̄turbationū expel/ lēdo cāz radicalē tui morbi ista admouebo, i. apponā cū fuerit tēpestiuū **N**ō q̄ boeci' nihil ha

.i. p̄cipitantē hoim cū sitis, i. desideriuuz̄ habendi fluens largis munerib' ardescit i hoie, et iō ille q̄ trepid' terroze aduersitatis et gemens credit sese egentē ille nunquā diues agit, i. vitaz̄ ducit. **N**ō circa hoc q̄ dicit pleno copia cornu, q̄ cū **H**ercules quodā tpe luctaret̄ cū **A**chilleo, et achille' mutaret se in tauz: hercules app̄hendens ip̄m p̄ cornu: effregit illud, et repletū pomis et floribus

Hic incipit t̄tia p̄sa hui' scdi, in q̄ p̄hia p̄bat boeciū nō debere con queri de fortuna, qz multa bō sibi cō tulit, et p̄mo inq̄rit p̄hia qd̄ sentiat de dictis fortune, 2° bō fortune sibi collata enumerat, ibi verūtn̄. **P**riō oīnt p̄hia q̄ boeci' nihil habeat loq̄ p̄ fortunā, 2° boecius r̄ndet, 3° p̄hia ei' r̄nsionē approbat sic p̄tēbit. **D**ic̄ p̄mo **S**i fortuna loqueret̄ tecuz̄ his s̄bis pro se, p̄ferat p̄ certe, tu n̄ ha beres qd̄ p̄ h̄sceres, i. nō haberes vnde aperires os ad r̄ndenduz̄ for tune, at siquid est q̄ tuā q̄relam iure tuearis oportet, i. necesse ē, vt p̄fer ras, dabim' tibi locū dicendi. **T**ūc boeci' r̄ndet. **S**peciosa qd̄em sunt ista q̄ fortuna dixit, et sunt oblita, i. delinita melle, i. delectatione rheto rice dulcedis, s̄ q̄ntū ad prosā, ac p̄ et musice dulcedis, s̄ q̄ntū ad metz **E**t t̄m tūc delectāt animū meū cūz̄ audiunt̄, s̄ sensus, i. p̄ceptio maloz̄ ē altior, i. profundior miseris q̄ ista me delectent: tū ad p̄fūditatē mei

Libri secūdi de consolatione philosophie

buit loqui strāba fortune qz verū dixit. z ptra veritatē nō est loquendū. Nā vero oīa psonāt. z veritas sibi ipsi attestat fm Ar. **N**ō hūico ē sūbū inchoatū. z pferē p syncopā. qz regularit̄ deberet dici hūico. vñ hūicē est hiatū inchoare cū aliqs aperit os. **N**ō qz oblit^o media pducta est picipiū sibi obliuiscor. s. oblit^o media correpta. descendit a sūbo obliuio. z oblit^o idem est qd maculat. **N**ō circa hoc qz dicit insit^o meror animū agguat. qz qz nō dōlet de infortunio nllē ptingit nisi aīo multū eleuato sup fortunā. qz dicit Sen. lxxv. ep. pl^o eq̄ te dōle nolo. s. vt nō dōleas vix exigē audeo. nllē autē ista firmitas animi ptingit nisi multū sup fortunā eleuato. z subdit Ilud agam^o vt iocūda nob fiat amissoz recordatio. nemo libenter ad id redit qd nō sine tormēto cogitaturus ē. **N**ō qz p rhetoricā z musicā dulcedinē fortune boeci^o adhuc nō fuit restitue^o virtutē z sapie. qd attestat ei^o meror agguans animū. naz stus z sapia doloze z merore opprimit. vñ Sen. lxxv. ep. Quēadmodū minuta lūina claritas solis obscurat. sic doloēs. mesticias. iniurias sapientia z virtus sua magnitudie eludit atqz opprimit.

Hic pbia enūerat bō fortune boecio collata rōne qz non debuit se estimare miser. z pmo enūerat bōa pterita q̄ ipm felice fecerūt. postea enūerat in q̄rtā p̄sa bō q̄ ipm in p̄ti felice onduit. **P**rimo igit pbia describit felicitatē suā pteritā. z excludit q̄ndā obiectōnē. ibi. Qd si idcirco. **P**rimo enūerat q̄daz bō coīa. z magis spēalia. scda ibi. **P**retereo libet **P**rimo dicit boeci nō velis te existiare miser. nunqd oblit^o es numerū z modū felicitatis tue. taceo. i. ptransio qz te desolatū. i. p̄uatū parēte. i. p̄te z m̄e cura sūmoz viroz. i. p̄sulū romanoz te suscepit. z tu delect^o. i. de alijs elect^o i affinitatē p̄ncipū cītatis. cepisti p̄t^o esse charus qz p̄rimus. qd est p̄ciosissimū gen^o p̄pinq̄tatis. **Q**uis nō p̄dicabit te felicissimū cū tāto splēdore. tuoz soceroz. cū tāto pudore p̄ingis. i. v/poris. et cū oportunitate. i. oportuna felicitate masculine prolis. q. d. nlls est q̄ nō iudicauerit te felice in his. **N**ō qz tplex ē gen^o p̄pinq̄tatis. **P**rimus qz p̄bit ex genealogia. z in tali p̄pinq̄tate aliqs sil efficit p̄rimus z charus. nā frat̄ fratri ē charus z p̄pinquus. **A**lia ē p̄pinq̄tas q̄ p̄trahit ex m̄rimonio. z vocat̄ affinitas z i tali p̄pinq̄tate aliqs p̄t^o efficit p̄pinquus qz charus. **T**ertia p̄pinquitas p̄bit ex bonis morib^o z stutib^o. z hoc ē p̄ciosissimū gen^o p̄pinq̄tatis. z i tali aliqs p̄t^o efficit charus qz p̄pinquus. **E**t sic boeci^o p̄t^o fuit romanis p̄ncipib^o charus rōne stutis qz p̄pinquus m̄rimoniū p̄hendo cū eis. **N**ō qz pbia dicit boeciū fuisse felice splēdore soceroz i p̄li. cū tū nō habuerit nisi vnū socerū. nā socer dicitur cui^o filiā aliqs ducit. z non legit qz boeci^o habuit duas vxores. **A**d hoc p̄t dici qz h̄ socer accipit large: nō tm̄ p̄ p̄te vxoris s̄ etiā p̄ fratre q̄ large etiā p̄t dici socer. s̄ dicit p̄latit̄ soceroz. **N**ō qz ex t̄bus pbia dicit boeciū felice fuisse. ex honestate soceroz. ex pudore p̄ingis. ex oportunitate masculine prolis. i. suorū filioz.

Hic pbia enūerat q̄dā bō spēcialia ex q̄b^o boeci^o nō debet se estimare miser. z dicit Ego p̄tereo. i. p̄trāsire volo qz mihi libet p̄terire coīa bō. z delectat me veniē ad spēcialē cumulū tue felicitatis scz ad sūptas dignitates i adolescētia: negatas senib^o. **E**t s̄dit. **S**i qz fructus rez mortaliū hz vllū pondus beatitudinis. i. si p̄t aliqd̄ t̄pale bonū hō dicitur felix: poterit ne mēo/ria illi^o lucis. i. tue felicitatis quā iā dicā deleri quātalibz mole. i. q̄cūqz pōdē ingruentiū maloz. q̄si dicet nō pōt deleri. **E**t q̄ ē illa felicitas. cui^o tu vidisti liberos tuos. i. filios tuos

Verūtm̄ ne te miserum existimari velis. **A**n numerū modūqz tue felicitatis oblitus es? **T**aceo qz desolatū parente: sūmoz te viroz cura suscepit. delect^o qz i affinitatē p̄ncipū cītatis (qd p̄ciosissimū p̄pinquitas gen^o p̄pus charus qz p̄rimus esse cepisti. **Q**uis nō te felicissimū cū tāto splēdore soceroz/ cū cōingis pudore cū masculine quoqz p̄lis oportunitate predicauit? **T**aceo. i. ptransio qz te desolatū. i. p̄uatū parēte. i. p̄te z m̄e cura sūmoz viroz. i. p̄sulū romanoz te suscepit. z tu delect^o. i. de alijs elect^o i affinitatē p̄ncipū cītatis. cepisti p̄t^o esse charus qz p̄rimus. qd est p̄ciosissimū gen^o p̄pinq̄tatis. **Q**uis nō p̄dicabit te felicissimū cū tāto splēdore. tuoz soceroz. cū tāto pudore p̄ingis. i. v/poris. et cū oportunitate. i. oportuna felicitate masculine prolis. q. d. nlls est q̄ nō iudicauerit te felice in his. **N**ō qz tplex ē gen^o p̄pinq̄tatis. **P**rimus qz p̄bit ex genealogia. z in tali p̄pinq̄tate aliqs sil efficit p̄rimus z charus. nā frat̄ fratri ē charus z p̄pinquus. **A**lia ē p̄pinq̄tas q̄ p̄trahit ex m̄rimonio. z vocat̄ affinitas z i tali p̄pinq̄tate aliqs p̄t^o efficit p̄pinquus qz charus. **T**ertia p̄pinquitas p̄bit ex bonis morib^o z stutib^o. z hoc ē p̄ciosissimū gen^o p̄pinq̄tatis. z i tali aliqs p̄t^o efficit charus qz p̄pinquus. **E**t sic boeci^o p̄t^o fuit romanis p̄ncipib^o charus rōne stutis qz p̄pinquus m̄rimoniū p̄hendo cū eis. **N**ō qz pbia dicit boeciū fuisse felice splēdore soceroz i p̄li. cū tū nō habuerit nisi vnū socerū. nā socer dicitur cui^o filiā aliqs ducit. z non legit qz boeci^o habuit duas vxores. **A**d hoc p̄t dici qz h̄ socer accipit large: nō tm̄ p̄ p̄te vxoris s̄ etiā p̄ fratre q̄ large etiā p̄t dici socer. s̄ dicit p̄latit̄ soceroz. **N**ō qz ex t̄bus pbia dicit boeciū felice fuisse. ex honestate soceroz. ex pudore p̄ingis. ex oportunitate masculine prolis. i. suorū filioz.

Pretereo libet em̄ preterire cōmunia sumptas i adolescētia: negatas senibus dignitates. ad singularē felicitatis tue cumulū venire delectat. **S**i quis rerum mortaliū fructus vllū beatitudinis pōdus habet. poterit ne illius memoria lucis quantalibet ingruentiū maloz mole deleri? **C**ū duos pariter cōsules liberos tuos domo p̄rouehi. sub frequentia patrū. sub plebis alacritate vidisti. **C**ū eisdē i curia curules insidētib^o tu regie laudis orator igenij gloriā faciēdieqz meruisti. **C**ū in circo duoz medius cōsulū circumfusa multitu/

Prosa tertia

dinis expectationem triumphali largitione satiasti?
Dedisti ut opinor verba fortune, dum te illa demulcet,
dum te ut delicias suas fouet. **M**unus quod nulli unquam
privato commodauerat abstulisti. **V**is ne igitur cum
fortuna calculum ponere? **N**unc te primum luventi
oculo pstrinxit. **S**i numerum modumque letorum tristium ve-

consideres, adhuc te felicem negare non possis.

one, i. victoriam triumphatione, ut ego opinor tu dedisti verba, i. deceptiones fortune cum te illa demulcet, dum te fouet ut suas delicias, tu abstulisti munus quod nunc commodauerat vlli, i. alicui privato, i. ex neo, vis ne cum fortuna ponere calculum, i. computationem. **N**unc ipsa fortuna primum pstrinxit, te oculis luventibus, i. inuidis, si pserdes numerum et modum letorum et tristium, i. prosperitatis, et aduersitatis, adhuc non potes te negare felicem. **N**on philosophia per se quod dicitur pretere: et prius dixit taceo: vnde quidam colore rhetorico quod dicitur occupatio, et diffinit sic a **T**ullio. **O**ccupatio est cum dicimus nos pretere: aut nescire: aut nolle dicere illud quod tibi maxime dicimus. **N**on quod mos erat romanorum ante tcesimum annum nulli pretere aliquam dignitatem nisi propter singularem dignitatem vel prebitatem, vel propter reipublice eundem utilitatem. **B**oetius autem in adolescentia ante tcesimum annum electus fuit in consul, et hoc philosophia vocat felicitatem communem: non quod ceteris omnibus hoc precederet, sed quod non solum boetio sed alijs paucis hoc accidit. **R**efert enim **T**ullius in libro de amicitia quod **S**cipio ante tcesimum annum bis factus est consul, similiter **S**ermanicus iuuenis factus est consul ante tcesimum annum. **S**ed singularem felicitatem boetius tangit dicens, cum duos pariter consules. **N**on quod secundum **I**sidorum in libro etymologiae **C**urules erant sedes in quibus magistratus sedentes iura reddebant, et dicuntur curules a curru, quod tali seorsum utebantur in curru iudices qui vehebant ut expediti pro populo iudicia redderent. **N**on quod consuetudo erat apud romanos in electione consulum hanc sermonem ad populum de laudibus regum electorum in magistraturam, etsi bene predicauit: inde gloriari sequebatur. **H**omini sermonem fecit boetius in electione suorum filiorum in consules et exinde sua gloria fuit geminata. **E**t quod pseris sermo prouent fieri in triumphis: in laudem eorum qui obtinuerant victoriam, id homini sermonem vocat triumphalem largitionem. **N**on quod bonum aliquid promittit et non adimplet: ille dat verba et non rem, et sic decipit, quod dicitur philosophia dedisti fortune verba, i. deceptiones: promittendo ei aliquid boni quod ipsa te ita fouet. **N**on quod calculus in vna significatione est paruus lapillus qui calcando non ledit, et quod talibus lapillis utebantur antiqui in computatione: id est calculare vel calculum ponere ponit pro computatione vel pro rationem facere, quod dicitur philosophia. **V**is ne cum fortuna calculum ponere? quod dicitur non debes, si computatione bis cum ea: ipsa inueniet te multo feliciores quam miserum.

Quod si idcirco te fortunatum esse non estimas, quoniam quod tunc leta videbantur abierunt, non est quod te miserum putes, quoniam quod nunc creduntur mesta pretereunt. **A**n tu in hanc vite scenam nunc primum subitus hospesque venisti? **N**onne ne humanis rebus inesse constantiam reris, cum ipsum sepe hominum velox hora dissoluat? **N**am etsi rara est fortuitis manendi fides, vltimum tamen vite dies, mors quidam fortune est etiam manentis. **Q**uid igitur referre putas? tu ne illam moriendo deseras an te illa fugiendo

stantiam inesse humanis rebus cum ipsum hominum sepe dissoluat velox hora mortis, nam si fortuitis rebus est fides permanendi: licet rara: tamen vltimum dies vite est quidam mors fortune, etiam manentis fortune, quod igitur putas referre, id est distare, ne, id est, an tu deseras illam fortunam moriendo, an pro vltima illa te deserat fugiendo? quod dicitur nihil refert quantum ad incostantiam fortune, siue fortuna hominem deserat siue deserat, manifestum est quod permanere non potest. **N**on quod in rebus humanis non est constantia, cuius ratio est. **I**n isto quod est genitum nulla est constantia, quod nihil est genitum quod non sit corruptibile et non permanens, sed res humane sunt genite per duce, quod dicitur. **N**on quod non est durabilis fortune prosperitas, quod ipsam cito fugat aduersitas, vnde **S**anctus **F**redericus

Dic philosophia excludit quendam obiectionem. **P**osset aliquis dicere, hec predicta bona non faciunt me felicem quod sunt preterita, hanc obiectionem excludit philosophia dicens, **Q**uod per se, si non estimas te fortunatum, i. felicem quod illa abierunt que tunc videbantur leta, etiam non debes te estimare miserum quod quod nunc credunt, id est, videntur mesta pretereunt. **N**unquid tu venisti primum in hanc scenam, id est, vltimam vite subitum, id est, improuisus et hospes, id est, aduersa tu ignoras quod gerantur in hac vita. **N**e pro nunquid reris, id est, opinaris vllam constantiam.

Libri scđi Metrū tertiu

in poetria **D**ibus ne crede tuis si tpe paruo **I**lluxē tibi mox sē clausura serenū **N**ubila fata diē inducētq; crepuscula noctē. **A**pt qđ nō ē adhibēda fides reb' fortuitis **N**ō q' p'ha tāgīt vnā rō nem q' fortūa nō sit p'stans q' tal' est **D**ō nō est p'stās. q' nec fortūa **A**ns p'z qz hōiem sepe/dissoluit velox hora mortis. **C**ōseqūtia p'bat ex hoc qz fortūa nō h'z esse nisi circa hōiez cū sit in agentib' a p'posito. ij. phys. q' dicit p'ha. nihil differt q' ad incōstātiā fortune siue fortūa derelinq't hōiez fugiendo. siue hō derelinquat ipam moriēdo. q'cūq; mō fiat: sp' ipsa est incōstans z nō p'manens.

Istō est tūū metz h' scđi cui' p'mus vsus dī sal phic' ab iūctore. trochaic' a pede p'dnante **M**etrū aut scđi h' dī glyconicū ab iūctore. choriābicū a pede p'dnante **I**n h' g' metro p'ha declarat tribus exēplis mutabilitatē mūdanoz **P**rimū exēplū ē de corporib' celestib' tale. **S**ole lucēte i celo tūc obscurat lumē aliaz stellaz. **E**cce mutatio stellaz q' ad lumē quod tū p'ri' apparebat tpe noctis. s. sole nob lucēte nō apparet. vñ dicit i l'ra. **C**ū p'heb'. i. sol cepit. i. cepit spargē. i. emittē lucē roseis q'drigis. i. roseo curru stella hebetata. i. obscurata flāmis. i. lumib' solis p'mētib' ipa pallet. i. pallida fit s'm albētes vult' **S**cđm exēplū ē in frenascentib' tale. **Z**ephyro flāte tra ornat florib'. s. austro flāte flores deficiūt. ecce mutatio in frenascentib'. vñ dicit in l'ra **C**ū. i. qñ nem' irrubuit vernis. i. vñalib' rosis flatu zephyri tepentis. i. calentis. si auster nebulosus spiret. i. flare inceperit insanū. i. insane. iā dec' rosaz abeat spinis. i. recedat de spinis. **T**ertiu exēplū ē de mari tale **M**ā mare nō agitāt ventis apparet tranqllū. s. ventis agitātū efficit tēpestuosuz. ecce mutabilitas maris. vñ dicit in l'ra **S**epe mare radiat. i. splendet tñ quillo sereno i. serena tñqllitate imotis. i. nō motis fluctib'. sepe aqlo p'citāt. i. p'uocat feruētes p'cellas. i. tēpestates verso eqre. i. moto mari. **T**unc hortat p'ha ne credam' bonis fortūe dicens **S**i mūdo cōstat. i. p'manet sua forma rara vt ex dicitis p'z. zli mūdus variat tātas vices. i. al'nationes: tūc crede caducis. i. tēstatorijs fortūis hōiz. i. noli credē. z loquit' ironice. debet ei intelligi p' p'rium. **C**rede. i. noli credere bonis fugacib' q'ia s' bō fortūe. qđ p'z ex hoc. qz p'stat. i. manifestū est. z ē positū. i. stabilitū etna. i. dīna lege vt nihil genitū p'stet. i. imutabilit' p'maneat **N**ō q' poete at'buunt soli q'drigā q' dī a nūero q'ttuor eqz **P**oete ei fingūt curz solis t'bi q'ttuor equis p'p' q'ttuor diuersitates solis **N**ā sol cū orit' est rube'. hora t'ria splēdēs. hora meridiei ē feruēs. s. hora vesprina ē tepens **L**u ne s'o attribuit bigā p'p' duas p'prietates lune. nā luna naturalit' est frigida z hūida **N**ō circa hoc qđ dicit **C**rede fortuitis bonis. **S**en dicit in li. de solone filij **E**lye. **N**unq; ego fortune credidi. q' cū mecū videret pacē agē: oia q'cūq; i me indulgentissime p'ferbat: pecuniaz. honores. grām. eo loco posui vnde posset sine motu meo repetē. **I**ntuallū magnū inter me z ipam habui. itaq; nec illa abstulit: nec euulsi. **N**eminē aduersa fortuna p'minuit nisi quē secūda decepit. fortuna fortes metuit. ignauos expauit. opes auferre p't: animū at' surripe nō p't **N**ō q' p'ha bona fortune appellat caduca. qz dicit **S**en. lxviij ep. **D**ia ista i q' fortuna dñium exercet: sua s't. sic pecunie. hōres. imbecilla s't: fluida: mortalia s't. z passiones incerte. **N**ō dicit nullū genitū esse p'stās. dicit **S**en ep' p'allegata. **D**ia mortalia minuiunt: cadūt: deferunt: decrescūt: exhauriunt. itaq; in ill' in sorte causa incerta inequalitas est. diuinorū aut vna natura est.

Prosa quarta scđi **D**ecarat boeciū adhuc esse felicē. anxiam caducāq; fortuitoꝝ bonoꝝ felicitatē

Metrū saphicum.
Quam polo p'heb' roseis q'drigis
Lucem spargere ceperit,
Pallet albentes hebetata vultus,
Flammis stella prementibus:
Cum nemus flatu zephyri tepentis
Vernis inrubuit rosis;
Spiret insanum nebulosus auster;
Jam spinis abeat decus.
Sepe tranquillo radiat sereno
Immotis mare fluctibus
Sepe feruentes aquilo procellas
Verso concitat equore
Rara si constat sua forma mundo
Si tantas variat vices
Crede fortunis hominum caducis
Bonis crede fugacibus
Constat eterna positumq; lege est.
At constet genitum nihil.

Prosa quarta

Um ego. Vera inquam commemoras **O** virtutū
oīm nutritrix/nec ificiari possū prosperitatis mee
velocissimum cursum. Sed hoc est quod recolentem
vehementius coquit. Nā in oīm aduersitate fortune
infelicissimū genus est infortunij/ fuisse felicem.

velocissimū cursū. i. recessū mee prosperitatis. s. s. ē qd coqt. i. anxiat vehementer me recolētē pteritā
pspiratē. nā in oī aduersitate fortune ifelicissimū gen^o ifortunij ē fuisse felicē z iā n̄ eē. **N**ō phia
dī nutritrix oīm virtutū qz oīs virt^o p̄sistit i medio. mediū n̄ attingit nisi recta rōe. q̄ recta rō ē sapie et
phie. **U**tē cū phia diuidat i p̄ticiā z speculatiāz ip̄a includit prudētia q̄ ē recta rō agibiliuz. ex
vi. ethi. prudētia at colligata ē oib^o virtutib^o. ex eodē. vi. p̄tēa phia dī nutritrix oīm virtutū. **N**ota
qz recordatio p̄terite felicitatis coqt hoiēz. iō dīc **S**en. lrv. ep̄. **I**llō agam^o vt iocūda nob fiat a/
missoz recordatio. s. at p̄tigit cū anim^o p̄patus ē ad amissionē eoz. **N**ō qz duplex ē infortunij.
quoddā p̄tinuū. aliud interpolatū siue discontinuū. p̄mū ifortuniū infelix. scdm ē ifelicissimū. **I**for
tuniū enī cōtinuū ex p̄suetudie min^o nocz. qz dīc **S**en i li. de trāquillitate ai **T**olerabili^o ē bō n̄
adquirē qz adq̄sita amittē. idōqz letiores videb qz fortuna nūqz resperit qz qz deseruit. **I**dē dīc i
li. de p̄solatiōe filij elye. **U**nū hz bonū assidua infelicitas qz illos idurat qz vexat. **I**nfortuniū at
discōtinuū ē cū aliqz mutat de aduersitate i prosperitatē. z itez de prosperitate i aduersitatē. z tle ē i/
felicissimū gen^o. qz sepe deijcit hominē i desperationē. vñ **S**amariēf als paup henric^o. **O** bona
prosperitas vbi nūc es. nūc mea h̄sa ē **I**n ludū cithara. fit lachrymosa lyza **O** mala dulcedo sbito
q̄ sumpta venenas **Q**ue ve recōpētas mellea/felle gūi

P. S3 qz tu inq̄t false opionis supplicijz luas id re/
bus iure imputare non possis. Nā si te hoc inane no
men fortuite felicitatis mouet/ q̄ plurimis maximisqz
abūdes mecū reputes licet **I**git si qd i oī fortune tue
cēsu p̄ciosissimū possidebas/ id tibi diuinit^o illesū ad/
huc inuiolatūqz seruat. **P**oterisne meliora queqz re/
tinēs/de infortūio iure causari. **A**tqz viget incolumis
illud p̄ciosissimū hūani generis decus **S**ymmach^o so
cer. z qd vite p̄cio nō segnis emerēs. vir tot^o ex sapia
virtutib^o factus. suaz secur^o. tuis ingemiscit iniurijs.
Viuuit vxor ingenio modesta. pudicicie pudore p̄cel/
lens. z vt oēs ei^o dotes breuif includā/ p̄ri filis. **V**i
uit inqz. tibiqz tm̄/ vite h^o exosa/spūm seruat. **Q**uo qz
vno felicitatē minui tuā/ vel ipsa p̄cesserim. tui deside
rio. lachrymis. ac dolore tabescit. **Q**uid dicaz liberos
p̄sulares. qz iā vt i id etatis pueris/paterni vel auiti

P eo exponēs. **S**ymmach^o vir tot^o factus ex sapia et virtutibus: ille
specimen elucet ingenij. secur^o suaz iuriarū ingemiscit de tuis iurijs. **V**iuuit vxor tua mode
sta ingenio p̄cellēs pudore pudicicie. et vt includam breuif oēs dotes. i. virtutes ei^o ip̄a est filis p̄ri
suo. i. symmacho. et ip̄a exns exosa. i. tediosa h^o vite/ tm̄ tibi fuit spiritū. i. tm̄ ip̄a viuuit p̄ te. in qz
vno ego p̄cedo tuā felicitatē minui qz vxor tua tabescit. i. t̄staf lachrymis et dolore desiderio tui

Dic ē q̄ta p̄sa h^o scdi i q̄ phia
pbat boetio n̄ eē p̄q̄rēdū de fortuna
p̄t p̄ntia bō q̄ sibi deliq̄t. **E**t p^o bo
eci^o p̄fitef se fuisse felicē deplāgēs
p̄ntē infelicitatē. 2° phia ont ip̄m eē
felicē i p̄nti ibi. **S**3 qz tu. dīc s̄ boe
ti^o **O** phia nutritrix oīm virtutū tu cō/
mēozas h̄sa. nec possū ificiari. i. negaē

Dic phia ont boeciū i p̄nti eē fe
licē p̄t mlra bō q̄ adhuc possidet. 2°
pbat felicitatē fortuitā nllī posse tō
lit euēire. 3° pbat verā felicitatē in
bōis fortuitis nō p̄sistē. scda ibi. qz
est enī. t̄tia ibi **A**t vt coḡscas. **P**rio
ponit phia qz nō d̄z q̄rulari de ifor
tunio: cū adhuc abūdet plib^o bonis
z illa bō phia enūerat. 2° ip̄a p̄solat
eū. ibi. cū igit. **D**ic p̄rio. **O** boeci qz
tu luis. i. pateri. supplicijz fle opionis
illd n̄ potes iurē imputaē reb^o. nā si
mouet te iane noⁿ fortuite felicitatē.
licet. i. licitū ē vt tu reputes. i. p̄pu
tes mecū. q̄ plurimis z maxis bōis ab
undēs. si igit illd bōm tibi fuit d̄ni
tus illesū z inuiolatū qd tu posside/
bas p̄ciosissimū i oī cēsu. i. thesauro
tue fortune/ poteris ne retinēs queqz
meliora iure cārī. i. p̄q̄ri de ifortūio
q. d. nō. **T**ūc enūerat bō ei^o. **A**tqz p̄
certe illd p̄ciosissimū dē hūani ge
neris. i. **S**ymmach^o sacer tuus iste
viuit incolumis. i. san^o. qd inqz dē^o
nō segnis. i. nō tard^o emēs p̄cio vi
te. q. d. tu tātū diligis eū qz vitā tuā

Libri scđi de consolatione philosophie

Quid dicā liberos tuos psulares qz specimen. i. similitudo ingenij paterni. i. tui: vel auiti. i. aui ipso/ rñ. i. symmachi q̄ fuit auius ipoz ex pte mris elucet vt i id etatis pueris. q. d. liberi tui st filies p̄ri z aui ipoz i prudētia inq̄ntū etas p̄mittit. **Nō** sicq̄ pbabit q̄ i reb⁹ fortuitis nō pt psiste s̄a se licitas. iō illi q̄ adeptioe talū rez felices se existiabāt. z ex amissione eaz infelices. s̄a opione ce cipiebant. z lz in opione eoz sic eet/nō tñ erat i re. iō dic̄ phia ad boeciū q̄ tu fle opionis suppli cū luis/id reb⁹ imputare nō potes. **Nō** supplicū false opionis est in aīo: nō i re. vñ **Sen.** xvij ep̄. Multis parasse diuitias nō fuit finis miseriaz s̄ mutatio diuitiaz. nec hoc miror. nō enī i re b⁹ ē vitū s̄ i aīo. sepi⁹ ei opione q̄ re laboram⁹. q̄ infortunū boeciū nō erat imputādū reb⁹ qz n̄ erat. s̄ imputādū fuit sue false opioni. **Nō** q̄ phia oñt p̄ntez felicitatē in tbus psiste. i. i amicis. i vxore pudica. z filioz suoz prudētia. **P̄rio** ei ad felicitatē req̄runt amici. nā amic⁹ ē p̄ciosissimū gen⁹ diuitiaz ex viij. p̄sa h⁹ scđi. z **Ar.** ix. etb. Nōo eligit vinē sine amicis h̄ns reliq̄ bō. z **z** **Tull** in li. de amic. Qui amicitia tollit de mūdo: solem tollē videt. z **Sen** in de rem. fort. Nihil ē pe/ ius q̄z amicos nō h̄re. s̄ amicu p̄didisti/ aliū q̄re. z ibi enī q̄ras vbi iuenies. q̄re inē artes libēales. inē redāz honesta officia. q̄re i laborib⁹. ad mensam ista res nō q̄rit. **Secdo** req̄rit ad felicitatez politicā vxoz pudica q̄ rara est. vñ **Sen.** in de rem. fort. Multe inē p̄bas m̄rimonialis ordīs ce/ perūt eē exēpla meretularz. q̄ multas ex p̄iugib⁹ optis pessimas videm⁹. ex diligentissimis disso/ lutissimas. ex liberalissimis rapacissimas. **Etiā** si bonā vxorē habuisti: n̄ potes affirmare eā eē p̄/ māsūrā in illo p̄posito. nihil tā mobile. nihil tā vagū q̄z feiaz volūtas. **Tertio** req̄rit ad felicitatē politicā ples. qz **z** **Ar.** i. etb. Nōo oīo felix ē q̄ specie turpis ē. aut solitari⁹. aut ple carens. **Nō** **z** **Uguis.** specimē ē pulcritudo: vel similitudo: vel signū: vel imago: vel noticia: vel experimentū. vñ bonū opis documentū. s̄ in p̄posito accipit p̄ similitudine. **Ite** fm eundē auit⁹ ta. tū. i. ab auiō habitus vel possessus vel ad ipm p̄tinēs. z ponit q̄nq̄z p̄ antiquo.

Dic phia ex dēis psolat boeciū .d. Ex q̄ hoīb⁹ ē p̄cipua. i. maria cu ra retinēde. i. saluande vite. o te felī cē si coḡscas tua bona cui etiā nūc suppetūt. i. abūdāt talia bō q̄ nōo du bitat eē chariora ipsa vita. q̄re iam sicca lachrymas z noli flē. nōdū enī oīs fortūa ē tibi exosa. i. aduersa ad vñū. i. oīo. nec tibi incubuit. i. istetit tēpestas aduersitatis nimū valida qm̄ tenaces ancore. i. amici insepa/ biles herēt. i. firmi manēt. q. i. anco re n̄ patiunt tibi abeē solamē p̄nt. t̄pis. nec spez futuri t̄pis. **Et** dic̄ bo eci⁹ p̄cor vt hereāt. i. maneāt ille an core. qz ipsi manētib⁹ vteūq̄. i. q̄/ litercūq̄ res se habeāt nos enatabi m⁹/ euadēdo aduersitatē fortūe. s̄ o phia tu vides q̄ntū dec⁹ n̄ris orna mētis bōz exteriorz q̄b⁹ ornabamur tuū ad psolonē si nōdū piget te toti⁹ tue sortis. qz maior ps salua tibi manet. s̄ nō possū ferre tu as delicias q̄ tāluctuosus. i. plen⁹ luctū atqz anxi⁹ p̄qreris aliqd̄ abesse tue beatitudi ni tam luctuosus atqz anxius conqueraris decesserit. **Subiūgit** phia. Nos pmouim⁹ aliq̄ntulū animū nos pmouim⁹ aliq̄ntulū animū q̄q̄ naturalit̄ nitit̄ ad saluādū vitā q̄ nihil ē chari⁹. **Si** ḡ boeci⁹ possedit bō q̄ chariora s̄ vita nō debuit se estiare miser s̄ magis felicē. **Nō** q̄ phia amicos appellat ancoreas. **Sic** ei tēpesta te incubēre/ p̄ ancorā nauis retinet z a p̄clitatione saluat: sic iminete aduersitate fortūe: hō fideli b⁹ amicis ne succūbat infortunio s̄bleuat. fideles ei amici retinet hoiez impetu fortūe agitatū ne tōlit̄ deijciat̄ a sua stabilitate. **Nō** fm **Uguis.** Suppetē. i. sumistrare vñ iugabū dare. s̄ pigere ē pigrū eē. vñ penitē. vñ ḡuare. vñ offendē.

Cū igit̄ p̄cipua sit mortalib⁹ vite cura retinēde. o te si tua bona p̄gnoscas felicē. cui suppetūt etiā nūc q̄ vi ta nemo dubitat eē chariora. **Quare** sicca iam lachry/ mas. nōdū est ad vñū oēs exosa fortuna. **Nec** tibi ni miū valida tēpestas incubuit. qm̄ tenaces he ancore: que nec p̄ntis solamē/ nec futuri spem t̄pis abesse pati ant. **B.** **Et** hereāt inquā p̄cor. **Illis** nāq̄ manētib⁹ vteūq̄ se res habeāt/ enatabim⁹. **Sz** q̄ntū ornāmētis n̄ris decesserit/ vides. **P.** **Et** illa. **Promouim⁹** inq̄t aliq̄ntulū: si te nōdū toti⁹ tue sortis piget. **Sz** delici as tuas ferre nō possum: q̄ abesse aliqd̄ tue beatitudi ni tam luctuosus atqz anxius conqueraris decesserit. **Subiūgit** phia. Nos pmouim⁹ aliq̄ntulū animū nos pmouim⁹ aliq̄ntulū animū q̄q̄ naturalit̄ nitit̄ ad saluādū vitā q̄ nihil ē chari⁹. **Si** ḡ boeci⁹ possedit bō q̄ chariora s̄ vita nō debuit se estiare miser s̄ magis felicē. **Nō** q̄ phia amicos appellat ancoreas. **Sic** ei tēpesta te incubēre/ p̄ ancorā nauis retinet z a p̄clitatione saluat: sic iminete aduersitate fortūe: hō fideli b⁹ amicis ne succūbat infortunio s̄bleuat. fideles ei amici retinet hoiez impetu fortūe agitatū ne tōlit̄ deijciat̄ a sua stabilitate. **Nō** fm **Uguis.** Suppetē. i. sumistrare vñ iugabū dare. s̄ pigere ē pigrū eē. vñ penitē. vñ ḡuare. vñ offendē.

Quis est enī tā p̄posite felicitatis vt nō aliq̄ ex pte cū status sui q̄litate rixet? **Anxia** enī res ē hūanoz con

Prosa quarta

ditio bonoz. et que vel nunq̄ tota pueniat. vel nunq̄
p̄petua subsistat. **H**uic census exuberat/ s̄ est pudori
degener sanguis. **H**uic nobilitas notū facit/ sed angu-
gustia rei familiaris inclusus/ esse mallet ignotus. **I**l-
le vtroq̄ circūfluus/ vitā celibē deflet. **I**lle nuptijs
felic/ orbis liberis/ alieno censū nutrit heredi. **A**lius
ple letat/ filij filieue delictis mest^o illachrymat **I**deir
co nemo facile cū fortune sue p̄ditione p̄cordat **I**nest
enī singulis qđ inceptus ignoret. exptus exhorreat.

Pecunia. s̄ aliud sibi deficit qz degener sanguis. i. ignobilitas ē sibi pudori. hūc at. i. alij hoies no-
bilitas facit notū. s̄ ipse inclusus angustia rei familiaris. i. paupertatis mallet. i. magis vellet eē ig-
notus. **I**lle. i. alter hō circūfluus. i. circūdatus vtroq̄. i. tā diuitijs q̄ nobilitate/ ipse deflet celibē
. i. castā vitā qz nō p̄t forsan ducē vxorē. **I**lle. i. alij felix nuptijs. i. habēdo vxorē orbis. i. carēs li-
beris. i. pueris ipe nutrit. i. p̄gregat censū alieno hēdi. **A**li^o at letat^o ple ipe mest^o illachrymat. i.
angemiscit delictis. i. p̄ crimibus filij vel filie sue. **I**deirco nēo facile p̄cordat cū p̄ditione sue for-
tune. **I**nest enī singul^o hoibus aliqđ qđ ipse inceptus ignoret. vel exptus ipm exhorreat. et sic ri-
xatur cū q̄litate sui stat^o

Nō q̄ nō ē hō tāfelix qn inueniat aliquā p̄ditionē in se quā vellet nō
h̄re. p̄t qđ misera ē p̄ditio hūanoz bonoz. qz nunq̄ hōi tota p̄ueit. qz aliq̄s p̄temne oia p̄t s̄ oia
h̄re nō p̄t. **E**t elicit vna rō ex l̄ra. **I**lli p̄ditio hūanoz bonoz nō tota p̄uenit cui suus stat^o i aliq̄
displicet. s̄ nlls inuenit tāfelix cui status suus nō displiceat i aliq̄. sic declarat i l̄ra. ḡ zē **I**te san-
guis seruilis p̄ditionis d̄i degener. qz hoies naturalit̄ liberi s̄. s̄ p̄ seruitutē degenerāt a natura.

Nō vita casta d̄i vita celebs q̄i celestis qz i carne vinē p̄ter carnē est vita celestis et angelica.
Nō s̄z **U**guil. **I**llachrymari ē int^o lachrymari: v̄l cū dolore lachrymari. et ē deponētis generl.
s̄ fm antiq̄s inueniat neutri^o generl. et sic boeci^o ponit s̄ in neut^o genē cū d̄ic mest^o illachrymat.
Adde q̄ felicissimi cuiusq̄ delicatissimus sensus est.
et nisi ad nutū cūcta suppetant/ ois aduersitatis inso-
lens: minimis q̄busq̄ prosternit. **A**deo perigua sunt
que fortunatissimis beatitudis summā detrahūt. **Q**uā/
multos esse coniectas q̄ sese celo p̄rimos arbitrent^o s̄
de fortune tue reliquijs ps eis minima p̄tingat. **V**ic
ipse locus quē tu exiliū vocas/ incolentibus patria ē
Adeo nihil ē miserij nisi cū putes **C**ōtraq̄ beata sors
ois est/ eānimitate tolerantis. **Q**uis ē ille tāfelix q̄ cū
dederit impatientie man^o statū suū mutare nō optet.

b^o. i. h̄itantib^o. et ita eoz iudicio spectat ad felicitatē **U**niversalit̄ ḡ de reb^o fortuitis p̄cludit. **A**deo
nihil ē miserū nisi cū tu putes. i. nisi ex reputatiōe ai tui estimes. et s̄. i. p̄ p̄riū ois sors ē btā eāni-
mitate. i. patia ai tolerātis. **Q**uis ē ille tāfelix q̄ cū dederit man^o impatie. i. cū fuerit fact^o impati-
ens qn ipse nō optet mutare statū suū. q. d. nlls tāfelix. **N**ō q̄ forsan aliq̄s d̄icēt. nlls hoim plz
stat^o suus si deest sibi magnū fortunū: s̄ defect^o boni modici nō ipedit p̄placētā stat^o qn hō tō/
lit sit felix. h^o excludit p̄hia d̄icēs. q̄nto aliq̄s ē felicioz tāto ē delicatior. et q̄nto ē delicatior tāto
magl. ḡuat ex defectū modici boni et sic felicissimis d̄ch̄if p̄plemētū btitudis **N**ō q̄ vnaz eadē
res quā vn^o iudicat spectat ad miserā: ali^o iudicat spectat ad felicitatē. ḡ d̄ic p̄hia loc^o quē tu zē

Nō q̄ntūcūq̄ hō sit abūdās reb^o fortuit. s̄ aliqđ displicet sibi i statu suo: ipe optat statū suū mi-
d iij

sternit. 3° p̄cludit ex his felicitatez
fortuitā amarā eē et miserā. q̄rto in/
uehit s̄ hoies. scda ibi **A**dde q̄ fe-
licissimi. t̄tia ibi q̄ m̄tris. q̄rta ibi qđ
igit o mores. **P**rio d̄ic **Q**uis ē tā
cōposite felicitatis. i. tācopiose felix
vt non rixet. i. discordec ex aliq̄ p̄te
cū q̄litate. i. cū dispōne sui status. i.
sue fortune. q. d. nlls ē ita felix. qz cō-
ditio. i. stat^o hūanoz bonoz ē anxia
. i. misera res. q̄ nunq̄ hōi tō pueniat
vel nunq̄ p̄petua s̄sistat. **T**ūc decla-
rat q̄ non tō pueniat hōi. qz huic. i.
alicui hōi exuberat c̄sus. i. abūdāt

Dic oñt p̄hia q̄ hō magl. felix le-
uiozi aduersitate p̄sternit cū s̄ p̄pa-
rādo boeciū ad alios. et d̄ic **A**dde p̄
d̄icēt q̄ s̄sus cuiuslibz hois felicis-
simi. i. fortunatissimi ē delicatissimus
. i. impatientissim^o: nisi ad nutū suū
cūcta suppetāt. i. abūdēt. ipe erit in-
solens. i. impatiēs ois aduersitatis.
et p̄sternit a sua felicitate q̄busq̄ mi-
nimis aduersitatib^o. adeo perigua
s̄ q̄ fortunatissimis d̄ch̄nt. i. auferūt
summā. i. p̄fectionē btitudis. **D** boeci
q̄ multos eē p̄iectas. i. opiaris q̄ se
arbitrent^o p̄rimos esse celo. i. deo s̄
eis p̄ringēt mīma ps de reliquijs. i.
de particulis tue fortune. **V**ic locus
quē tu vocas exiliū/ ē p̄ria incolēti

Libri scđi de consolatione philosophie

tati p̄mēdādo statū alteri⁹. vñ miles emerit⁹ laudat statū mercatoris. ecōtra mercator exptus p̄ rricula maria laudat miliciā. sicut legisperiti laudāt agricolas. ⁊ agricole vrbanos. **S**icut ex^m p̄ 3 i boecio de schol. disc. de filio incōstātie q̄ hñs duplicetū a vni⁹ stat⁹ sp̄ aliū et aliū assūpsit. **N**ō q̄ dic nihil ē miser nisi cū putes. vñ dic **Sen.** ix. ep. **M**iser est q̄ se bñm nō iudicat. l3 mūdo im peret. nō ē bñs q̄ se bñm nō eē putat

Hic p̄bia ont fortuitā felicitatez eē amarā ⁊ miserā d. Quāmlt. ama ritudib⁹ dulcedo hñane felicitatis ē resp̄sa. i. p̄mixta q̄ etiā vixat iocū da hōi fruētī. tñ nō p̄t retineri q̄ mi nus p̄ vt. hō habeat eā cū velit. i. nō p̄t retineri ad volūtate hōis. et liq̄t .i. manifestū ē q̄ misera sit bñtudo

rez mortaliū q̄ nec p̄petua p̄durat apud eōnimos. i. p̄stātes vel patiētes. nec ipsa tō. i. sicut delectat anxios. i. miseros. **N**ō q̄ felicitas ⁊ dulcedo hñana nō est sine amaritudine. qz dicit bñs **Berū** Nunq̄ i hōre sine labore. nunq̄ in p̄latione sine t̄bulatione. nunq̄ in s̄blimitate sine vanitate q̄s esse p̄t. **I**tē **Alan⁹** in antiochiano dicit. **S**ed nihil inuenio qd̄ in oī p̄te beate. **U**uat. qn̄ mul tas nob̄ deferre querelas. **P**ossit. si n̄ram velit accusare mineruam

Hic p̄bia inuehit p̄ hōies. di. **M**ortales q̄re petitis. i. q̄ritis ex. i. i reb⁹ exteriorib⁹ felicitate positā inf̄ vos. error ⁊ inscitia. i. ignorātia p̄fū dit vos. ondam tibi breuē cardinē .i. radicē sūme felicitatis. **E**st ne ali qd̄ tibi p̄cios⁹ te ip̄so. nihil inq̄es. si igit̄ fueris p̄pos tui p̄ enq̄llitatez ai tui tu possidebis qd̄ nunq̄ amittē vel .s. delectationē in opatione p̄fecte v̄tutis

nec fortuna poterit tibi auferre. **N**ō q̄ duplex ē bñtudo. p̄fecta ⁊ imp̄fecta. p̄fecta **C**auserre bñtudo habet p̄ hāc vitā. et ē vita eñna. de q̄ loquit̄ bñs **Iohes** dices. **N**ec ē vita eñna vt cog noscāt te solū v̄x deuz et quē misisti **I**esū ch̄m. **A**lia ē bñtudo imp̄fecta q̄ p̄t esse in p̄nti vita. quā p̄hi p̄ouerūt p̄sistē in opatione optie v̄tutis. vñ radix tal̄ bñtudis est enq̄llitas ai ex mode ratione ⁊ sedatione passionū p̄ habitū v̄tutis. p̄ talē at̄ enq̄llitate hō efficī sui p̄pos vt nō deici atur passionib⁹. ista at̄ enq̄llitas nō est q̄reda i reb⁹ exteriorib⁹ s̄ solū h̄z esse in aīo hōis/ de q̄ be atitudie ⁊ enq̄llitate s̄ loquit̄ p̄bia dices **Q**uid igit̄ o mōrles zc. **E**t **Sen** loquēs de eadē felici tate. ix. ep. dic **S**ūmū bonū ex̄nsec⁹ instra nō q̄rit. domi colit. ex se totū est: incipit fortune eē s̄bie ai si quā p̄te sui foris q̄rit. **I**dē. xxii. ep. dic felicitatis auditas tuta ē. que si aut vnde pueniat q̄ris/ ex bona p̄ciētia. ex honestis p̄silijs. ex rectis actionib⁹. ex p̄ceptu fortuitoꝝ. **E**t. xxvi. ep. dic **I**llō bonū est q̄rendū qd̄ nō fiat de die in die per. qd̄ est hoc anim⁹. s̄ hic rect⁹. bonus. magn⁹. qd̄ aliud voces hñc animū q̄s deū in corpe hñano hospitatū. **E**t. xli. ep. dic **L**auda bonū in hōie qd̄ eripi nō p̄t qd̄ est p̄p̄riū hōis. q̄ris qd̄ sit illud/anim⁹ et rō p̄fecta. rōnale nanq̄ aīal est hō.

Hic p̄bia p̄bat verā felicitatē n̄ posse p̄sistē i reb⁹ fortuitis t̄b rōni bus. scđam ponit ibi. **A**d hec. triaz ibi. **E**t qm̄. **P**rima rō tal̄ est. **I**n il lo nō p̄sistit felicitas hōis qd̄ p̄t au ferri ab hōie. s̄ bō fortuita s̄ h̄mōi. s̄ zc. **M**aior nota qz sūmū bonū ē p̄p̄riū hōis. bonū at̄ qd̄ auferri pōt nō est sūmū bonū. qz illud qd̄ aufer ri nō p̄t. meli⁹ est eo qd̄ auferri p̄t.

Mior p̄ 3. bō fortuita p̄nt auferri cū sint mutabilia. vñ dic̄ in l̄ra. **U**t agnoscas bñtudine nō posse p̄stare in reb⁹ fortuitis. sic collige p̄ t̄les rōnes. **S**i bñtudo est sūmū bonū nature degentis rōne. i. nature rōnalis. nec ē illud sūmū bonū qd̄ v̄llo mō pōt eri pi. i. auferri. qz illō bonū qd̄ nequeat. i. nō pōt auferri. hoc p̄cellit. i. meli⁹ est eo qd̄ p̄t auferri. ex q̄ manifestū est qz instabilitas fortune nō possit aspirare. i. accedē ad bñtudine accipiendaz. **N**ō

Quāmultis amaritudinib⁹ hñane felicitatis dulcedo respersa est. **Q**ue si etiāz fruēti iocūda esse videat. tñ quo min⁹ cū velit abeat: retinēi nō possit. **L**iquet igit̄ q̄ sit mortaliū rez misera bñtudo q̄ nec apud equanimos p̄petua p̄durat. nec anxios tota delectat

Quid igit̄ o mortales eē petitis intra vos positā felicitatē. **E**rror vos inscitiaq̄ p̄fundit. **O**stendā breuē tibi sūme cardinez felicitatis. **E**st ne aliqd̄ tibi te ip̄so p̄cios⁹. nihil inquires. **I**git̄ si tui compos fueris: pol

suidebis qd̄ nec tu vnq̄ amittē velis: nec fortuna possit

Aqz vt agnoscas i his fortuitis reb⁹ beatitudinē co stare nō posse: sic collige. **S**i beatitudo ē sūmū natuē bonū ratiōe degētis. nec est sūmū bonū qd̄ eripi v̄llo mō potest. qm̄ p̄cellit id qd̄ nequeat auferri. manifestū ē quin ad beatitudinē. p̄cipiendā fortune instabilitas aspirare non possit

Aqz vt agnoscas i his fortuitis reb⁹ beatitudinē co stare nō posse: sic collige. **S**i beatitudo ē sūmū natuē bonū ratiōe degētis. nec est sūmū bonū qd̄ eripi v̄llo mō potest. qm̄ p̄cellit id qd̄ nequeat auferri. manifestū ē quin ad beatitudinē. p̄cipiendā fortune instabilitas aspirare non possit

Mior p̄ 3. bō fortuita p̄nt auferri cū sint mutabilia. vñ dic̄ in l̄ra. **U**t agnoscas bñtudine nō posse p̄stare in reb⁹ fortuitis. sic collige p̄ t̄les rōnes. **S**i bñtudo est sūmū bonū nature degentis rōne. i. nature rōnalis. nec ē illud sūmū bonū qd̄ v̄llo mō pōt eri pi. i. auferri. qz illō bonū qd̄ nequeat. i. nō pōt auferri. hoc p̄cellit. i. meli⁹ est eo qd̄ p̄t auferri. ex q̄ manifestū est qz instabilitas fortune nō possit aspirare. i. accedē ad bñtudine accipiendaz. **N**ō

Prosa quarta

q̄ b̄tudo ē sūmū bonū. qz in 3° hui^o sc̄da p̄sa d̄z q̄ b̄tudo ē stat^o p̄fectus aggregatiōe oīm bono
rū. et b̄tudo ē sūmū bonū nature degentis. i. viuentis rōne. i. nature ratiōnalis sicut homis. quia
hoīm gen^o viue arte z rōne ex proemio metaphys. Nullum enī alioz aīalium est felix. ex. x. eth.
Bruta cū aīantia nēo felicitabit p̄mo eth. Et tal^o b̄tudo nō cōsistit i bonis exteriorib^o s̄ in adu
sapie. qz dīc̄ Ar. in li. pol. Testis ē mihi de^o q̄ in bonis exteriorib^o nō p̄sistit sūmū bonū. Et idē
in eodē. Nos sum^o felices z dī. dī at nō sunt felices bonis exteriorib^o. s̄ nec hoīes. Nō l̄z i bo
nis exteriorib^o fortuitis nō cōsistat felicitas formalit̄ siue eēntialit̄. tū felicitas cōsistit i eis orga
nice qz deseruiūt ad felicitatē verā. siue enī reb^o exteriorib^o: quaz fortūa d̄na est: nō cōtingit eē
felice. supple organice. ex li. de bō fort. et ex. x. eth. Opus ē exteriori p̄spirate oī eēnti. Natura cū p
se nō est sufficiens ad speculandū s̄ oportet cibū potūz reliquū famulatum p̄existere.

Ad hec. quē caduca ista felicitas vehit. vel scit eā. vel
nescit eē mutabilē. Si nescit. quenā beata sors eē p̄t
ignorātie cecitate? Si scit. metuat necesse est. ne amit
tat qd̄ amitti posse non dubitat. Quare p̄tinu^o timor
nō sinit eē felicē. An vel si amiserit. negligēdū putat.

Sic q̄q̄ p̄xile bonū ē qd̄ equo aīo ferat̄ amissum

eē mutabilē: vel nescit. Si nescit/quenā sors beata i. q̄ felicitas b̄tā p̄t eē cecitate ignorātie. q. d.
nulla. Si scit eā eē mutabilē. necesse ē vt metuat ne amittat illud/qd̄ nō dubitat posse amitti. qre
cōtinuus timor nō sinit ipm esse felicē. Et forsan dicēs. hō nō timet amissionē fortune. qz nō cu
rat vtz eā amittat vel nō. Hoc excludēs p̄hia dīc̄ si amiserit bonū fortuitū / z putat illud negligē
dū. i. nō curādū. tūc illud bonū erit valde exile qd̄ amissū ferat̄ eā. i. eqli aīo / sic p̄seruatū. z p̄ p̄ns
illd̄ nō ē sūmū bonū. Nō ex 3° h^o p̄sa. ix. veraz p̄fecta felicitas facit hoīem potentē. reuerēdū
celebrē. z letū. s̄ ha felicitas excludit timorē. z p̄ p̄ns cōtinuus timor q̄ excludit leticiā: non sinit
esse felicē. An Gen. ix. ep. Ille beatissim^o est z securus sui possessor q̄ crastinū diē sine sollicitu
dine expectat. Nō ex q̄ felicitas cōsistit in speculatione dei z substātiarū separaz: ipsa excludit
cecitatem ignorantie in qua ignorantia felicitas eē non p̄t.

Et qm̄ tu idem es cui p̄suasū atqz insitū p̄ multis de
mōstratiōibus scio. mētes hoīm nullo mō esse morta
les. Cūqz claz sit fortuitā felicitatē corpis morte fini
ri: dubitari neq̄t si hec afferre beatitudinē p̄t. qn̄ om̄e
mortalū gen^o in miserā mortis sine labat̄. Qu si mut
tos scimus beatitudis fructū nō morte solū. vtz etiā
doloribus supplicijzqz quesisse. quonam mō p̄ns vita
facere beatos potest. q̄ miseros transacta nō efficit?

minari morte hoīs neq̄t. i. nō p̄t dubitari si hec fortuita felicitas pōt afferre. i. dare b̄tudinē qn̄
om̄e gen^o mortalū. i. hoīm labat̄ in miserā i fine mortis. S̄ si scim^o multos. i. scōs q̄lisse fructū
b̄tūdis nō solū morte verūetiā dolorib^o z supplicijz qnā mō. i. p̄ quē modū p̄ns vita supple bōis
fortuitis ornata p̄t facē beatos q̄ vita t̄nsacta. i. t̄miata nō efficit miseros? q. d. nllō mō. Nō cu
ius p̄ntia ē cā felicitatis: ei^o absentia ē cā miserie z infelicitatis. Sic enī nauta p̄ sui p̄ntiā est cā
felicitatis navis. sic ei^o absentia ē cā p̄clitatis ei^o ex. ij. phys. Si q̄ bō fortuita p̄ sui p̄ntiā eēnt
cā b̄tūdis. p̄ sui absentia eēnt cā miserie. Cū at in morte hoīs bō fortuita relinquūt hoīem fugi
endor hō relinquat ea moriēdo: om̄is homo post mortē eēt miser z infelix. quod falsum est. nā
multi post mortē consequēt beatitudinē. Et quia forsan aliquis dicēt. mortuo homine: morit̄ z
aīa eius. z sic post mortem nullam consequēt beatitudinē. hoc excludēs p̄hia dīc̄ ad boeciūz.
tu es idem ille cui p̄suasum est multis demonstratiōibus animas hominum esse immortales.

Dic p̄hia ponit sc̄daz rōnē q̄ tal^o
est Ille q̄ felix est fortuita felicitate
aut scit eā mutabilē eē / aut nescit. si
nescit / est ignorās. z p̄ p̄ns est infel
lix. si scit eā esse mutabilē / nec est q̄
timeat ne eā amittat. cui at̄ inest cō
tinuus timor: felix eē nō p̄t. vñ dīc̄
in l̄ra. Ad hec. s. p̄dicta / addā. s. aliā
rōnez. Pō quē vehit. i. ducit ista ca
duca. i. fortuita felicitas. vel scit eaz

Dic p̄hia ponit etiā rōnē q̄ tal^o ē
Si b̄tudo cōsistēt i reb^o fortuitis
cuz bō fortuita finiunt̄ morte hoīs.
sequit̄ q̄ oīs hō in morte fiet miser
qd̄ nō est vtz. qz multi p̄ mortē p̄se
cuti s̄t felicitatez sic martyres z alij
sci. q̄ p̄pelli s̄t maria tormēta vt cō
sequēt b̄tudinē in aīa. Dīc̄ q̄ i l̄ra
Qm̄ tu idē es hō cui ego scio eē p̄
suasū p̄ multis. i. valde multis amō
stratiōib^o mētes. i. aīas hoīm nullo
mō esse mortales. z cū sit claz. i. ma
nifestū fortuitā felicitatē finiri. i. ter

Libri scđi Metrū quartū

Nō q̄ oēs leges in hoc cōueniūt q̄ aīa intellectiua hoīs sit immortalis. sepat̄ enī ab alijs sic p̄petuū a corruptibili. ex. ij. de aīa. et hoc ē rōnabile. qz aīa intellectiua imaterialis: nō est educta. de potētia materie s̄ ab ex. s. a deo. Ipsa enī s̄m Aug. creādo infundit: et infundēdo creat. p̄t qd̄ cū abscissio materie sit cā p̄petuitatis p̄ Cōment. i. ce. et mū. Aīa intellectiua imaterialis ex̄ns: ip̄a ē immortalis.

Nic incipit q̄rtū metrū h̄ scđi qd̄ dī me/

trū anacreontū ab inuētoze. iābicū a pede p̄dante. Dime-
trum a nūero pedū. catalecticū. qz deest vna syllaba ad
p̄plementū metri. Duic metro adiūgit metrū pheregratū
sic dictū ab inuētoze. de q̄ sup̄ius dictū est. In hoc ḡ me-
tro phia p̄medat vitā mediocrē p̄ talē metaphorā. Edifi-
ciū p̄struētū i loco. nimis alto: vr̄get̄ tempestatib⁹ ventoz
et fundatū i loco arenoso defluit. s̄ fundatū in loco humili
et saxoso: vr̄tūq; vitat incōmodū. Sic vita p̄ns nimū ele-
uata p̄spitate: vel nimū depressa aduersitate: frequēt eue-
tu inopiato calamitatib⁹ defluit. mediocris aut̄ secūra ma-
net. Dic̄ ḡ in l̄ra Quisq; hō caut⁹ volet ponē sedē pennē
.i. firmā māsiōnē et ipse stabilis ex̄ns nec velit sterni. i. deij-
ci sonor̄is flatibus curi illi⁹ vr̄ti. et quisq; curat spernē pō-
tū minantē fluctib⁹. i. mare fluctuans: ille vitet cacumen. i.
sūmitatē alti mōtis. et vitet arenas bibulas. i. siccas. Tunc
assigt̄ cāz q̄re debeāt vitari arene. qz hē arene solute. i. dis-
iūctē p̄ siccitatē recusant ferre. i. nolūt portare pendulū pō-
dus. i. labile pondus. Tu ḡ fugiens p̄culosam sortē. i. euen-
tū amene sedis. i. mansiōis. et certus ex̄ns memeto figē. i.
stabilire domū tuā in hūili saxo. i. dep̄sso lapide. q̄uis ven-
tus miscens eq̄ra. i. voluēs maria tonet. i. seuiat ruinis. i. fla-
tibus ruinosis. tu felix p̄ditus roboe. i. firmitate quieti val-
li. i. munitiōis. et tu seren⁹. i. tranq̄llus duces. i. ages eum. i.
vitā tuā ridens. i. deridens et p̄ nihilo h̄ns: iras. i. p̄secutio-
nes etheris. i. aure vel venti seuiantis. **N**ō q̄ oīs s̄tus
sup̄fluitate corrūpit. cū s̄tus p̄sistat i medio. Est enī s̄tus
habitus electiūus i medietate p̄sistens: recta rōne r̄tmia/
tus. iō oīs sup̄fluitas tanq; viciosa vitāda est. Phia ḡ do-
cet vitare sup̄flūā p̄speritatē quam designat p̄ cacumen
alti montis. q̄ p̄spitas plerūq; impugnat̄ inuidiaz potētia
magnatū q̄ p̄ ventū impellentē designat. Docet etiā vita-
re nimīā paup̄tatē quā desigt̄ bibula arena. q̄ paup̄tas re-
cusat ferre indigentia necessarioz q̄ p̄ pondus pendulū de-
signat. indigentia enī ḡuat hoīem ad modū pendulū pōde-
ris. **N**ō securitas s̄m Tull. in rhetorica sua est s̄tus in/
cōmoditates iminentes/ et inchoate rei affines: nō formidās. q̄ securitas maxime appetenda est.
p̄t qd̄ phia docet appetē vitā mediocrē q̄ reddit hoīem securū s̄m illud poeticū Medio tutissi-
mus ibis. Et Catho Tuta magis puppis est modico q̄ flumine ferē. Quā vitā mediocrē desigt̄
p̄ humile saxū in q̄ edificū impetu venti nō deijcit. nec inundationib⁹ tanq; bibula arena dissol-
uit. **N**ō q̄ duplex ē paup̄tas. volūtaria et leta. alia inuolūtaria et tristis. Prima paup̄tas est appe-
tenda. scđa fugienda. De p̄ma loquit̄ Sen in ep̄. Donestā res est leta paup̄tas. paup̄tas enī ex-
pedita: secūra est. Et xvij ep̄. Lucille incipe cū paup̄tate h̄re p̄merciū. aude p̄remnē opes. ne
mo als est deo dign⁹ q̄ opes p̄tēpserit. Scđa paup̄tas. i. inuolūtaria et tristis fugienda est qz
mortalis est. et rōne tristitie stupefacit et corrūpit naturam.

Prosa quinta libri scđi. Dinersis de causis
oūt nō esse appetēdas diuitias veluti sūt. pecunia. gem

Metrū iambicū anacreontū.

Quisquis volet perennē
Cautus ponere sedem
Stabilisq; nec sonori.
Sterni flatibus curi
Et fluctibus minantem
Curat spernere pontum
Montis cacumen alti
Bibulas vitet arenas.
Illud proteruus auster
Totis viribus vr̄get
De pendulum solute
Pondus ferre recusant
Fugiens periculosam
Sortem sedis amene
Humili domum memento
Certus figere saxo.
Quamuis tonet ruinis
Discens equora ventus
Tu conditus quieti
Felix robore valli
Duces serenus eum
Ridens etheris iras.

Prosa quinta

me, possessiones, vestes et famuli

Sed quoniam rationum iam in te meorum fometa descendunt paulo validioribus utendum puto. Age enim si iam caduca et momentaria fortune dona non essent.

Quid in eis est quod aut vestrum unquam fieri queat, aut non perspectum consideratumque vilescat?

Et oia bona fortune. Secundo ponit rationes de diuitiis, ibi. Diuitie. Primum iterum talis ratio. Nullus magnopere debet illud appetere quod non potest esse suum: et quod in se consideratum est vile. Sed oia bona fortuita sunt hominibus, quia sunt mutabilia ideo non possunt esse propria hominis et in se considerata vilescunt. Quoniam fometa, id est medicamenta mentium rationum in te descendunt quia ego video te paulatim fortunam pretereuntem, puto esse utendum paulo validioribus rationibus, id est magis mouentibus. Age est aduerbium hortandi, si enim dona fortune non essent caduca, id est casualia et momentaria, id est transitoria ad modum momenti quod est in eis quod unquam queat fieri vestrum aut prospectum et in se considerata non vilescat, quod dicitur nihil. Non quod bona fortune sunt caduca et transitoria, quia dicitur Seneca, lxxvi, epistola. Bona bona fortune nobis accidunt sed non adherent, nisi abducantur sine ulla nostra laetitia discidunt, ex quo patet si mutabilia sunt: quod non sunt propria bona hominis, quia secundum eundem Seneca. Nihil proprium dicas quod mutari potest. Non quod bona fortuita in se considerata vilescunt quia dicitur Iohannes Chrysostomus. Bona fortune in seipsis veterascunt et consumuntur, aut ab extraneis dolo vel violentia vel calumnia diripiuntur.

Diuitie ne vel vestra vel sui natura preciose sunt? Quid earum potius? aurum ne an vis congesta pecunie? Atque hec effundendo magis quam coaceruando melius nitent. Si quidem auaritia semper odiosos, claros largitas facit. Quod si manere apud quenquam non potest, quod transferri in alterum: tunc est preciosa pecunia cum translata in alios largiendi usui: definit possideri.

An gemarum, et de possessionibus, ibi. An vos, quarto de vestibus, ibi. Ita et de famulis dicitur. ibi. An hoc. Primum duabus rationibus probat diuitias non multum esse appetendas, secunda ibi. At eadem. Prima ratio talis est. Illa non sunt multum appetenda que nec ex sui natura: nec ex natura utentis sunt preciosa. Diuitie sunt hominibus, et dicitur. Maior nota quia nihil appetit nisi bonum et preciosum. Minor declaratur, diuitie non sunt bone ex sui natura, quia non faciunt bonum cum cui adueniunt. Nec sunt bone ex parte utentis, quia non in quantum seruantur, sic eis faciunt homines auarum, nec in quantum distribuuntur, quia sic relinquunt homines. Dicit enim in littera Diuitie vel sunt preciose sui natura, aut natura vestri utentium eis, et quod earum est potius, id est preciosius, an aurum aut vis congesta pecunie, id est congregata: atque pro certe, hec sunt diuitie non sunt preciose seruando eas, quia melius nitent effundendo, id est distribuendo eas quam coaceruando, id est retinendo eas, siquidem auaritia que pecuniam coaceruat spiritus facit homines odiosos, et largitas que pecuniam effundit: facit claros, id est honestos. Subdit, etsi illud quod transferri in alterum non potest manere apud quemque: tunc est preciosa pecunia, loquendo ironice, cum ipsa usui largiendi translata in alios definit possideri. Non dicitur quod aliquid est bonum dupliciter, vel ex natura sui, vel ex natura utentis. Illud dicitur bonum ex natura sui quod a se vel in se habet unde sit bonum, et cuiusque aduenit facit ipsum bonum, sic ratio recta, pater, et filia. Sed illud dicitur bonum ex parte utentis que si alius puenient utatur aliquid boni inde prouenit. Unum non secundum beatum Seneca. Solus error hominum facit quod aurum et argentum reputantur preciosa, cum sint nisi fra rubear et alba. Non quod Seneca, lxxxviii, epistola probas diuitias non esse bonas sic arguit. Quod bonum est: bonos facit, diuitie non faciunt bonos, et diuitie bone non sunt. Item illud quod potest contingere preceptissimo et turpissimo: bonum non est, diuitie autem lenoni et laniste contingunt, et bone non sunt. Item bonum ex malo non fit, diuitie autem fiunt ex auaritia que mala est, et bone non sunt.

At eadem si apud unum quanta est ubique gentium congerat, ceteros sui inopes fecerit, et vox quidem tota pariter multorum replet auditum. Vestre hoc diuitie nisi minute, in

Dic incipit quinta prosa habet sed in qua philosophia ponit remedia magis mouentia. Boetium ad ostendendum quod bona fortune sunt contentenda et minus esse dolendum de amissione eorum, ista autem remedia sunt rationes sumptae ex conditionibus particularium bonorum fortune scilicet diuitiarum, honorum, potestatum et glorie. Et primo ostendit hoc de diuitiis quod non sunt magnopere appetende ponendo unam rationem generalem: respiciendo

philosophia ponit conditiones de diuitiis in speciali quod non sunt magnopere appetende, et probat hoc generaliter de diuitiis ibi. Quid autem. Prima diuiditur in quatuor partes secundum quod quatuor sunt genera diuitiarum que probat non multum esse appetenda, scilicet pecunia, gemme, possessiones, vestes, et famuli. Primo ostendit per positum de pecunia, et de gemmis ibi

philosophia ponit conditiones de diuitiis in speciali quod non sunt magnopere appetende, et probat hoc generaliter de diuitiis ibi. Quid autem. Prima diuiditur in quatuor partes secundum quod quatuor sunt genera diuitiarum que probat non multum esse appetenda, scilicet pecunia, gemme, possessiones, vestes, et famuli. Primo ostendit per positum de pecunia, et de gemmis ibi

Dic ponit secundam rationem que talis est. Illa non sunt multum appetenda que a pluribus non possunt possideri, et non transferuntur ad alium sine paupertate aliorum, diuitie sunt hominibus, et dicitur, unum dicitur in littera Si eadem

Libri scđi de consolatione philosophiæ

pecunia quanta est ubique gentium. i. apud omnes gentes si illa operatur apud unum hominem. ipsa facit ceteros homines inopes sui. i. carentes. et una vox pariter tota. i. si replet auditum multorum. diuitie autem non possunt transire in plures nisi comminute. i. diuise in partes. quod cum factum est. scilicet quod comminute transierunt in alios: necesse est ut illos faciant pauperes quos relinquunt. Et tunc exclamat pro diuitiis d. **D**igitur supple dico diuitias esse angustas. i. aristas et inopes quos non licet pluribus habere totas. et que non veniunt ad quolibet sine paupertate ceterorum. i. aliorum hominum. **N**on quod diuitie non veniunt ad quolibet sine aliorum paupertate quod dicit **Seneca**. i. de rebus. for. i. **P**ecuniam perdidisti quam ut haberes aliam ante te perdidisti. perdidisti pecuniam. habes uno periculo minus. quam te felicem si cum illa auaricia perdidisti. Et idem. lxxxviij. ep. dicit **Diuitie** aios inflant. superbia pariunt. inuidiam pertrahunt. mentem alienant. timorem inducunt. insolentiam faciunt. **N**ihil autem aliud insolentia est quam spes false magnitudinis. et diuitie bone non sunt.

Uic ostendit philosophia quod gemme non sunt appetende tanquam proprium bonum hominis. intendens talia rationes. **Q**uicquid bonitatis vel preciositatis est in gemmis: hoc consistit in luce et splendore gemmarum. scilicet lux gemmarum non est proprium bonum hominis sed est bonum ipsarum gemmarum. et sic. **U**n die in littera. **A**n fulgor gemmarum trahit oculos hominum. scilicet ad percipiendum eas tanquam proprium bonum. si siquid est precipui. i. preciositatis in hoc splendore. illa lux est gemmarum et non hominum. quos quidem gemmas vehementer admirantur homines mirari. i. mirando desiderare tanquam bonum suum. **Q**uid est enim carens motu anime atque propage. i. coniunctione membrorum. quod d. quod reperitur in rebus inanimatis. quod iure videatur. i. videri debeat esse pulchrum rei anime et rationabili nature? quod d. nihil. quod gemme tamen per quosvis. trahant. i. recipiant aliquid postreme pulchritudinis opera. i. diligentia perceptoris et sui distinctione. i. specifica formatione. tamen ipse collocat infra vestram excellentiam. i. dignitatem nullo modo merebantur vestram admirationem. **N**on quod non est gladius de gemmis tanquam de proprio bono. quia dicit **Seneca**. xli. ep. **N**emo gloriari debet nisi de suo. quod enim est stultius quam in homine aliam laudare? quod est eo dementius quam ea mirari que ad alium transferri potest? **N**on faciunt equum meliorem aurei freni. **N**on quod quadruplex est pulchritudo. prima est animalium rationalium. secunda est brutorum sensibilium. tertia plantarum vegetabilium. quarta est rerum inanimatarum. in qua genere gemme collocantur. propter quod dicit philosophia. **S**i gemme trahunt aliquid postreme. i. ultime pulchritudinis.

Uic probat philosophia idem de possessio- nibus sicut de agris. et intendit hanc sententiam. **B**onitas agrorum vel consistit in pulchritudine eorum que delectat aspectum et talis pulchritudo non magis est ipsius hominis quam pulchritudo florum vel stellarum. que etiam delectant aspectum hominis. et tamen nihil ad hominum pulchritudo istorum. **U**t bonitas agrorum consistit in utilitate eorum que est ad sustentationem hominis. sed hec possessio agrorum non est multum appetenda ut sit ampla. quia natura paucis est contenta. **U**n die in littera **A**n pulchritudo agrorum delectat vos ut gaudeat. de ea tanquam de bono vestro. **E**t dicit boecius. **Q**uidni. i. que non delectaret. est enim pulchra portio operis pulcherrimi

plures transire non possunt. **Q**uod cum factum est: pauperes necesse est faciant. quos relinquunt. **D**igitur angustas inopes que diuitias quas nec habere totas pluribus licet. et ad quolibet sine ceterorum paupertate non veniunt.

An gemmarum fulgor oculos trahit? **S**ed si quid est in hoc splendore precipuum: gemmarum est lux illa: non hominum. **Q**uas quidem mirari homines vehementer admirantur. **Q**uid est enim carens anime motu atque propage. quod anime rationabilis nature pulchrum esse iure videatur? tamen conditoris opera suisque distinctione postreme aliquid pulchritudinis trahunt: infra vestram tamen excellentiam collocat admirationem vestram nullo modo merebantur

An vos agrorum pulchritudo delectat? **S**ed quidni? **E**st enim pulcherrimi operis pulchra portio. **S**ic quondam sereni maris facie gaudemus. sic celum: sidera. lunam. solemque miramur. **P**er. **U**num te horum aliquid attingit? **N**um audes alii cuius talium splendore gloriari? **A**n vernis floribus ipse distingueris? aut tua in estiuos fructus intumescit veritas? **Q**uid inanibus gaudiis raperis? **Q**uid externa bona per tuas amplexaris? **N**umquam tua faciet esse fortuna. que a te natura rerum fecit aliena. **T**errarum quidem fructus animi materiam proculdubio debent alimentis. **S**ed si quod nature satis est: replere indigentiam velis: nihil est quod fortune

vestram nullo modo merebantur

vestram nullo modo merebantur

vestram nullo modo merebantur

Prosa quinta

affluentiā petas. **P**aucis enī minimisq; natura p̄tēta est. cuius satietatem si sup̄fluis v̄gere velis: aut inioꝝ cundum quod infuderis fiet: aut noxiū.

Nunq̄d audes gl̄ari splendore alicui⁹ taliū tanq̄ tuo? q. d. nō. **N**unq̄d tu distingueris. i. ornaris vernis florib⁹? certe nō. **N**unq̄d tua vbertas. i. fertilitas intumescit. i. sup̄bit in estiuos fruā? i. p̄ estiuos fruā? q. d. nō. **Q**uid raperis. i. circūdaris ianib⁹ gaudijs sup̄ple reputādo ista eē tua bō? **Q**uid amplexaris externa bō p̄ tuis? q. d. frustra hoc facis. qz fortūa nūq; faciet eē tua q̄ natura rez a te fecit eē aliena. **T**ūc dic̄ phia. **N**ō nego qn̄ ista p̄nt tibi eē vtilia. fruā? enī fraz p̄culdu/ bio debent̄ alimētis aiantū. i. aialib⁹ p̄ alimētis. s̄ si velis replē indigentiaz nature qd̄ satis ē. i. ad sufficientiā. nihil est. i. nō oꝝ q̄ petas. i. desidēs affluentiā fortūe sup̄ple ad dilatādūz amplian/ dū agros. natura ei paucis p̄tēta ē. cui⁹ satietatē si velis v̄gē. i. cogē sup̄fluis cibis z potib⁹: illd̄ qd̄ infuderis vētri sup̄flūū/ aut fiet inioꝝcūdū. i. triste. aut fiet noxiū. i. piculosū. **N**ō q̄ ex l̄ra pōt formari tal̄ rō. **S**i illud qd̄ magis videt̄ inesse nō inest: nec illd̄ qd̄ min⁹. s̄ maḡ. videt̄ q̄ hō d̄z gl̄ari de pulcritudīe celi z stellaz. z nō d̄z. qz nihil hoz est suū. s̄ min⁹ d̄z gl̄ari de pulcritudīe a/ groz z aliaz possessionū. **N**ō q̄ natura nō ē onerāda sup̄fluis/ s̄ est alenda paucis. qz paucis cō tenta est. **I**n Gen. xvi. ep̄. **S**i ad naturā vixeris: nunq; eris paup. si ad op̄ionem/ nunq; eris di ues. **E**xiguū natura desiderat. op̄io nō imensū. **E**t beat⁹ Aug. **S**umēda s̄t alimēta tanq; medi/ camēta. z Greg. **D**ū venter nimia satietate extēdit/ acule⁹ libidis suscitāt. **N**ō q̄ Aristoteles in qdā ep̄ ad Alexandrū dic̄ **Q**ui en̄sgredit̄ debitū modū i pleno z vacuo nō poterit euadē furo rē egritudis z molestias infirmitatū. **Q**ui s̄ appetit viuēz d̄nare/ renūciat desiderio p̄prie volupta tis. nec comestione comestioni sup̄addat. qz ois incōtinēs volūtarie ē eētans. ij. eth. **E**t s̄dit Au diuī ab Hippocrate q̄ p̄suauit dietas p̄ qb⁹ debilitatē corpis susciebat. cui dixit suus discipul⁹ **D**octor egregie si velles bñ comedē/ nō sustieres tārā corpis debilitatē. **C**ui r̄nt hypoctes **E**go comedo vt viuā: nō viuo vt comedā. **U**n̄ dic̄ Ar. **I**bidē **A**limētū p̄p̄ durabilitatē est q̄rendū: nō durabilitas p̄p̄ alimētū. **S**ubdit. **M**ultos noui q̄ diminnerūt de alimēto z comestione. absti nētes a suis appetitib⁹/ et parcētes gule. viuētes t̄pate p̄ dietas q̄ fuerūt sanissimi corpis: lōgio/

Cris vite: et boni appetitus.

Jam nō pulcrū varijs fulgē vestibis putas? quarū si grata intuitu species est. aut materie naturā. aut inq̄ genū mirabor artificis.

Critudo. s̄ pulcritudo vestiū nō est hois pulcritudo s̄ ip̄az vestiū. s̄ zc. **U**n̄ dic̄ i l̄ra. **J**am putas pulcrū eē. i. tue pulcritudini ascribendū fulgē varijs vestib⁹? q. d. nō debes s̄ putare. qz. i. vestiū si spēs. i. pulcritudo est ḡta. i. delcabil̄ intuitu/ ego mirabor naturā materie vestiū. aut mirabor in genū. i. s̄tilitatē artificis veste format̄is/ nihil ascribēdo tibi. **N**ō fac̄ hoiez meliorē/ nisi fulgeat habit⁹ mētis interior i eo. vñ Gen. **N**lls dic̄ gladiū eē bonū si balte⁹ eius deaurat⁹ est/ z vagina gēmis disticta. s̄ gladi⁹ bon⁹ est q̄ bñ incidit z bonū acumē h̄z z mucro bon⁹ ē q̄ oē munimen ruptur⁹ est. vñ s̄ x̄sus. **A**urea nobilitas luteā si vestiat ollā **N**ō iō sequit̄ h̄ac min⁹ eē luteā. **I**te poeta **C**inge caput lauro. tege corp⁹ gēmis z auro. **S**i fueris pri

Cdem remanebis rusticus idem.

An nō te long⁹ ordo famuloꝝ facit esse felicē? **Q**ui si viciosi morib⁹ sint: p̄nciosa dom⁹ sarcina. et ipsi d̄no vehemēt̄ iūmica. **S**in nō p̄bi. quonā mō in tuis opi/ bus aliena p̄bitas numerabit? **E**x qb⁹ oib⁹ nihil hoz q̄ tu i tuis p̄putas bonis/ tuū eē bonū liq̄do mōstrat̄.

Quib⁹ si nihil inest appetēde pulcritudis. qd̄ ē q̄ vel amissis doleas. vel leteris retentis? **O**z si natura pulcra sūt. qd̄ id tua refert? **N**ā hec p̄ se a tuis q̄q; opib⁹

Dic̄ phia on̄t q̄ nō sit gaudēdū de pulcritudīe vestiū tāq; de p̄prio bono. et arguit sic. **D**e illi⁹ pulcritu dine nō ē gaudēdū q̄ nō ē hois pul critudo. **U**n̄ dic̄ i l̄ra. **J**am putas pulcrū eē. i. tue pulcritudini ascribendū fulgē varijs vestib⁹? q. d. nō debes s̄ putare. qz. i. vestiū si spēs. i. pulcritudo est ḡta. i. delcabil̄ intuitu/ ego mirabor naturā materie vestiū. aut mirabor in genū. i. s̄tilitatē artificis veste format̄is/ nihil ascribēdo tibi. **N**ō fac̄ hoiez meliorē/ nisi fulgeat habit⁹ mētis interior i eo. vñ Gen. **N**lls dic̄ gladiū eē bonū si balte⁹ eius deaurat⁹ est/ z vagina gēmis disticta. s̄ gladi⁹ bon⁹ est q̄ bñ incidit z bonū acumē h̄z z mucro bon⁹ ē q̄ oē munimen ruptur⁹ est. vñ s̄ x̄sus. **A**urea nobilitas luteā si vestiat ollā **N**ō iō sequit̄ h̄ac min⁹ eē luteā. **I**te poeta **C**inge caput lauro. tege corp⁹ gēmis z auro. **S**i fueris pri

Cdem remanebis rusticus idem.

Dic̄ phia on̄t nō esse gl̄andū de multitudine famuloꝝ tanq; de p̄prio bono. z arguit sic. **F**amuli aut s̄t per uersi i morib⁹ z sic s̄t nocui. aut s̄t bñ morigerati: tē nihil ad te. qz hec p̄bitas ē famuloꝝ. z nō tna. vñ dic̄ in l̄ra. **A**n nō long⁹ ordo famuloꝝ facit te eē felicē. q̄. i. famuli si sūt viciosi morib⁹/ tūc s̄t p̄nciosa sarcina. i. piculosū pond⁹ ipsi⁹ dom⁹. z s̄t ve hement̄ iūmica sarcina ipi d̄no. **S**i nō sint p̄bi qnā mō. i. p̄ quē modū: aliena p̄bitas nūerabit. i. p̄putabit

Libri scđi de consolatione philosophie

in tuis opibus. q. d. nullo mō. **Et tūc**
pcludit de oibus pdictis. d. **Ex** q̄b̄
oib̄ pdictis mōstrat liq̄do. i. apte ni
hil hoz eē tuū bōm q̄ tu p̄putas i tu
is bonis q̄b̄ si nihil inest appetēde pulcritudis supple q̄ tibi ascribi poterit. q̄d ē. i. q̄re est q̄ tu do
leas de amissis/vel leteris de retētia? q̄ p̄ s̄ si pdicta s̄t pulcra natura. i. p̄t̄ naturā p̄p̄riā. q̄d re
fert id tua. i. q̄d p̄inet hoc ad te? q. d. nihil. nā hec seq̄strata. i. diuisa a tuis opib̄ p̄ se placuissent:
nō enī idcirco s̄t p̄ciosa q̄ in tuas venere diuitias. s̄ qz tibi videbant̄ p̄ciosa/ iō maluisti ea ānu/
merari tuis diuitijs. **Nō** q̄ serui pueri i morib̄ s̄t familiares iūmici dñi? totū dom̄. de q̄bus
postea dicit 3° h̄. q̄nta p̄sa. nō est pestis efficacior ad nocendū q̄ familiaris amic̄. cū vident̄
aliq̄n amici/hoc ē rōne vtilitatis: nō rōne v̄tutis. de q̄b̄ loquit̄ **Sen.** i. de rem̄ for̄. dicit̄ **Mel**
musce sequunt̄. cadauera lupi: frumēta formice: predā sequit̄ ista turba. non hoīem. **Idem** ep̄. xli.
In hoīe illud laudandū ē q̄d ip̄ius est. si familiā formosā h̄z z domū pulcrā. si multū serit. si mul
tū venerat̄/nihil hoz in ip̄o est. s̄ circa ip̄m. lauda in illo q̄d p̄p̄riū ē/ q̄d nec auferri nec cripi p̄t.

Uic p̄hia oñt generalr dicitas nō
eē appetēdas magnope. et hoc facit
trib̄ rōnib̄. scđaz ponit ibi **Ita** ne.
ctiaz ibi. **Ego** hō nego **P̄ria** rō est
ista **Illa** nō s̄t multuz appetēda p̄ q̄
hō nō p̄sequit̄ ea p̄t̄ q̄ appetunt̄. s̄
p̄ diuitias hō non p̄sequit̄ ea p̄t̄ q̄
ditie appetunt̄. appetunt̄ enī diuitie
p̄pter fugam indigentie. quam fugā
indigentie homo nō consequit̄ per
diuitias. sicut declarat in l̄ra. dicit̄

Quid at̄ tāto strepitu. i. labore/ desideratis. i. cū desiderio insistitis fortune. credo vos q̄ritis fuga
re indigētā copia. i. diuitijs. q. d. ideo desideratis diuitias. vt suppleatis v̄iam indigentā. s̄ h̄ ce
dit vob̄ in p̄riū. qz plib̄ admiculis. i. adiutorijs ē opus ad tuendā varietatē p̄ciose supellectil̄. i.
possessionis. verūqz illud ē. p̄multis eos indigē q̄ p̄multa possident. z etiā cōtra. i. p̄ p̄riū/ illi mini
mū indigēt q̄ metiant̄. i. mēsurāt suā abūdantiā nō supfluitate ambit̄. i. cupiditatis s̄ nēitate natu
re **Nō** s̄m **Sen.** p̄multis indigēt q̄ p̄multa possidet p̄t̄ q̄d multe diuitie nō fugāt indigentā s̄
magis excitāt. vñ poeta. **Nulla** ditari rōne potestis auari. **Vos** faciūt inopes q̄s cumulatis opes.
Nō circa hoc q̄ dicit̄ minimū indigēt: dicit̄ **Sen.** l̄ry. ep̄. **Taurus** paucissimoz iugez pascuis im
plet. z vna silua plib̄ elephātib̄ sufficit. hō fra pascit̄ z mari. q̄d igit̄ tā insatiabilē ventrē natu
ra dedit nob̄ cū tā modica corpa nob̄ dederit. vt vastissimoz edacissimozqz aialū auiditatē vin
cerem? q̄ntulū ē enī q̄d nature dat̄. paruo illa educat̄. nō fames n̄ri vētris nob̄ magno p̄stat/ s̄
ambitio. ventri aut̄ obediētes loco aialū numeremur: nō hoīm.

Uic ponit scđam rōnem. z p̄clu
dit manifestū errorē hoīm. ibi q̄s hō
late. **Et** rō tal̄ ē **Illa** nō s̄t appetēda
q̄b̄ appetitis hō putās se talib̄ oz
nari facit iniurias suo creatori. s̄ bō
exteriora sic diuitie s̄t h̄mōi. vt de/
clarat in l̄ra. ḡ. x̄. **Et** dicit̄ **D** hoīes
nunq̄d nullū bonū ē p̄p̄riū atqz insi
tū. i. naturale z intrinsecuz vob̄ ita
vt q̄rat̄. bō v̄ia i externis. i. extrinse
cis reb̄ z i reb̄ sepositis. i. a vob̄ se
orsū positis? q. d. imo i vob̄ ē bonū
si p̄siderare vultis. s̄ sic ē h̄sa. i. mu/
tata p̄ditio rez vt aial diuinū. s̄. hō
q̄ est filius deo. nō alit̄ videatur sibi
splēdē nisi i possessione supellectilis
inaiate. i. bonoz exterioroz q̄ s̄t inaia

sequestrata/placuissent. **Necqz** enī idcirco sunt p̄ciosa
q̄ in tuas venere diuitias. s̄ qm̄ p̄ciosa videbātur:
tuis ea diuitijs annumerare maluisti

sequestrata/placuissent. **Necqz** enī idcirco sunt p̄ciosa
q̄ in tuas venere diuitias. s̄ qm̄ p̄ciosa videbātur:
tuis ea diuitijs annumerare maluisti

Quid aut̄ tanto fortune strepitu desideratis? **Fugare**
credo indigētiam/copiā queritis. **Atqz** hoc vobis in
p̄trariū cedit. **Plurib̄** q̄ppe adminiculis opus est ad
tuendam p̄ciose supellectilis varietatē. verūqz illud
est. p̄multis eos indigē qui p̄multa possideant. **Con**
traqz minimū/ qui abundantiam suam nature necessi/
tate/non ambitus superfluitate metiant̄ .

Quid aut̄ tanto fortune strepitu desideratis? **Fugare**
credo indigētiam/copiā queritis. **Atqz** hoc vobis in
p̄trariū cedit. **Plurib̄** q̄ppe adminiculis opus est ad
tuendam p̄ciose supellectilis varietatē. verūqz illud
est. p̄multis eos indigē qui p̄multa possideant. **Con**
traqz minimū/ qui abundantiam suam nature necessi/
tate/non ambitus superfluitate metiant̄ .

Ita ne aut̄ nullū est p̄p̄riū vobis atqz insitū bonū/ vt
in externis ac sepositis rebus bona v̄ia queratis? sic
rez h̄sa p̄ditio est: vt diuinū merito rōnis aial nō alit̄
sibi splēdē/ nisi inaiate supellectilis possessione vide
atur. **Et** alia q̄dem suis p̄tēta sunt. **Vos** aut̄ deo mēi
te p̄siles: ab rebus infimis/excellentis nature ornamē
ta captatis. nec intelligitis q̄ntā p̄ditori v̄io/ faciatis
iniuriā. **Ille** genus humanuz terrenis oibus prestare
voluit. vos dignitatē v̄iam infra infima queqz detru
ditis. **Nā** si omne q̄d cuiusqz bonū/id eo cui⁹ est: con

Prosa quinta

stat esse preciosius. cū vilissima rez vīa bona eē iudicatis: eisdem vosmetipsos vīa existimatione sūmittitis. **Q**uidē haud immerito cadit. **H**umane quippe nature ista p̄ditio est: vt tum tm̄ ceteris rebus/ cuz se cognoscit: excellat. eadē tm̄ infra bestias redigat/ si se nosse desierit. **N**am ceteris animantibus/ sese ignorare nature est: hominibus vitio venit

nū est p̄ciosius eo cui⁹ est bonū. cū vos iudicatis vilissima rez sic s̄ bō fortune: esse vīa bō/ vos sūmittitis i. subūcitis vos ipos eisdē/ vīa existimatione. i. opione. z hoc nō imerito accidit hōi. **N**ā illa ē p̄ditio hūane nature q̄ tūc tm̄ excellat ceteris reb⁹ cū se coḡscit. eadē tm̄ natura hūana redigat infra bestias si desierit se nosse. **N**ā ceteris aiantib⁹ natura ē ignorare sese. s̄ homib⁹ venit. i. puenit ex vitio. **N**ō q̄ hōi est insitū p̄p̄iū bonū: qd̄ est recta rō q̄ sp̄ dep̄cat ad optia. i. cui⁹ adu et speculatione p̄sistit felicitas. qz sapiēs maxie ē felix. x. eth. **E**t hō curās intellectu/ deo amātilim⁹ videt. ibidē. iō nō est q̄rendū bonū hōis in reb⁹ externis. **N**ō q̄ hō mēte z rōne ē filius deo. qz fm̄ **S**en̄ rō nihil aliud ē q̄ ps̄ d̄ni sp̄s/ mersa in corp⁹ humanū. **E**t dic̄ idem q̄ anim⁹ rect⁹ est q̄i deus i hūano corpe hospitat⁹. **E**t idem dic̄ **D**isce poti⁹ animū extollē in imensū. nobilis ei z generosa res ē anim⁹. **N**ō q̄ hō seipm̄ igrans deterior ē bestia. vñ **B**oeci⁹ i r̄catu de sūmo bono allegās **C**omentatorē sic dic̄ **U**e vob̄ hōibus q̄ de nūero bestiaz p̄putati estis. diuinū qd̄ in vob̄ est nō coḡscētes p̄t qd̄ ad sup̄iora ascenditis z deo filēs estis. **E**t s̄dit **D**iuinū at̄ in hoie vocat intellectu z rōnem. **N**ō q̄ nihil p̄hibet vnū z idem esse nobili⁹ z ignobili⁹. qd̄ diuersificat fm̄ p̄ditionē seu p̄siderationē. vñ q̄uis hō s̄z sez simplr̄ sit nobilior bestijs: tm̄ in q̄ntū deficit ab aliq̄ qd̄ sibi debet fm̄ naturā. i. coḡscē se. qd̄ nō debet bestijs/ sic ē ignobilior bestia

Quā hō late patet vester hic error: q̄ ornari posse aliqd̄ ornamentis existimatis alienis. **A**t id fieri neq̄t.

Nā siquid ex appositis luceat: ipsa quidē que sunt apposita laudant. illud hō his tectū atqz velatus/ in sua nihilo minus feditate perdurat

rat. i. p̄senerat i sua feditate. i. turpitudie. **N**ō si aliqd̄ ē fetidū in se: ei⁹ fetitas nō tollit p̄ ornātū extrinsecū. vñ dic̄ poeta. Aurea nobilitas luteā si vestiat ollā. **N**ō iō sequit̄ hanc min⁹ esse lutū. **E**t qd̄a cleric⁹ r̄ndens mulieri q̄rētī vtz esset pulcra dixit. **O** d̄na pulcra sunt tibi appensa

Ego hō nego vllū esse bonū. qd̄ noceat habēti. **N**ū id mentior? **D**ime inquis. **A**tq̄ diuitie possidentibus persepe nocuerūt. cū pessimus quisqz eo qz alieni magis auidus. quicqd̄ vsqz auri gēmazqz est se solū qui habeat dignissimū putat. **T**u igit̄ qui nūc contū gladiūqz sollicitus p̄timescis: si vite hui⁹ callem/ vacuus viator intrasses: corā latrone cātares. **O** p̄clara opuz mortaliū b̄tudo quā cū adeptus fueris: securus esse

desistis **g**ēmaz. **T**u igit̄ hō qui in diuitijs p̄stitut⁹ nūc p̄timescis gladiū z contū li intrasses callē. i. semitā ei⁹ vite tanqz viator vacuus corā latrone securus cātares. **T**ūc inuehif̄ z diuitias **O** p̄clara b̄tudo opū mortaliū. z loquit̄ ironice. q. d. mīme p̄clara quā tu hō cū adeptus fueris: securus eē desistis **N**ō diuitie nocēt h̄nti. vñ **A**rl. i. eth. dic̄ **T**alē qd̄e errore h̄nt dona q̄ mul-

ta. et alia quidē ab hoie p̄tēta sūt suis bōis. vos at̄ hoies deo p̄siles mēte captatis. i. q̄ritis ornām̄ta vīe excellentis nature a reb⁹ infimis. i. in aīatis. qd̄ ē erroneū. nec intelligit. q̄ntā iūriā faciatis vīo p̄ditori supple puertēdo ordinē ab eo institutū ille eni p̄ditor volebat hūanū gen⁹ p̄stare. i. p̄cellē oibus frenis. s̄ vos detrudit. vīam dignitatē infra q̄qz rez infima. qd̄ p̄bat ex h̄. **N**ā oē bonū

Hic p̄bia p̄cludit manifestū errorem hōim. d. **O** hoies q̄late patet v̄z error q̄ existiat̄ aliqd̄ posse ornari ornamentis alienis. s̄ illd̄ fieri neq̄t. **N**ā si aliqd̄ lucet ex appositis sibi z nō ex p̄pria pulcritudie/ tunc appōsita illa laudant. s̄ illd̄ qd̄ est velatū z tectū appositis illi nihilo min⁹ p̄durat. **H**ic ponit etiā rōnem q̄ talē. **I**lud nō est multū appetēdū qd̄ nocz possidēti. s̄ diuitie sepe nocuerūt possidētib⁹. qd̄ declarat ex duob⁹. **P**rimo qz diuitie faciūt possidentes de se falsa opiri vel existiare. z qz faciūt possidentes amissa securitate timē. vñ dic̄ in l̄ra **E**go p̄bia nego illud eē bonū qd̄ nocet habēti. **N**um id mentior. inq̄es mīme. atq̄ p̄ certe diuitie p̄sepe nocuerūt possidentib⁹ qz q̄sqz hō eo q̄ ipse ē auid⁹ magis

alieni eris ipse putat illū hoiez solū dignissimū q̄ h̄z. i. possidet q̄cqd̄ vsquā ē auriz **T**ūc inuehif̄ z diuitias **O** p̄clara b̄tudo opū mortaliū. z loquit̄ ironice. q. d. mīme p̄clara quā tu hō cū adeptus fueris: securus eē desistis **N**ō diuitie nocēt h̄nti. vñ **A**rl. i. eth. dic̄ **T**alē qd̄e errore h̄nt dona q̄ mul-

ta. et alia quidē ab hoie p̄tēta sūt suis bōis. vos at̄ hoies deo p̄siles mēte captatis. i. q̄ritis ornām̄ta vīe excellentis nature a reb⁹ infimis. i. in aīatis. qd̄ ē erroneū. nec intelligit. q̄ntā iūriā faciatis vīo p̄ditori supple puertēdo ordinē ab eo institutū ille eni p̄ditor volebat hūanū gen⁹ p̄stare. i. p̄cellē oibus frenis. s̄ vos detrudit. vīam dignitatē infra q̄qz rez infima. qd̄ p̄bat ex h̄. **N**ā oē bonū

Libri scđi Metrū quintum

tis ptingūt detrimēta ex ipsis. multi enī p̄t diuitias perierūt. **N**ō q̄ mali tm̄ diuites reputāt esse dignos. vñ dīc̄ Ambrosi⁹. Ita incubuerūt mores hoīm in admiratione diuitiaz vt nemo nī si diues putet̄ dignus. **N**ō diuitie nō reddunt hoīem securū. vñ Iuuenalis poeta. Pauca licet portas argenti vascula puri. Noctē iter ingressus contū gladiūq; timebis. Et more ad lunā trepi dabis arūdinis vmbzā. Cantabat vacuus corā latrone viator. Et Sen. xliij. ep̄ dicit. Nudū la tro trāsmittit. z i obsessa via paup̄i par est. z lxxvi. ep̄ dixit. Quisquis se multū fortune dedit in gentē sibi viā p̄urbationis fecit. vna hęc via est ad iura vadendi: externa despice z honesto con te ntum esse.

Metrū anapesticū parremiacum

Dic̄ incipit q̄ntū metrū hui⁹ scđi qđ dīc̄ parremiacū ab inuētoze. anapesticū a pede p̄dñante. z est di metrū. qz q̄ttuoz pedū. nā duo pedes vnū metrū p̄stituūt. z est catalecticū qz in q̄rto pede vna syllaba deficit ad p̄ple mentū metri. In q̄ metro p̄hia p̄mēdat primā etatē q̄ erat si ne cupiditate diuitiaz/deplāgēdo p̄ntē etatē in q̄ dñat z re/ gnat auaricia. P̄rio q̄ p̄mēdat etatē antiq̄z. z n̄am etatē de plangit. ibi. Utinā mō. P̄rio dīc̄. P̄rior etas nīmū felix fuit p̄tenta fidelib⁹ aruis. i. fideli agricultura. nec fuit p̄dita. i. de p̄ uata inertī luxu. i. q̄ni sup̄fluitate q̄ etas solebat solue. i. remo uere sera. i. tarda ieiunia facili glande. i. vili fructu. nec illa e/ tas nozat. i. nouerat p̄fundē. i. miscē bacchica munera. i. vina liq̄do melle ad faciendū mellicratū sic mō fit. nec etiā noue/ rat miscē. i. tingē lucida vellera. i. albā lanā serū. i. illoz p̄ploz tyzio veneno. i. sanguie conchilioz. qz copia apud tyz inue/ nit ad faciendū purpureū colorē. Verba dabat eis salubres somnos. non enī dormiebāt in lectis eburneis. s̄ in herbis. z lubricus amnis. i. labilis aqua dabat eis potū. et pinus. s̄ ar/ bor illa altissima dabat eis vmbzās. i. vmbzōsas habitatiōes nō enī in domib⁹ z in curiosis edificijs habitabāt. nōdum ho spes aliq̄s ex̄ns secabat. i. diuidebat: remis videlz/ nauigādo alta. i. p̄funda maris qz adhuc nō erat vsus nauū. nec merci bus vndiq; lectis. i. collectis vidēat noua litora. i. alienas ter ras qz manebāt in patria. Tūc in illa etate tacebāt seua clas sica. i. tube vel cornua vocantia hoies ad bellū. dicta classica a calo qđ est voco. neq; cruoz fusus acerbis odijs tinxerat. i. madidauerat horrida arma. qz tūc non erat vsus armorū. qđ enī. i. p̄t qđ hostic⁹ furoz vellz p̄rior arma mouē cū videret seua vulnera/ nec vidēt vlla p̄mia sanguis qz nihil erat p̄ q̄ pugnarent. **N**ō circa hoc q̄ dicit p̄rior etas: q̄ttuoz etates distinguunt̄ fm̄ poetas. In p̄ma fuerūt hoies boni z simpli/ ces: paucis p̄tenti q̄ comedebāt glādes. bibebāt aquā. nō co lebāt vineas. P̄ac etatē vocabāt poete aureā. et erat sub sa/ turno. de qua boeci⁹ loquit̄ in l̄ra. Scđa etas dicebat̄ argen tea q̄ erat sub ioue. cū hoies magis astuti inuenerūt agricul/ turā. et ceperūt inhabitare domos et plantare vineas. Ter/ tiā etatē vocabāt eneā i q̄ hoies p̄t p̄riā curā rez ceperūt alios depellē et se aliq̄līt malicie da re. Quartā etatē vocabāt ferreā q̄n in tantū abūdabat malicia z auaricia hoīm q̄ nec fides nec iusticia māsit in l̄ra. in q̄ etate nos sum⁹ quā in fine boeci⁹ deplāgit. **N**ō circa hoc q̄ dīc̄ inertī luxu. q̄ inertiaz ocū sūt cā luxurie. vñ poeta. Ocia si tollas periere cupidis artes. Itē Horacius. Querit̄ egistus quare sit fact⁹ adulter. In promptu cā est. qz desidiosus erat. Est at̄ triplex luxu ria ex de schol. discl. quedā p̄sistit i coitu. quedā in crapula. et qđā in vestitu. z qlibet ē fugienda. **N**ō circa h̄ q̄ dīc̄. lucida vellera serū. Beres s̄ qđā hoies ap̄ q̄s p̄terit̄ lana de arborib⁹. si la q̄ a x̄mib⁹ q̄ dicunt̄ bombices/ operant̄. illa vocat̄ h̄ lucida vellera. **N**ō q̄ tyzus est x̄mis venenosus in cui⁹ sanguine intingit̄ purpura. Alij dīcūt q̄ sit gen⁹ conchilioz i qz sanguine in/ tingit̄ purpura. quoz conchilioz copia inuenit̄ apud tyzū insulam.

Felix nīmū prior etas
Cōtenta fidelib⁹ aruis

Nec inertī perdita luxu

Facili que sera solebat

Ieiunia soluere glande

Non bacchica munera nozat

Liquido p̄fundere melle

Nec lucida vellera serum

Tyzio miscere veneno **C**eres

Somnos dabat herba salu

Potū quoq; lubricus amnis

Vmbzās altissima pinus

Nondū maris alta secabat

Nec mercibus vndiq; lectis

Noua litora viderat hospes

Tunc classica seua tacebant

Odijs neq; fusus acerbis

Cruoz horrida tinxerat arma

Quid enī furoz hosticus vlla

Vellet prior: arma mouere

Cum vulnera seua viderent

Nec premia sanguinis vlla?

Prosa sexta eiusdem

Utinam modo nra redirent
In mores tempora prisca
Sed senior ignibus etne
Feruens amor ardet habendi
Deu primus quis fuit ille
Auri qui pondera tecti
Gemmaeque latere volentes
Preciosa pericula fodit?

insatiabilis nunquam penitus extinguitur. **U**n Tullius in li. de finibus bonorum et malorum dicitur Cupiditates hominum sunt insatiabiles quae non modo singulares sed universas familias evertunt. Ex cupiditatibus enim odia; seditio nes; discordiae; bella; nascuntur ex quibus vitam amarissimam necesse est effici.

Dignitatibus; honoribus; ac potestatibus demonstrat nihil inesse naturae bonitatis; sine naturalis ac proprii boni

Quid autem de dignitatibus potentiaque differant; que vos vere dignitatis ac potestatis inscium; celo exequatis? que si in improbissimum quencumque ceciderint quam flammis etne eructuantibus; quod diluuium tantas strages dederint. Certe uti meminisse te arbitror consulare imperium (quod libertatis principium fuerat) ob superbiam consulum; vestri veteres abolere cupiuerunt. Qui ob eandem superbiam; prius regum de ciuitate nomen abstulerant. At si quoniam (quod praeritum est) probis deferantur; quod in eis aliud quam probitas utentium placet? Ita fit ut non virtutibus ex dignitate; sed ex virtute dignitatibus honor accedat.

dederint; tantas strages; id est pericula flammis eructantibus; id est exequantibus; et quod diluuium dederit tantas strages sic illi mali quibus adueniunt dignitates; quod dicitur pericula mala; perueniunt ex dignitatibus et potestatibus malorumque ex incendio ignis vel diluuium fluum. Et subdit philosophus Sic arbitror te meminisse; vni veteres; id est antiquiores rationi cupierunt abolere; id est delere imperium consulare; id est dignitatem consularem propter superbiam consulum; quod imperium consulare fuerat principium libertatis; quae rationi liberi viverebant sub consulibus quam sub regibus; quae rationi etiam prius abstulerant de ciuitate nomen regum propter eandem superbiam; id est regum. Ex quo patet quod dignitates faciunt malos deteriores. Si autem potestates et dignitates deferantur probis; quod rarum est; quod in eis dignitatibus aliud placet quam probitas utentium; quod dicitur nihil. Ita fit; id est propter hoc fit ut virtutibus non accedat honor ex dignitate; sed honor accedit dignitatibus ex virtute utentium eis; et ita dignitates nihil boni adiciunt ipsis bonis.

Non duplex est dignitas et potestas; quod dicitur mundana siue temporalis; quae consistit in bonis temporalibus exterioribus; et in tali non consistit vera felicitas; cum sit respersa multis amaritudinibus. Alia est dignitas et potestas aeternae siue spiritualis quae consistit in scientiis et virtutibus; et illa non potest superari vicio nec aduersitatibus; nec prosperitatibus; in qua consistit beatitudo et beata vita. **U**n Ambrosius in li. de officiis dicitur Dico beatam vitam consistere in altitudine sapientiae; in suauitate scientiae; et in virtutis sublimitate. **N**on quod inscium dignitates et potestates mundanas adequat celo; quae non recte iudicant; iudicant enim secundum concupiscentiam; et non secundum rei veritatem. Imperiti enim velut a longe distantes a veritate; speculantur; id est elenchorum. **N**on quod mali dignitatibus et potestatibus perditum plerumque nocet quam ignis; vel diluuium aquarum; quae mali dignitate sua et potestate; extollunt in superbia; alios iugo

Libri scđi de consolatione philosophie

seruituris opprimēdo/ p quo exequēdo mouent bella qbus humanū genus plus offendit q̄ igne vel diluuiō. **N**ō q̄ ciuitas rōna a tpe Romuli sui p̄ditoris a regib⁹ erat gubnata. postea rōna exigente malicia et supbia regū/ ipsos delenerūt. et p̄sules instituerūt. q̄ etiā p̄t eoz supbiā erant abiecti. **E**x q̄ p̄z q̄ dignitas et p̄tās maloz: eos efficit peiores. **N**ō q̄ honor nō debet alicui rō/ ne dignitatis/ s̄ poti⁹ rōne v̄tutis. vñ **A**rl. iij. eth. **N**ō erit vtiq̄ dign⁹ honore p̄auus ex̄is. v̄tutis enī premiū honor est. vñ s̄m veritatē solus bonus est honorandus

Que v̄tutis sp̄cialit̄ de p̄tate q̄ nō sit multū appetēda duab⁹ rōnibus. scđa ibi. qd̄ aut̄ est. **R**ō tal̄ est. **I**lla p̄tās nō est multū appetēda q̄ nō est magnez fortis reputatiōis: s̄ tm̄ est fragilis et imbecillis. s̄ p̄tās tp̄alis est hm̄oi. qz p̄ eā hō nō p̄t sup̄ aiaz s̄ tm̄ sup̄ corpus. et sup̄ ea bō q̄ corporis s̄. hūano at̄ corpe nihil ē imbecilli⁹. **D**ic̄ ḡ i l̄ra. **Q**ue ē ista v̄tutis exp̄tibilis. i. desiderabil̄ ac p̄clara. i. nobil̄ potētia: q. d. nll̄a est. nonne p̄sideratis trena aīalia qbus vide/ mi p̄esse. **S**i enīz int̄ mures vidēs vñū p̄ ceteris sibi v̄dicantē. i. vsurpantē ius ac p̄tātē sup̄ alios mures o q̄nto cachinno. i. risū tu mouerēt. qz derisibile eēt. et tal̄ est p̄tās trena. i. derisibil̄ q̄ nō extēdit se nisi ad corp⁹. **Q**uid hō si tu sp̄ctes. i. p̄sideres corp⁹ ē imbecilli⁹. i. debili⁹ hoīe q. d. nihil. q̄s hoīes sepe necat. i. int̄ficat morsus musclaz. i. paruoꝝ vermū. vel etiā introitus i secretā. i. in interiora hoīs queq̄ reptantiū. i. serpentū. **Q**uo hō. i. quō q̄squā p̄t exercē ius aliqd̄ in quepiam nisi in solū corpus. et in fortunā. i. i bō fortunē q̄ s̄t infra corp⁹. q. d. nll̄o mō. **N**ūqd̄ tu vnq̄ impabis libero aīo: q. d. nō. **N**ūqd̄ tu amouebis de statu p̄prie quietis mentē sibi firma rōne coherentē: q. d. nō. **E**t hoc p̄bat exemplo cuiusdā p̄hi q̄ null̄ tormētis/ ad hoc potuit p̄pelli vt illd̄ facēt qd̄ rō naturalis iudicabat nō faciēdū. vñ dic̄ **C**ū qdā tyrānus putaret se adacturum. i. p̄pulsurū supplicij quendā libez. i. ingenuū virū. i. p̄hm̄ quendā. et legit̄ fuisse **A**naxagoras. vt ipse proderet. p̄scios facte p̄iurationis aduersū se. ille liber hō linguā momordit atq̄ abscidit et abiecit eā in os. i. in faciē seuiētis tyrāni. **I**ta illos cruciatus q̄s tyrānus putabat esse materiā. i. cām crudelitatis/ vir sapiens fecit eē v̄tutis. qz hoc p̄ v̄tute/ nō p̄ crudelitate ei reputatū est. **N**ō q̄ muscula est dinutiū h⁹ noīs musca. et p̄ musculā dat intelligē q̄cūq̄ aīa/ lia venenosa: vel v̄ntes venenosos. **E**t ab isto loco recepit auctor floꝝ cū dixit **D**ebili⁹ qd̄ sit mare q̄s nece muscula p̄dit. **N**ō q̄ anim⁹ hoīs liber est et cogi nō p̄t. vñ **S**en̄ **E**rrat siq̄s seruitutē credit trāsire in totū hoīem. nō enī transit in aīam. qz libtas ē in aīa. **N**ō q̄ hō liber et p̄tās nullis supplicij vinci p̄t. qz dicit **S**en̄. in li. de clem̄. **M**agni animi p̄prium est placidū esse et tranquillū. et iniurias. et offensiones supbie despice. **E**t. xxviij. ep̄. **T**riginta tyrāni **S**ocratē circūsteterūt nec potuerūt aīm ei⁹ infringē

Que p̄hia ponit scđam rōnem q̄ talis ē. **I**lla p̄tās nō est multū appetēda p̄ quā nō p̄t facē q̄ ali⁹ non possit i ip̄z/ qd̄ ip̄e p̄t in aliū. s̄ p̄tās tp̄alis ē hm̄oi. sic in l̄ra declarat pōnēs duo exēpla. de **B**usiride et **R**egulo. **P**rimū ex̄m̄ ē de busiride. **B**u

Que hō est ista v̄tutis exp̄tibilis/ ac p̄clara potentia? **N**ōne o trena aīalia p̄sideratis/ qbus qui p̄sident̄ videamini? **N**ūc si int̄ mures vidēs vñū aliquē ius sibi ac p̄tātē p̄ ceteris vindicantem: q̄nto moueris cachinno? **Q**uid hō/ si corpus sp̄ctes/ imbecillius hoīe reperire queas? quos sepe muscularū q̄z vel morsus: vel in secreta queq̄ reptantiū/ necat introitus? **Q**uo hō q̄sq̄ ius aliqd̄ in quepiā/ nisi in solū corpus: et qd̄ infra corpus ē (fortunam loquor) possit exercere? **N**um/ q̄cūq̄ libero imperabis aīo? **N**um mentē firma sibi rōne coherentē de statu p̄prie quietis amouebis? **C**ū liberū quendā virū supplicij se tyrānus adacturū putaret. vt aduersū se facte p̄iurationis p̄scios p̄deret. linguā ille momordit atq̄ abscidit et in os tyrāni seuiētis abiecit. **I**ta cruciatus quos putabat tyrānus materiā crudelitatis: vir sapiens fecit eē v̄tutis. **Q**uid aut̄ est qd̄ in alium facē quisq̄ possit. qd̄ sustinē ab alio ip̄e nō possit? **B**usiridem accepim⁹ necare hospites solitū: ab hercule hospite fuisse mactatū. **R**egulus plures penoz bello captos in vincla coniecerat. s̄ mox ip̄e victoz catenis man⁹ prebuit. **V**llam ne igit̄

Prosa sexta

eius hoīs potentiā putas. qui qđ ipse in alio potest.
ne id in se alter valeat efficere non possit?

mađabat. **S**cđm exēplū ē de Regulo. **R**egul^o fuit cōsul romanus qđ cū multa bella gessit cū carthaginētib⁹. mltos ex eis captiuauit. s. tādē ab eis fuit capt⁹. **E**x quo p³ qđ qđ potest aliqđ in aliu facē/pt etiā illud ab alio pati. vñ **C**atho. **U**ictorē a victo rē. z p³ psequis nulla ē potētia hūana qđ h³ intercipē pt. vñ dic i lra. **Q**uid ē qđ quisqđ pot facē i aliu/qđ ipse nō possit sustinē ab alio? qđ. d. nihil. **P**ostea declarat. **N**os accepim⁹. i. cognouim⁹. **B**usiridē solitū. i. p³uētū necare hospites: ipm fuisse mađatū ab hercule hospite supple suo. **A**liud exēplū pōit. **R**egul^o p³ul rōn⁹ plures p³noz. i. carthaginēsiū captos bello cōiecerat. i. posuerat i vicula. s. mox ipse p³buit man⁹ catēis viator⁹. i. carthaginēsiū. **N**ūqđ igit vllā putas esse hoīs potētia qđ nō possit efficē ne alius valeat in se qđ ipse pot in alio? quasi diceret. nulla reputanda est hec potētia.

Ad hec. **S**i ipsis dignitatib⁹ ac ptatib⁹ inesset aliqđ naturalis ac ppriū boni: nūqđ pessimis puenirent. **N**e qđ enī sibi solent aduersa sociari. **N**atura respuit vt p³traria queqđ iungant. **I**ta dū pessimos plerūqđ dignitatib⁹ fungi dubiū non sit/illud etiā liquet natura sui bona non esse: que se pessimis herē patiant. **Q**đ quidē de cūctis fortune munerib⁹ dignius existimari pt. que ad improbissimū quēqđ vberiora pueniunt.

ralis et ppriū boni: nūqđ puenirēt pessimis. neqđ enī aduersa. i. opposita solent sibi sociari. qz natura respuit vt queqđ p³traria iungant. i. stent sil. **C**ū qđ nō sit dubiū pessimos plerūqđ fungi. i. vti dignitatib⁹. illud etiā liquet. i. manifestū ē: ipa nō esse bō sui natura qđ se pessimis patiant herē. i. p³manē. **Q**đ qđem dictū de dignitatib⁹ z ptatib⁹ digni⁹ pt estimari de cūctis munerib⁹ fortune qđ. s. mūera vberiora. i. copiosiora pueniūt ad quēqđ improbissimū.

De qđbus illud etiā p³siderādū puto. qđ nemo dubitat esse fortē cui fortitudinē inesse p³spererit. **E**t cuiusqđ velocitas adest: manifestū est esse velocem. sic musica qđez musicos: medicina medicos: rhetorica rhetores facit. **A**git enī cuiusqđ rei natura qđ ppriū est. nec contrariarū rez misceēt effectib⁹. s. vltro que sunt aduersa depellit. **A**tqđ nec opes inexpletā restringē auariciā queunt. nec potestas sui p³potem fecerit/ quē viciose libidies insolubilib⁹ astrictū retinēt catenis. **E**t collata improbis dignitas: nō mō nō efficit dignos: s. prodit potius z ostentat indignos. **C**ur ita puenit? **G**audetis enī res sese aliqđ habētes: falsis p³pellare noīb⁹ qđ facile ipaz rez redarguunt effectū. **I**taqđ nec ille diuitie nec illa potētia. nec hec dignitas iure appellari pt.

frides fuit fili⁹ neptuni ex m³re. **L**ibia qđ hospites suos mađabat. hercules at apud ipz hospitat⁹: ipz econē

Ex quo p³ qđ qđ potest aliqđ in aliu facē/pt etiā illud ab alio pati. vñ **C**atho. **U**ictorē a victo rē. z p³ psequis nulla ē potētia hūana qđ h³ intercipē pt. vñ dic i lra. **Q**uid ē qđ quisqđ pot facē i aliu/qđ ipse nō possit sustinē ab alio? qđ. d. nihil. **P**ostea declarat. **N**os accepim⁹. i. cognouim⁹. **B**usiridē solitū. i. p³uētū necare hospites: ipm fuisse mađatū ab hercule hospite supple suo. **A**liud exēplū pōit. **R**egul^o p³ul rōn⁹ plures p³noz. i. carthaginēsiū captos bello cōiecerat. i. posuerat i vicula. s. mox ipse p³buit man⁹ catēis viator⁹. i. carthaginēsiū. **N**ūqđ igit vllā putas esse hoīs potētia qđ nō possit efficē ne alius valeat in se qđ ipse pot in alio? quasi diceret. nulla reputanda est hec potētia.

Dic pbat p³bia sil de dignitatib⁹ z ptatib⁹ qđ nō hnt i se aliqđ naturale bonū/pt qđ sunt appetēde. 2° ont qđ idem pt pcludi de oib⁹ bonis fortuitis. ibi. **P**ostrēo. p³mo facit qđ dicitū est. 2° ont falsā noiationē bonorū exterior⁹. ibi. **D**e qđbus etiā illud **R**ō quā intendit ē illa. **I**llud quod in se naturalit ē bonū/nō pt adiūgi pessimis. s. dignitates et ptates pessimis adueniunt. s. rē. **M**aior declarat in lra. vñ dic. **S**i ipsis dignitatibus et ptatibus inesset aliqđ naturalis et ppriū boni: nūqđ puenirēt pessimis. neqđ enī aduersa. i. opposita solent sibi sociari. qz natura respuit vt queqđ p³traria iungant. i. stent sil. **C**ū qđ nō sit dubiū pessimos plerūqđ fungi. i. vti dignitatib⁹. illud etiā liquet. i. manifestū ē: ipa nō esse bō sui natura qđ se pessimis patiant herē. i. p³manē. **Q**đ qđem dictū de dignitatib⁹ z ptatib⁹ digni⁹ pt estimari de cūctis munerib⁹ fortune qđ. s. mūera vberiora. i. copiosiora pueniūt ad quēqđ improbissimū.

Mō qđ duplex ē bonū. vñ qđ p³uertit cū ente. et sic dignitates z ptates/ s. malis adueniāt tū sunt bone. **A**liud est bonū qđ est quedā qlitas derelicta ex bonis opationib⁹. z vocat bonū moris. z sic dignitates z ptates bone nō st. qz vt plimū pessimis sociant.

Dic p³bia pbat qđ bō fortuita nō pnt in suū effectū. et sic p³ p³ns hnt falsas denoiationē/arguedo sic. **D**e qđ est naturalit bonum/ efficit qđ ē ei ppriū: z expellit p³rium. sic fortitudo facit forte: velocitas velocē. sed bō fortune nō efficiūt qđ videt eē p³ p³riū. qz diuitie nō faciūt diuitē/ cui nō restringāt auariciā. nec potētia facit potētē. nec dignitas dignū. p³pt qđ diuitie s³e noiant. vñ dic i lra. **D**e qđbus bonis fortuitis illd etiā puto p³siderandū qđ nō dubitat illū eē fortē cui p³spererit inesse fortitudinē. z illū esse velocē cuiusqđ inest velocitas. et sic musica facit musicos: medicina facit medicos. rhetorica rhetores. **N**atura ei cuiusqđ rei agit qđ sibi ē ppriū. z nō misceēt effectib⁹ p³rior⁹. et vltro. i. sponte repellit qđ st aduersa. i. p³traria. **A**tqđ p³ certe nec

Libri scđi Metrum sextum

opes. i. diuitie queunt. i. pnt restringē inexpletā auariciā hoim. i. insatiabilē. nec ptās facit illū p̄p̄tem. i. potētē quē viciose libidies retinet astrictū insolubilib⁹ catenis. i. passionib⁹. ⁊ dignitas colata improbis nō mō. i. non tm̄ efficit dignos. s. p̄dit et ostentat indignos. Cur ita puenit q̄ bō fortune nō efficiūt qđ videt eis esse p̄p̄riū. hoc ē iō. qz vos hoies gaudetis res sese aliū habentes q̄ videant̄ p̄pellare. i. denoiare falsis noibus q̄ noiaciones facile redarguunt̄ effectū ip̄az rez. iō nec ille diuitie iure pnt appellari cū nō faciūt diuitē. nec illa potētia. nec hec dignitas iure appellari p̄t. **N**ō q̄ diuitie nō faciūt diuitē. qz nō restringūt auariciā. **N**ā diuitie fm̄ Sen. xvij. ep̄ st̄ p̄posita paup̄tas i lege nature. tal̄ aut̄ paup̄tas fm̄ legē nature excludit auariciā q̄ insatiabil̄ ē. **N**atura enī paucis p̄tenta est. **N**ō q̄ dignitas improboz ostētat improbos. qz improb⁹ tanto a plib⁹ coḡscit̄ q̄nto magis inotescit̄ ei⁹ viciū. et q̄nto aliq̄s in maiori dignitate p̄stituit̄. t̄nto pl⁹ coḡscit̄. p̄t qđ dic̄ Sen. in p̄uerb. Loco ignominie apud indignū est dignitas.

Hic p̄bia oñt idem posse p̄cludi de oib⁹ bonis fortuitis. d. **P**ostreō. i. finalit̄ licet hoc idē p̄cludē de rō fortuna in q̄ nihil est expetendū. i. de siderādū. nihil inesse sibi nature bonitatis. i. natural̄. manifestū ē. q̄ for-

Postremo idem de tota p̄cludē fortuna licet. in qua nihil expetendū. nihil nature bonitatis inesse manifestū est. q̄ nec se bonis semp̄ adiūgit. et bonos quibus fuerit adiūcta non efficit.

tūa nō adiūgit se sp̄ bonis. et q̄bus fuerit adiūcta bonos nō efficit. **N**ō q̄ bonū fortune nō facit illud bonū cui addit̄. sic musica facit musicū. et v̄tus facit v̄tuosum. s. qz fortuna malos q̄b⁹ aduenit/ nō facit bonos. p̄z qz nihil nature bonitatis sibi inest. Qualiter aut̄ mali malos faciūt bonos: p̄tēbit̄ i q̄rto hui⁹ p̄la sexta

Hic ē sextū metz h⁹ scđi

Scelera Neronis p̄ modū descriptionalem p̄sequit̄ Metrum sapphicum.

qđ dī sapphicū ab inuētoze. trochaicū a pede p̄dnante. ⁊

est v̄ndecasyllabū. qz q̄libz vsus p̄tinet v̄ndecim syllabas. **E**t ē acatalecticū. qz nllā syllaba deficit ad p̄fectionē metri. **I**n q̄ metro p̄bia d̄clarat p̄ e/ xemplū q̄ d̄ḡtates ⁊ p̄ates malis adueniētes: n̄ faciūt eos bonos. ⁊ hoc declarat p̄ **N**eronē q̄ q̄nto fuit potentior/ t̄nto fuit peior. **L**agit autē p̄bia q̄ttuoz malicias **N**eronis in h̄ metro. **P**rima ē q̄ v̄rbē **R**ōnā incēdit q̄ arsit septē dieb⁹ ⁊ septē noctib⁹. vt spectaculo illi⁹ ignis coḡsceret q̄ntus olim fuerat ignis q̄ **T**roia capta arserat. **S**cđm malū ē q̄ **N**ero magnā p̄tē senat⁹ sine vlla cā interfecit. **T**ertū est q̄ p̄p̄riū frat̄ē occidit vt solus securius regnaēt. **Q**uartū est q̄ matrē suā occidit fecit vt videt̄ locuz v̄tris in q̄ iacuit. **D**ic̄ ḡ in l̄ra **N**ouim⁹ quātas ruinas. i. quāta picula d̄derit **N**ero: v̄rbe supple **R**omana flāmata. i. incensa. et celsis. i. occisis p̄ribus i. senatorib⁹. qui **N**ero quondā ferus. i. crudelis interēpto frat̄e: ipse etiā maduit cruore m̄ris effuso. **E**t designās eius crudelitātē circa matrē dic̄. **E**t ipse **N**ero perrans. i. trās iens visu gelidū. i. infrigidatū corp⁹ m̄ris. nō tinxit. i. madidauit ora. i. faciē suā lachrymis s. ip̄e potuit sine oibus lachrymis eē censor. i. iudex extincti decoris. i. interfecte m̄ris que decora fuit **T**am hic **N**ero lz ita malus eēt/ regebat p̄plos sceptro. i. impiāli dignitate. hos inquā p̄plos rexit q̄s p̄hebus. i. sol veniēs ab ortu extremo videt: condens. i. abscondens radios suos sub v̄ndas. **E**t loquit̄ more poetaz. q. d. **I**p̄e rexit oēs p̄plos qui erāt ab ortu solis vsqz ad occasum. **S**iliter regebat p̄plos q̄s septentriones. i. septē stelle que sūt i maiori v̄rsa. que dicunt̄ triones q̄i teriones. qz illā plagā terūt gelidi. i. frigidi. premūt. plaga enī se-

Quimus quātas dederit ruinas
Urbe flāmata patribusqz celsis
Fratre qui quondam ferus interempto
Matris effuso maduit cruore
Corpus et visu gelidum perrans
Ora non tinxit lachrymis. sed esse
Censor extincti potuit decoris
Hic tamen sceptro populos regebat
Quos videt condens radios s̄b v̄ndas
Phebus extremo veniens ab ortu
Quos premunt septem gelidi triones
Quos nothus sicco violentus estu.
Torret. ar dentes recoquens arenas
Celsa num tandem valuit potestas
Tertere prauī rabiem **N**eronis
Deu grauem sortem: quotiens iniquus
Additur seuo gladius veneno
Ip̄e rexit oēs p̄plos qui erāt

Prosa septima eiusdem

ptentrionalis frigida est. q. d. regebat oēs p̄los aquilonares. et istos regebat quos nothus. s. v̄tus ille collateralis austro violentus existens torret. i. cremat sicco estu. i. calore. nothus inquam recoquens ardentis arenas. i. calidas. venit enī ille ventus a torrida zona. et iō calidus est. q. d. Nero etiaz regebat oēs p̄los australes. et sic p̄ quattuor plagas mūdi oñt eius pr̄atem sup̄ oēs p̄los. Tandē celsa. i. magna pt̄as nō valuit h̄tere. i. mutare rabiē. i. crudelitatem pr̄auī Neronis. Et tūc deplangit iunctiōne magne pt̄atis cū magna malicia. qz multa mala ex ea pueniunt. d. Deu supple dico esse ḡuem sortem. i. euentū quotiens iniquus gladius. i. iniqua pt̄as addit seuo veneno. i. venenose crudelitati. **N**ō fm̄ Arl. v. et̄h. Principatus virū oñt. malicia enī hoīs vel p̄bitas ostendit p̄ncipatu. sic p̄z in Nerone cui⁹ malicia et crudelitas i imperio sue dignitatis apparuit. p̄pter qd̄ dixit Aristoteles Seuissima ē iniusticia habens arma. Et. vii. et̄h. dicit Simile est igit̄ comparare iniusticiā homi iniusto. est enī deterior bestia decies milies. plura enī vtiqz mala faciet hō malus qz bestia. **N**ō p̄ter hec mala Neronis que tangunt̄ in l̄ra multo pla ipse p̄petrauit. nā dicit phia 3° hui⁹ q̄nta prosa. Nero Senecaz familiarē suū p̄ceptorē/ ad eligende mortis coegit arbitriū. Et quia Nero fuit crudelissimus hoīm. ideo Seneca scripsit quēdā libellū ad ipsum q̄ intitulat̄ lib̄ de clemētia. in q̄ hortat̄ eū ad fugam crudelitatis et ad vsū clementie

Talis est comparatio temporalis glorie ad eternitatez; qualis terre breuitatis ad magnitudinem celi . . .

Um ego. Scis inqz ip̄a minimū nob̄ ambitio nē mortalū rez fuisse dominatā: s; materiā gerendis rebus optauimus. q̄ ne h̄tus tacita p̄senescēt.

Nō fm̄ Arl. v. et̄h. Principatus virū oñt. malicia enī hoīs vel p̄bitas ostendit p̄ncipatu. sic p̄z in Nerone cui⁹ malicia et crudelitas i imperio sue dignitatis apparuit. p̄pter qd̄ dixit Aristoteles Seuissima ē iniusticia habens arma. Et. vii. et̄h. dicit Simile est igit̄ comparare iniusticiā homi iniusto. est enī deterior bestia decies milies. plura enī vtiqz mala faciet hō malus qz bestia. **N**ō p̄ter hec mala Neronis que tangunt̄ in l̄ra multo pla ipse p̄petrauit. nā dicit phia 3° hui⁹ q̄nta prosa. Nero Senecaz familiarē suū p̄ceptorē/ ad eligende mortis coegit arbitriū. Et quia Nero fuit crudelissimus hoīm. ideo Seneca scripsit quēdā libellū ad ipsum q̄ intitulat̄ lib̄ de clemētia. in q̄ hortat̄ eū ad fugam crudelitatis et ad vsū clementie

P. Et illa Atqz hoc vnū est/ qd̄ prestātes q̄dem natura mentes: s; nōdū ad extremā manū virtutū p̄fectione p̄ductas/ allicē possit. gl̄e scz cupido. et optimoz in rempublicam fama meritoz. Que qz sit exilis et totius vacua ponderis: sic considera

Nō fm̄ Arl. v. et̄h. Principatus virū oñt. malicia enī hoīs vel p̄bitas ostendit p̄ncipatu. sic p̄z in Nerone cui⁹ malicia et crudelitas i imperio sue dignitatis apparuit. p̄pter qd̄ dixit Aristoteles Seuissima ē iniusticia habens arma. Et. vii. et̄h. dicit Simile est igit̄ comparare iniusticiā homi iniusto. est enī deterior bestia decies milies. plura enī vtiqz mala faciet hō malus qz bestia. **N**ō p̄ter hec mala Neronis que tangunt̄ in l̄ra multo pla ipse p̄petrauit. nā dicit phia 3° hui⁹ q̄nta prosa. Nero Senecaz familiarē suū p̄ceptorē/ ad eligende mortis coegit arbitriū. Et quia Nero fuit crudelissimus hoīm. ideo Seneca scripsit quēdā libellū ad ipsum q̄ intitulat̄ lib̄ de clemētia. in q̄ hortat̄ eū ad fugam crudelitatis et ad vsū clementie

Hic incipit septima prosa huius scdi in qua oñt phia qz gl̄a munda/ na nō sit multū appetēda. et p̄mo inducit boeciū p̄fitentē se nō desiderasse multū p̄dicta. s. pt̄ates et dignitates/ nisi in q̄ntū sit materia rez gerēdaz. 2° oñt phia qz gl̄a sit p̄xile boīm/ et nō multū appetēda. scda. ibi. Et illa. Dicit p̄mo Tum p̄ tūc ego boeci⁹ inq̄ntā. i. dixi o phia tu scis ambitionē. i. cupiditatem rez mortalū de q̄b⁹ dixisti minimū nob̄ fuisse dñatāz. s. bñ optauim⁹ materiāz reb⁹ gerendis q̄ ne put nō p̄senescēt in nob̄ h̄tus tacita. i. nō excitata. **N**ō qz in sapiēte nō dñat cupiditas rez tpaliū qz phia inducit mobilis affluētie p̄temptū. ex li^o de plāt. Et Soctes cū Athenis ad studiu p̄geret/ magnū pōdus auri in mare piccit. d. Mergam te: ne mergar a te. **N**ō qz materia rez gerēdaz sit ista sine q̄b⁹ res puenient̄ geri nō p̄nt. et sit tria. sapia. auctoritas et potētia. Sine enī sapia nihil puenient̄ gerit. vt de se p̄z. Res etiā gerēda aucte. ornat. qz hō auctēticus libētus audit. et facili⁹ ei credit. Potētia hō/ mali dēpmunt. et boni extollunt. **H**ic materia boeci⁹ dēsideras/ potētiā et dignitates q̄siuit. **N**ō qz boeci⁹ materiā dignitatis et pt̄atis iō q̄siuit ne h̄tus sua tacita p̄senescēt. i. nedū ip̄e ad senēcutē pueniret/ h̄tus sua tacita cēt: dñ nlls aliqd loq̄ret̄ de laude sue h̄tutis: vel scribēt. Tūc enī h̄tus tacita p̄senescit q̄n nō agit aliqz vnde alij loquant̄. et dñ nihil scribit̄ de suis beneficijs. qz h̄tus habentē perficit. et opus eius laudabile reddit

Hic phia oñt gl̄az mūdānā n̄ eē appetēdā Et p̄rio p̄mittit qz cupido gl̄e multos allicit. 2° p̄bat eā eē exilē et vanā. ibi. Dēz fre ambitū. **P**rimo dicit sic. Ex qz boeci⁹ q̄nqz q̄siuit dignitates et pt̄ates ne h̄tus sua tacita p̄senescēt. videt̄ qz ista p̄t̄ laude et gl̄az q̄siuit. iō dicit phia **D**oc

Libri scđi de consolatione philosophie

si hec bonitas si nō emendat. virtutez sapia/cito extollit hoiez ad inanē glāz. Alia est bonitas ad q̄sita exercitio virtutū z sciaz q̄ nō pmittit hoiez extolli vana glā. qz sapiens fructū suum ponit in scia. stult⁹ at in laude s̄m Macrobi. Ideo dic̄ phia q̄ cupido glē allicit mētes natura pstantes nondū adhuc virtutib⁹ pfectas. **N**ō q̄ fama est frequēs laus optimoz meritorū in rēpublicā. **S**z glā est clara notitia cū laude. vel glā est late patens pconium. i. annūciatio.

Hic phia oñt glāz mūdānā eē ex ilem. nec multū appetēdā. pmo hoc oñt ex pte spacij in q̄ dilatat. 2º oñt hoc ex diuersitate nationū ad q̄s n̄ diuulgat. 3º oñt idem ex diuersitate mox p̄t q̄s de eodez p̄rie indicat. q̄rto oñt idē ex breuitate duratiōis p̄t quā nō ppetuat. scđa ibi **A**dde q̄ hoc ipm. scia ibi. **Q**uid q̄ diuer/ laz. q̄rta ibi. **S**z q̄ multos. **P**rio in tendit talē rōnē. **L**atitudo fame p̄t sit in latitudine frē sup quā dilatat. s̄ fra nō ē lata sup quā fit dilatatio fame. sic declarat in l̄ra. q̄ fama late nō p̄t diffūdi. z p̄ p̄ns est exilis nec multū appetēda. vñ dic̄ i l̄ra **T**u ac cepisti. i. didicisti astrologicis demō strationib⁹ oēz ambitū. i. spacij frē obtinē. i. h̄re rōnem p̄cti ad spacij celi. i. ad magnitudinez celi. qd̄ ma gis exponēs dic̄ **U**t si fra p̄ferat. i. p̄paret ad magnitudinē celestis globi/ ipsa iudicet̄ prozsus nihil spacij h̄re. **V**ui⁹ igit̄ tā exigue regionis. i. frē i mūdo fere q̄rta portio. i. q̄rta ps ē q̄ incolit. i. inhabitat̄ ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄ sic tu didicisti a **P**rolemeo hoc pbante **S**i subtraxeris cogitatioē huic q̄rte p̄ti frē q̄ntū maria z paludes premūt. i. occupāt. z q̄ntū vasta. i. ampla regio distēdit̄ siti. i. siccitate/ tūc vix relinquet̄ hoib⁹ angustissima area. i. artissim⁹ loc⁹ inhabitandi. **I**n hoc q̄ qd̄ā mīmo p̄cti. i. mīma por/ tione frē vos hoies circūsepti atq̄ p̄clusi cogitatis de puulganda fama/ de p̄ferēdo. i. extollēdo noie. i. fama. et hoc fit inuutilit. **S**z qd̄ habeat. i. p̄t h̄re glā amplū et magnificū q̄ artata est tā an/ gustis z exiguis limitib⁹. i. finibus. q. d. nihil h̄z magnificū. **N**ō fra respectū celi nō ē alicui⁹ q̄n titatis sensibil. s̄ h̄z se sic p̄ctus. qz orizon q̄ tminat visū n̄m/ diuidit̄ celū i duo media qd̄ nō eēt si fra in p̄patione ad celū h̄ret aliquā q̄ntitatē. **I**te si fra eēt alicui⁹ q̄ntitatis sensibil respectū ce li/ tūc stelle nō apparerēt nob̄ eiusdē q̄ntitatis. qd̄ p̄z falsū. qz in ea pte. vbi fra eēt magis gibbo sa z p̄pinq̄oz celo/ apparerēt stelle maiores/ z in opposita pte minores. **U**tē mīma stella fixa visū notabil. ē maior tota fra. si q̄ tal̄ stella apparet nob̄ ex̄ntib⁹ in fra sic p̄ctus. multo magis fra re/ spectū celi erit sic p̄ctus. **U**tē p̄ctus ē qd̄ā indiuisibile a q̄ linea eqli distās fac̄ circulū. z q̄a celū ex oī pte eqli distat a fra iō fra respectū celi h̄z se sic p̄ctus. **N**ō q̄ tres ptes frē s̄t inha bitabiles. vna p̄t nīmū calozē. due p̄t nīmū frigus. s̄ q̄rta ps q̄ est t̄pata a caliditatez frigiditate a nob̄ inhabitat̄. s̄ qz adhuc nō tō inhabitat̄ p̄t maria z paludes. z p̄t nīmū siccitatē. iō dic̄ phia q̄ q̄rta ps fere ē habitabilis. **U**t dic̄ fere s̄z alios qz estus solis nō facit torridā zonā tōlit̄ in habitabile. cū qd̄ā citas dicta **Z**enit sup quā **P**roleme⁹ d̄z fūdasse astrolabiū/ directē sit s̄b eq̄nocti ali. s̄ d̄z inhabitabil qz est ḡuis inhitationis. s̄ vlt̄ eq̄noctiales oīo ē inhabitabil p̄t nīmū calozē. **I**te dic̄ q̄rta pte frē inhabitari ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄. s̄ forsan dic̄ p̄t antipedes si s̄t q̄ nob̄ s̄t ignoti

Hic phia oñt glām nō eē appetē dā ex diuersitate nationū ad q̄s nō diuulgat: intēdēs talē rōnē. **D**iuerse nationes z diuersa idiomata non solū impediūt p̄mulgationem fame hoim/ s̄ etiā vrbū. **S**z in fra habi/ tabili s̄t diuersae nationes diuersoz idiomatū. s̄ p̄mulgatio fame p̄ thia

Omne terre ambitū (sicuti astrologicis demonstrati onib⁹ accepisti) ad celi spacij/ puncti p̄stat obtinere rōnem. **I**d est vt si ad celestis globi magnitudinē cō ferat. nihil spacij prozsus habere iudicet̄. **V**ui⁹ igit̄ tā exigue in mūdo regionis: q̄rta fere portio ē (sic **P**ro lemeo pbante didicisti) que nob̄ cognit̄is aiantibus incolat̄. **V**ui⁹ quarte si quantū maria paludesq̄z pre/ mūt/ quātumq̄z sui vasta regio distēdit̄: cogitatione subtraxeris: vix angustissima inhabitādi hoibus area relinquet̄. **I**n hoc igit̄ mīmo p̄cti quodā puncto/ cir cumsepti atq̄ p̄clusi: de puulganda fama/ de p̄ferē/ do noie cogitatis. **A**t quid habeat amplū magnificū q̄ gloria tam angustis exiguisq̄ limitibus artata?

Vui⁹ igit̄ tā exigue regionis. i. frē i mūdo fere q̄rta portio. i. q̄rta ps ē q̄ incolit. i. inhabitat̄ ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄ sic tu didicisti a **P**rolemeo hoc pbante **S**i subtraxeris cogitatioē huic q̄rte p̄ti frē q̄ntū maria z paludes premūt. i. occupāt. z q̄ntū vasta. i. ampla regio distēdit̄ siti. i. siccitate/ tūc vix relinquet̄ hoib⁹ angustissima area. i. artissim⁹ loc⁹ inhabitandi. **I**n hoc q̄ qd̄ā mīmo p̄cti. i. mīma por/ tione frē vos hoies circūsepti atq̄ p̄clusi cogitatis de puulganda fama/ de p̄ferēdo. i. extollēdo noie. i. fama. et hoc fit inuutilit. **S**z qd̄ habeat. i. p̄t h̄re glā amplū et magnificū q̄ artata est tā an/ gustis z exiguis limitib⁹. i. finibus. q. d. nihil h̄z magnificū. **N**ō fra respectū celi nō ē alicui⁹ q̄n titatis sensibil. s̄ h̄z se sic p̄ctus. qz orizon q̄ tminat visū n̄m/ diuidit̄ celū i duo media qd̄ nō eēt si fra in p̄patione ad celū h̄ret aliquā q̄ntitatē. **I**te si fra eēt alicui⁹ q̄ntitatis sensibil respectū ce li/ tūc stelle nō apparerēt nob̄ eiusdē q̄ntitatis. qd̄ p̄z falsū. qz in ea pte. vbi fra eēt magis gibbo sa z p̄pinq̄oz celo/ apparerēt stelle maiores/ z in opposita pte minores. **U**tē mīma stella fixa visū notabil. ē maior tota fra. si q̄ tal̄ stella apparet nob̄ ex̄ntib⁹ in fra sic p̄ctus. multo magis fra re/ spectū celi erit sic p̄ctus. **U**tē p̄ctus ē qd̄ā indiuisibile a q̄ linea eqli distās fac̄ circulū. z q̄a celū ex oī pte eqli distat a fra iō fra respectū celi h̄z se sic p̄ctus. **N**ō q̄ tres ptes frē s̄t inha bitabiles. vna p̄t nīmū calozē. due p̄t nīmū frigus. s̄ q̄rta ps q̄ est t̄pata a caliditatez frigiditate a nob̄ inhabitat̄. s̄ qz adhuc nō tō inhabitat̄ p̄t maria z paludes. z p̄t nīmū siccitatē. iō dic̄ phia q̄ q̄rta ps fere ē habitabilis. **U**t dic̄ fere s̄z alios qz estus solis nō facit torridā zonā tōlit̄ in habitabile. cū qd̄ā citas dicta **Z**enit sup quā **P**roleme⁹ d̄z fūdasse astrolabiū/ directē sit s̄b eq̄nocti ali. s̄ d̄z inhabitabil qz est ḡuis inhitationis. s̄ vlt̄ eq̄noctiales oīo ē inhabitabil p̄t nīmū calozē. **I**te dic̄ q̄rta pte frē inhabitari ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄. s̄ forsan dic̄ p̄t antipedes si s̄t q̄ nob̄ s̄t ignoti

Adde q̄ hoc ipsuz breuis habitaculi septū plures in/ colunt nationes. lingua: moribus/ totius vite ratōne distātes. **A**d quas: tum difficultate itinez: tum loquē di diuersitate: tum cōmerciū insolentia: nō modo fama hoim singuloz/ s̄z ne vrbū qd̄em puenire queat. **E**tā

Prosa septima

te denique **M**arci **T**ullij (sicut ipse quodam loco significat) nondum caucasum montem romane reipublice fama transcenderat. et erat tunc adulta/parthis etiam ceterisque id locorum gentibus formidolosa. **V**ides ne igitur quae sit angusta quae compressa gloria/quae dilatare ac propagare laboratis? **A**n ubi romani nominis transire fama nequit: romani hominis gloria progredietur?

.i. tam diuersitate loquendi. i. idiomatum. tuz. i. tam insolentia. i. incosuetudine promeritij. qz aliq hoies non psueuerunt cum alijs concitare in promeritij. qz etate. i. tpe **M**arci **T**ullij sic ipse **M**arcus tullius significat quodam loco. i. in quibusdam suis scriptis/fama ratione reipublice nondum transcenderat caucasum montem. et tunc fama romanorum erat adulta .i. ab antiqua nota. etiam formidolosa parthis talibus hominibus. et ceteris gentibus id locorum circa caucasum montem. **V**ides ne igitur quae angusta sit gloria. quae compressa. i. in modum cum redacta quae laboratis dilatare et propagare. **A**n pro nunquam gloria vni hominis romani illuc progredietur. i. pueniet ubi fama romani nominis. i. romane urbis nequit transire? q. d. non. **N**on potest esse habitabile vocat septem. qz est septem. i. circumdata mari. **U**n Linconiensis in statu suo de spera. et etiam **M**acrobij dicunt quod quarta portio nostra habitabilis undique cingitur mari. **N**on quod insolentia secundum **B**ea est spes false magnitudinis. s. s. **U**guic. **I**nsolentia est supbia vel fatuitas. **I**n proposito autem potest exponi pro dissuetudine et tunc dicitur ab in quod est non. et soleo quod est psueico. **N**on quod caucasus est mons quidam situs in parte septentrionis/ad quem non puenerat fama romane urbis. s. parthis et alijs gentibus assidentibus fama romanorum erat formidolosa. i. formidabilis.

Quid quod diuersarum gentium mores inter se atque instituta discordant: ut quod apud alios laude: apud alios supplicio dignum iudicetur? **Q**uo fit ut si quae fame predicatio deleat: huic in plurimos populos nomen proferre nullo modo producat. **E**rit igitur propagata inter suos gloria quisque pretentus. et intra vni gentis terminos preclare illa fame immortalitas coartabitur.

est indicandum quod mores et instituta leges diuersarum gentium inter se discordant ut illud quod apud alios iudicatur dignum laude: apud alios iudicatur dignum supplicio. quo fit. i. propter quod fit. ut si predicatio. i. dilatatio fame deleat quem. i. aliquem. nullo modo producat. i. labore proferre nomen. i. famam suam in plurimos populos. qz s. ab aliquibus laudatur: ab alijs tamen vituperatur. **E**rit igitur quisque pretentus gloria propagata. i. dilatata inter suos. **E**t ista pro clara immortalitas fame. et loquitur ironice/ qz non est pro clara nec immortalitas. illa coartabitur. i. restringetur inter terminos vni gentis. i. vni idiomatis. **N**on quod tanta est diuersitas morum in gentibus quod illud quod reputatur apud alios laudabile: apud alios reputatur vitupabile. **R**eputatur enim apud syrios laudabile comedere parietes mortuos ne comedantur a hominibus in terra. quod apud alios execrabile est. **S**iliter apud iudeos reputatur laudabile ducere uxores sanguinitate proximis quod apud christianos prohibetur. **I**tem in triuallis laudabile est occidere prorem sexagenarium et cremare ipsum. quod apud alios est vitupabile. **U**n dicit poeta **S**unt loca: sunt gentes: quibus et matrem parentes **E**st fas et pietas duz longa superuenit etas.

Sed quod multos clarissimos suis temporibus viros: scriptorum inops deleuit obliuio. **Q**uantum quod ipsa scripta proficiant/que cum suis auctoribus premit longior atque obscura vetustas?

Nos autem. **P**rius dicitur **Q**uia fama et gloria non sit immortalis propter quod multos viros clarissimos. i. gloriosos suis

impeditur. et propter quod non est multum appetenda. vñ dicit in lra. **A**dde predicte rationi quod hoc ipsum septem. i. spacium breuis habitaculi. i. propter spacium in quo nos habitamus incolunt. i. inhabitant plures nationes. i. gentes distantes. i. differetes lingua. i. idiomate et moribus et ratione totius vite. i. ratione modi viuendi. ad quos non potest puenire non modo. i. non tamen fama singulorum hominum: s. etiam nec fama vrbium tum. i. tam difficile est itinere. i. viam. tum

Hic sunt gloria mundana esse exilium ex parte diuersitatis morum/ propter quod de eodem apud diuersos prore iudicatur. et interdit tale ratione. **C**ontrarietates institutionum et legum impediunt fame dilatationem. s. homines contrariarum institutionum et legum terra inhabitant. s. diuersitas institutionum et legum impediunt dilatationem fame propter quod non est multum appetenda. vñ dicit in lra **Q**uid supple

Hic probia sunt exilitate glorie ex breuitate durationis propter quam non perpetuatur. **E**t diuiditur in tres partes. primo sunt hoc ex hominum obliuione. 2º ex temporis breuitate. ibi. **N**os vero. 3º sunt gloria a viris etuosis non esse appetenda. ibi

Hic probia sunt exilitate glorie ex breuitate durationis propter quam non perpetuatur. **E**t diuiditur in tres partes. primo sunt hoc ex hominum obliuione. 2º ex temporis breuitate. ibi. **N**os vero. 3º sunt gloria a viris etuosis non esse appetenda. ibi

Libri secūdi de consolatione philosophie

tpib⁹ delevit inops. i. defectuosa obliuio scriptoz. quanq̄ etiā ip̄a scripta pficiant q̄d .i. parū. q̄ scripta longiorz obscura verustas tpis premit. i. sumit cū suis auctorib⁹ q̄z s̄ scripta. **N**ō q̄ p̄ scripturā fama gestoz trāsmittit ad posteros. tal̄ aut̄ scriptura q̄nq̄ deficit: vel p̄t̄ inopiā scrip̄toz. vel q̄ ipsa scripta in se verustate sumunt. et iō famaz gl̄a in obliuionē pueniūt. vñ Salu- stius i catilinario p̄querit̄ res gestas romanoz min⁹ eē famolas p̄pter inopiā scriptoz. Atheniē sum̄ nō maioris fame q̄ romanoz/ p̄pter scriptoz copiam.

Dic phia ont̄ famā z gl̄az nō eē durabilez immortalē ex tpis breuitate. d. **V**os nō hoies videm̄ vob̄ p̄ pagare. i. facē immortalitē/ cū cogi- tatis famā futuri tpis. z i h^o frustra cogitatis. q̄z exilis ē duratō fame p̄ tps. q̄d. i. tps s̄ p̄ctes. i. p̄pares ad infinita spacia et̄nitatis/ q̄d habes q̄ leteris de diuturnitate tui nois. i. tue fame. q. d. nihil ē. **E**tenī mora vni⁹ momēti s̄ p̄ferat. i. p̄paret de eē milib⁹ annis: h̄z aliquā p̄portioez l̄z mīmā. i. valde parua. qm̄ vtrūq̄z spaciū tpis ē finitū. s̄ h̄ nūerus āno rū. i. decē milia: vel ei⁹ nūeri q̄ntūlibet multiplex sic̄ duplū vl̄ triplū: n̄ p̄t̄ p̄pari ad inf̄minabilitatē diuturnitatis q̄ ē et̄nitas. q̄z finitis ad se i- uicē q̄dā fuēit collatio. i. p̄p̄atio. infiniti n̄oz finiti nll̄a vnq̄z p̄t̄ eē collatio. **I**ta fit vt fama tpis q̄n- tūlibz plixi s̄ cogitef̄ p̄pando cū inexhausta. i. infinita et̄nitate/ ipsa videat̄ nō pua s̄ plane nll̄a esse. **N**ō omē q̄d incipit in tpe: n̄cario h̄z finē in tpe. cū sit cā corruptōis tpaliū. i. i. phys. **C**uz igit̄ fama sit tpalis/ incipiēs: ip̄a desinet in tpe. z p̄ p̄ns nō est p̄petua. **N**ō q̄ tps q̄ntūcūq̄ ma- gnū p̄patū ad et̄nitatē/ mīmū reputat̄ z q̄i nulli⁹ momēti. l̄z enī finitoz ad se inuicē possit eē p̄pa- tio z int̄ ipsa possit eē p̄portio: tñ finiti ad infinitū nll̄a est p̄p̄atio. **C**ū igit̄ et̄nitas sit duratio infi- nita tota s̄l̄ ex̄ns. z tps q̄ntūcūq̄ magnū sit finitū. tps nll̄am hēbit p̄portioē ad et̄nitatē. z per p̄ns fama q̄ntūcūq̄z proluxi tpis p̄pata ad eternitatem: nll̄a videt̄ esse.

Dic phia ont̄ gl̄am a viris stuo- sis nō eē curandā. et hoc duab⁹ rō- nib⁹. sc̄da ibi. **Q**uid at̄ est. **P**ria rō ē illa **I**llō q̄d spectat ad leuitatē ar- rogātie: a sapiētib⁹ nō est curandū. s̄ gl̄a p̄t̄ quā hō recte facit p̄t̄ lau- des hoim/ illa spectat ad leuitatē ar- rogantie. z est digna derisione. s̄ zc̄ **Q**u aut̄ tal̄ arrogātia sit quedā deri- sio declarat i l̄ra. z dic. **V**os hoies nescitis recte facē nisi ad plares au- ras. i. ad plōz p̄placētias z ad ina- nes rumores z laudes. z vos postu- latis. i. desideratis p̄mia de sermūcu- lis alienis. relicta. i. postposita p̄stan- tia. i. dignitate v̄ie p̄scie. z stutis p̄- pter quā debētis recte opari. **A**cci- pe. i. p̄sidēa q̄zfestiue. i. gl̄ose aliq̄s il- luserit. i. deriserit quendā dicentē se eē p̄hm i leuitate hmōi arrogātie. **N**ā cū q̄dā tyrānus esset adorsus p̄tumelijs. i. incepisset alloq̄ p̄tumeliose quedā hoiez q̄ induerat. i. vsurpauerat sibi falsū nomē p̄hi. nō ad vsuz vere stutis: s̄ ad supbā gl̄am. z tyrānus adiecisset. i. dixisset se iā sciturū an iste eet p̄hs/ si q̄dem illatas sibi in- iurias patient̄ leuitq̄z tolerasset. **I**lle q̄ dixit se p̄hm/ paulisper patientiā assumpsit. i. in p̄ncipio. z accepta p̄tumelia a tyrāno velut sibi insultās inq̄t ad tyrānū. **I**ntelligis ne me esse p̄hm? tūc ille

Vos nō immortalitē vob̄ p̄pagare videm̄: cū fu- turi famā tpis cogitatis. **Q**uōd si ad eternitatis infinita spacia p̄tractes/ q̄d habes q̄ de nois tui diuturnitate leteris? **E**nīus etenī mora momēti s̄ decē milib⁹ p̄fe- rat̄ annis: qm̄ vtrūq̄z spaciū definitū est: minimā licz: h̄z tñ aliquā p̄ortionē. **A**t hic ipse nūerus annoz/ ei⁹ q̄z q̄ntūlibet multiplex/ ad inf̄minabilē diuturnitatez ne p̄pari quidē p̄t̄. **E**tenī finitis ad se inuicē fuerit q̄- dam. infiniti n̄o atq̄ finiti nulla vnq̄z poterit eē colla- tio. **I**ta fit vt q̄ntūcūq̄z plixi tpis fama si cū inexhau- sta et̄nitate cogitef̄: nō parua s̄z plane nll̄a eē videat̄.

Ita fit vt fama tpis q̄n- tūlibz plixi s̄ cogitef̄ p̄pando cū inexhausta. i. infinita et̄nitate/ ipsa videat̄ nō pua s̄ plane nll̄a esse. **N**ō omē q̄d incipit in tpe: n̄cario h̄z finē in tpe. cū sit cā corruptōis tpaliū. i. i. phys. **C**uz igit̄ fama sit tpalis/ incipiēs: ip̄a desinet in tpe. z p̄ p̄ns nō est p̄petua. **N**ō q̄ tps q̄ntūcūq̄ ma- gnū p̄patū ad et̄nitatē/ mīmū reputat̄ z q̄i nulli⁹ momēti. l̄z enī finitoz ad se inuicē possit eē p̄pa- tio z int̄ ipsa possit eē p̄portio: tñ finiti ad infinitū nll̄a est p̄p̄atio. **C**ū igit̄ et̄nitas sit duratio infi- nita tota s̄l̄ ex̄ns. z tps q̄ntūcūq̄ magnū sit finitū. tps nll̄am hēbit p̄portioē ad et̄nitatē. z per p̄ns fama q̄ntūcūq̄z proluxi tpis p̄pata ad eternitatem: nll̄a videt̄ esse.

Vos aut̄ nisi ad populares auras inanesq̄ rumores recte facē nescitis. et relicta p̄scientie stutis q̄z prestā- tia de alienis premia sermūculis postulatis. **A**ccipe i huiusmodi arrogātie leuitate q̄zfestiue aliq̄s illuserit. **N**ā cū quidā adorsus esset hoiem p̄tumelijs q̄ nō ad vere stutis vsuz s̄z ad supbā gloriā/ falsuz sibi philo- sphi nomē induerat. adiecisset q̄z iaz se sciturū an ille p̄hs esset: si quidē illatas iniurias leuit̄ patientq̄z to- lerasset. **I**lle patientiā paulisper assumpsit. accepta q̄z p̄tumelia velut insultans. iam tandē inquit intelligis me esse philosophū? **T**um ille nimiū mordaciter **I**n- tellexeram inquit si tacuisses.

Nā cū q̄dā tyrānus esset adorsus p̄tumelijs. i. incepisset alloq̄ p̄tumeliose quedā hoiez q̄ induerat. i. vsurpauerat sibi falsū nomē p̄hi. nō ad vsuz vere stutis: s̄ ad supbā gl̄am. z tyrānus adiecisset. i. dixisset se iā sciturū an iste eet p̄hs/ si q̄dem illatas sibi in- iurias patient̄ leuitq̄z tolerasset. **I**lle q̄ dixit se p̄hm/ paulisper patientiā assumpsit. i. in p̄ncipio. z accepta p̄tumelia a tyrāno velut sibi insultās inq̄t ad tyrānū. **I**ntelligis ne me esse p̄hm? tūc ille

Metrum septimum

tyrannus mordacit inquit Intellexerat te phm si tacuisses. **N**o fm Comentatorē in plogo. viij. phys Verus phs dz ee pfecto oib generib virtutu. z p pns debet ee magnanimus. **S** fm Sen. in li. de clem magnanimi e iniurias z offensioes supbi despice. z p pns sbis ptumeliosis puocari no dz. **C**te veri phi est no vinci a passionib s poti dz moderare z refrenare passiones. cuz ptus pstat i moderatione passionu. vn Ar. iij. eth. dic Mansuet vult imprubatus esse et no duci a passione. **U**n qda phs ptumeliose sibi insultanti dixit Tu didicisti maledice: s ego didici

maledicta ptennere. **Q**uid aut est qd ad pcpuos viros (de his eni sermo est) qui virtute gloria petunt: qd inqua est qd ad hos de fama post resolutu morte supma corpus attineat? **N**a si (qd nre rones credi vetat) toti moriunt hoies: nulla est oino gloria. cu is cui ea esse dicit no extet oino. **S**in ho bene sit mens conscia terrco carcere resoluta celu libera petit. **N**one omne terrenu negociu spernit: que se celo fruens: terrenis gaudet exemptam?

te? q. d. nihil. de his eni viris e fmo nr qui petunt. i. qrunte glam virtute. i. opib virtuosos. **N**a si hoies toti moriunt corpe z aia vt quida putat. qd tn nre rones. i. phice vetant. i. phibent credi. qz fm phiam aia intellectua e immortal. nlla est oio gla p morte. cu iste oio no extet. i. non sit cui ea gla esse dz. **S**in ho mens bn sibi pscia. i. illesa/resoluta. i. liberata freno carcē. i. a corpe/ p morte z libera petit celu. **N**one ipa aia q celo fruens gaudet se exempta frenis/ ipa spernit oe frenu negocium z p pns frenā glaz. q. d. sic. **N**o q ad virtuosos nihil spectat de fama nec in pnti vita: nec i futura. **N**o in pnti qz dic Sen in puerb. q plimi curat famā: pauci at psciam. z tales pauci curates psciam/ se virtuosos z phi. de quib loquit boeci in fine ecat de sumo bono. d. Pauci st viri honoradi sic phi q ptennunt desideriu sensus/ z sequunt desideriu intellectu. **P**lmi at st q curat famā sic st vulgares q relicta virtute pscie: pp laudes hoim recte faciunt. **D**e qb dz scriptura **A**me dico vob/ receperit mercedē suā. **N**ec etiā fama spectat ad viros virtuosos i futura vita q virtuosos si tolit moriunt/ nihil ad eos de fama. **S**i at aia viuit p morte/ ista euolat ad celuz. z nihil curat de fama. spernit omne frenu negociu. z poti gaudet qz e exempta a curis frenis z gaudio celesti fruit in eternum

Metrum iambicum archilochium

Quicumq; solā mente pcpiti petit
Summumq; credit/ gloriam.
Late patentes etheris cernat plagas
Arcumq; terrarum situm
Breuem replere non valentis ambitū
Pudebit aucti nominis
Quid o superbi colla mortali iugo
Frustra leuare gestiunt?
Licet remotos fama p populos means
Diffusa. linguas explicet;
Et magna titulis fulgeat clara domus
Mors spernit altam gloriam
Inuoluit humile parit et celsum caput

Dic incipit metrum septimum h scdi qd dz archilochium ab inuenteore. iambicum a pede pdnante. z constat ex pmo sru metro. 2o dimetro. **I**n quo metro phia docet quomodo gla sit ptenneda ex pside ratione amplitudis celi et stricitudis terre. dicens. **Q**uicumq; petit. i. desiderat pcpiti mete solā glaz. z credit istā ee sumū bonū. i. pcpiu int appetēda: iste cernat. i. pside plagas etheris. i. ptes celi late patētes. z cernat arcū sitū fraz. i. strictū spaciū tre in pparatione ad celu: ille pudebit. i. verecūdabit aucti nois. i. aucte fame sue/ n valētis replē breuē ambitū. i. parū spaciū tre. **E**t tūc exclamat. d. **O** pp hoc miror qd. i. pp qd supbi gestiunt. i. cupiunt frustra leuare. i. extollē colla sua mortali iugo. i. mortali fama. lz eni fama diffusa means. i. trāsiens per remotos ppos. explicet se linguas. id ē. p linguas ppoz. z lz magna domus tua. i. nobil parētela vl familia tua fulgeat claris titulis. i. laudib. tn mors spernit altā glam. z mors parit. i. sil inuoluit hūile caput. i. miser hoiez et celsū. i. nobilē vel diuitē. z mors equat infima sumis nlli pcendo. qd declarat. **D**. **U**bi nūc manēt ossa fidel fabricij. qd Brutus

Libri secūdi de consolatione philosophie

aut rigidus **C**atho supple est, q. d. qd manet de gla
coz post mortē: utiq; modicū, i. illud manet qd te/
nns, i. exilis fama/ supstes, i. manēs signat iane no
men coz pauculis lris scriptis i epitaphijs coz. s.
qd id ē. i. ad qd nouim? decora vōbula scpta, nun
qd intelligit p ea ipos esse psumptos, i. mortuos?
q. d. immo. **J**acetis g mortui prorsus ignorabiles
nec fama efficit vos notos. **E**t qz aliqs dicēt, licz
ipli sint mortui corpe: tñ viuūt s; famā, dicē phia
Si putatis vitā vram longius trahi, i. plongari
aura mortal' noīs, i. splēdore mortalis fame cuz se
ra, i. vltia dies vob hoc rapiet, i. famā auferet, iam
vos manet, i. expectat scda mors, q. d. si estis pri?
mortui corpe: z fama manēs/ est vita vra: illa celi
sante scdario moriemī **M**ō fabrici? fuit p sul ro
man? q cū mitteret pugnare p Pyrrhū regē epi
rotaz: rex pmisit sibi ptez regni sui vt ensiret ad
ipm, qd fabrici? ptempit, sequēti āno Pyrrhus
obtulit sibi magnā pecuniā auri vt ēderet Roma/
nū imperiū, cui ait fabrici? **R**oma nō vult aurū,
s; vult impare hūtibus aux, p hoc ipse dic? fu
it fidelis fabrici?. **D**icit etiā de fabricio q cū q
dā ad eū venisset pmittēs se pyrrhū occisurū s; fabrici? sibi pecuniā aliquā dare vellet, ipē &
fabrici? hūc traditorē ligatū misit ad pyrrhū p tali scelē puniēdū. **C**ui tūc pyrrhus dixit **P**os
sibili? ē solē a suo tramite deuiare qz fabriciū a via recta rōnis discedē **M**ō q **B**rut? fuit pri
mus p sul rōnis q amore libertatis z iusticie pte stupz **L**ucrecie plima egit, z multa bella p rōnis
inuit, pte qd etiā famosus fuit. **M**ō q **C**atho dic? ē rigid? pte rigore ai sui qui ad nihil turpe
flecti potuit, et tate iusticie fuit vt **L**ucan? ipm dūs paret in iudicāda cā q fuit inf **J**uliū celar
rem et **P**ompeiū dicēs, **C**harix cā dūs placuit s; vīda **C**athoni. **E**t de hoc magis patebit qto
huius prosa scē

Probat aduersam fortunā meliorē prospera

Ista ē octana p̄sa hui? scdi, et qz
phia ont bō fortune nō multū eē ap/
petēda/ aliqs putaret q i fortuna ni
hil eēt boni: iō iā ont phia cuiusmo
di bonū sit i fortuna, z pbat fortunā
aduersā pl? eē bonā qz p̄sperā, z p?
pmittit suā intētionē, z pbat inten
tū, ibi. **P**rio dicē **P**roboeci ex
dictis p; q fortuna ē p̄temnēda, sed
ne putes me gerē, i. facē bellū inero
rabile, i. implacabile p fortunaz sup
ple scias q aliqñ est, i. ptingit q ipsa fortuna nihil fallax, i. nihil fallacif agēs bñ mereat de hōib?
eo q aliqd bonū euenit hōib? p eā tum, i. cū fortuna se apit manifestādo suā fallitatem, cū detegit
frontē p sui aduersitatē, cū p̄fitef mores suos p instabilitatē. **E**t s̄dit phia, nōdū forte intelligis
qd loqr, qz mirū est qd ego gestio, i. cupio dicē, eoq; i. iō vix queo explicare sniaz v̄bis, etenī ego
reoz, i. opior aduersam fortunā pl? pdesse hōib? qz p̄sperā **M**ō qñcūq; in aliq dicto vidēf eē re
pugnātia illud vidēf mirabile dictū, s; dicē fortunā aduersā hōib? prodesse/ vidēf esse quedā re/
pugnātia in dicto, nā esse aduersū alicui z sibi pdesse: adinuicē repugnāt, iō dicē phia mirū est qd
gestio dicē, scz fortunā aduersam magis prodesse qz prosperam.

Vic phia pbat intentū q fortuna
aduersa melior sit qz p̄spa t̄b? rōni
bus, scda ibi. **P**ostreō, stia ibi, **A**n
hoc, **P**rio dicē **I**lla fortuna p̄spa sp

Sed ne me inexorabile p̄tra fortunaz gerē bel
lū putes. **E**st aliqñ cū de hōibus illa fallax ni
hil bene mereat, tum scilicet cū se aperit/ cū frontē de
tegit moresq; p̄fitef. **N**ondū forte qd loquar intelli
gis? **M**irū est qd dicē gestio, eoq; sententiā v̄bis expli
care vix queo. **E**tenī plus hōibus reoz aduersam qz
prosperam prodesse fortunam.

Illa enī sp specie felicitatis cū vidēf blanda mentif.
Nec sp vera ē, cū se instabilē mutatione demonstrat.
Illa fallit: hec instruit. **I**lla mendacius specie bonoz

Illa enī sp specie felicitatis cū vidēf blanda mentif.
Nec sp vera ē, cū se instabilē mutatione demonstrat.
Illa fallit: hec instruit. **I**lla mendacius specie bonoz

Equatq; summis infima

Ubi nunc fidelis ossa Fabricij manent?

Quid Brutus aut rigidus Catho?

Signat superstes fama tenuis pauculis

Inane nomen litteris

Sed quid decora nouimus vocabula

Num scire consumptos datur?

Jacetis ergo prorsus ignorabiles

Nec fama notos efficit

Quod si putatis longius vitam trahi

Mortalis aura nominis

Cum sera vobis rapiet hoc etiam dies

Jam vos secunda mors manet

Prosa octava

mentes fruentium ligat. hec cognitione fragilis felicitatis: absoluit. Itaque illas videas ventosam: fluentem: suamq; semper ignaram. Hanc sobriam succinctamq; et ipsam

aduersitatis exercitatione prudentem res in se fallit. hec autem aduersa fortuna hominum instruit ostendendo quod non sit perfidendum prosperae fortunae propter eius mutabilitatem. Illa. scilicet. prospera fortuna ligat. scilicet. fallendo mentes fruentium hominum specie bonorum mendacium. hec. scilicet. aduersa fortuna absoluit. id est. liberat. scilicet. mentes hominum cognitione fragilis. id est. transitorie felicitatis. Et tunc recolligit effectum utriusque fortunae. d. Itaque illam. scilicet. prosperam fortunam vides ventosam. id est. superbam fluentem. id est. perdigam. et sui ipsam ignaram. nam homines in prosperitate continua se ipsos non cognoscunt. hanc. scilicet. aduersam fortunam tu vides sobriam et succinctam. id est. humile non superbam. et prudentem exercitatione aduersitatis. **N**on quod ex ista littera possunt formari tres rationes quod aduersa fortuna melior sit prospera. Prima ratio est ista. Bona fortuna in specie vere felicitatis decipit habentes ipsam. sed fortuna aduersa non decipit sed vera est. ostendens se tale qualis est. ergo aduersa melior est quam prospera. Secunda ratio est. Prospera fortuna ligat mentes hominum mendacibus bonis. sed aduersa liberat mentes a falsa felicitate. ergo est melior. Tertia ratio. Prospera fortuna reddit homines sui ignaros. sed aduersa facit homines sapientes. ergo est melior quam prospera.

Postremo felix a vero bono deuos blandicijis thit.

aduersa plerumque ad vera bona reduces vnco retrahit thit a vero bono. sed fortuna aduersa est homini. ergo etc. **A**n dicitur in littera Postremo felix. id est. prospera fortuna. cum sit is blandicijis thit deuos. id est. errans a vero bono. sed aduersa fortuna plerumque retrahit vnco. id est. tenaculo reduces. id est. reuertentes ad vera bona. **N**on quod quod prospera fortuna videtur esse propinquam felicitati eo quod sine bonis fortunae non contingit esse felicem. ex de bono fortuna. id est. suis blandicijis thit hominem sensualiter a vero bono quod consistit in speculatione dei. Aduersa autem fortuna quod ostendit prosperam fortunam esse mutabilem: ipsa reducit

An hoc in te minima estimandum putas. quod amicos tibi si delium mentes: hec aspera/hec horribilis fortuna detexit? Hec tibi certos sodalium vultus ambiguosque secreuit. discedens/suos abstulit: tuos reliquit. Quamtu hoc integer vt videbaris tibi fortunatus emissis? Desine nunc amissas opes querere. quod preciosissimum diuitiarum genus est/amicos inuenisti

hoc hominem ad verum bonum quod est immutabile. **H**ic philosophia ponit secundam rationem quam talis est. Quaecumque fortuna thit ad inquisitionem veri boni/illa melior est quam quae rethit. **A**n dicitur in littera Postremo felix. id est. prospera fortuna. cum sit is blandicijis thit deuos. id est. errans a vero bono. sed aduersa fortuna plerumque retrahit vnco. id est. tenaculo reduces. id est. reuertentes ad vera bona. **N**on quod quod prospera fortuna videtur esse propinquam felicitati eo quod sine bonis fortunae non contingit esse felicem. ex de bono fortuna. id est. suis blandicijis thit hominem sensualiter a vero bono quod consistit in speculatione dei. Aduersa autem fortuna quod ostendit prosperam fortunam esse mutabilem: ipsa reducit **H**ic philosophia ponit ultimam rationem quam talis est. Illa fortuna est melior quam quam cognoscunt veri amici. sed aduersa fortuna est talis. igitur etc. vnde dicitur in littera. **A**n p nuncquid putas hoc estimandum in te minima bono quod hec aduersa fortuna detexit. id est. monstrauit tibi mentes. id est. corda fidelium amicorum. quod dicitur illud est bonum de maximis bonis. et hec. scilicet. aduersa fortuna secreuit. id est. distinxit tibi certos amicos et ambiguos vultus sodalium. id est. amicorum. quod dicitur. aspera fortuna docuit te discernere inter veros amicos et falsos. quod prospera fortuna a te discedens abstulit suos. id est. qui erant amici ratione prosperitatis. et reliquit tuos amicos qui te dilexerunt non propter tuam. **Q**uanti. id est. quanto precio tu emissis hoc integer. id est. in integritate fortunae consistit cum videbaris tibi fortunatus vt potuisses cognoscere veros amicos. nunc desine. id est. cessa querere opes. id est. diuitias amissas quod inuenisti veros amicos qui sunt preciosissimum genus diuitiarum. **N**on in aduersitate falsi amici fugiunt: sed in tempore prosperitatis manent. vnde **Seneca**. in libro de rebus. **Q**uam tu felice credis: illum multi comitantur. vt melius musce sequuntur. cadauera lupi. frumenta formice. praedam ista turba sequitur non homines. **N**on quod aduersa fortuna ostendit fideles amicos. vnde **Seneca**. x. epistola. **T**urba familiaris cum a te pasci desierit/ipsa te non pascet. et quod tu beneficio tuo scire non poteris/paupertate scies. illa veros amicos retinebit. discedit quocumque non te sed aliud sequebatur. **E**st autem propter hoc vnum amanda paupertas quod a quibus amaris ostendit. **U**nde pauper **Vericus**. **P**reualet hoc solo mala sors quod monstrat amicos. **Q**ui boni qui mali monstrat utraque viam. **I**tem poeta **L**ype felici non cognoscunt amici. **S**orte patet misera quam sit dilectio haec. **I**tem alibi **C**um fueris felix multos numerabis amicos **L**ype si fuerit nubila: solus eris. **I**tem **T**obias fluctuat ad celum venalis amicus egenus **S**ed verus refouet vt fabricat amor. **N**on quod fidelis amicus est preciosissimum genus diuitiarum. quod amicus. ix. ethicorum. est alii ego. id est. amicum est idem velle et nolle. **N**eo enim eligit vinum sine amicis huiusmodi reliqua bona. **E**t **Seneca**. ix. epistola dicit **S**apienter et si pretentur sit se ipso tantum amicum habere vult propter nihil aliud nisi vt exerceat amicitiam ne tam magna situs lateat. **E**t **Lullius** in libro de officio dicit. **D**onores: diuitie: et

Dignitates nunquam sunt amicitiae antepone

Retrū octauū scđi

Hic incipit octauū z vltimū metz h^o scđi qđ dī glyconicus ab inuētoze. amphimacrū a pede pđnante. et ē amphimacrus pes antiqz p̄stās ex p̄maz vltia lōga z duab^o breuib^o medijs
Dic^o ab amphī qđ est circū z macros lōgū. qđ hñs circunqz longā syllabā. **I**n q̄ metro phīa p̄mēdat amorē ex q̄ dixit q̄ amici sē p̄ciosissimū gen^o diuitiaz. Et p̄mo p̄mēdat amorē diuinū. 2° oñt quō hūana natura amicicia p̄suat. ibi. **H**ic sancto p̄rio fac hoc qđ dīctū ē. 2° oñt q̄ ablato dīno amorē oīa coz/rūpūnt. ibi. **H**ic si frena. **P**rio dīc Amor dīnus regens frās ac pelagus z imperitās. i. frequent̄ imperās celo/ille amor ligat hāc seriē. i. p̄cordiā rez q̄ mūdus stabili fide variat p̄cordes vices. i. alternatiōes tempoz anni. i. noctis z diei. z q̄ semia pugnātia. i. elemēta p̄ria tenet p̄petuū fedus. i. p̄cordiā ne vnū totalit̄ aliud corrumpat. q̄ p̄hebus. i. sol curru aureo p̄uehit. i. p̄ducit aureū. i. clarū diē. idem amor facit vt p̄hebe. i. luna imperet. i. p̄sit noctib^o q̄s noctes hesperus. i. stella vesprina duxerit. i. adduxerit. z vt auidū mare ad exeuñdū coerceat fluū^o su os certo. i. defmiato fine ne liceat sibi tendē. i. extēdē latos terminos vagis. i. amplis tris supple tōlit̄ coopiendo frā. **N**ō q̄ Lull. loquēs de amicicia dīc Amicicia ē stus monēs supiora ad p̄tationē inferiorz. et inferiora ad subiectionem supioz. Amicicia enī sblata/ois i vita tollit̄ iocūditas **N**ō q̄ elemēta appellat semia qz ex ip̄is tanqz semib^o elemētata p̄ducunt̄ Sic enī semē est p̄ncipiū fruū^o: sic elemēta s̄ p̄ncipia corporū mixtoz. Et dīc elemēta pugnātia p̄t ip̄oz p̄rietatē: nā aliq̄ sūt calida: aliq̄ frigida. qđā hūida: qđā sicca. **H**ec elemēta dīno amore ordiate tenēt x̄ iū fedus qz gūitas inferiorz nō aufert leuitatē supioz. nec econuerso. z simul totalit̄ nō corrūpūnt.

Hic oñt q̄ amore dīno subtracto oīa corrūpūnt. d. **S**i hic amor dīnus remiserit frena. i. legē gubnādi res: q̄quid nūc amat inuicē. i. p̄cordat/illud p̄tinuo geret bellū. z ip̄a elemēta certant. i. litigāt solue. i. destrue machinā. i. mūdā quā nūc socia fide. i. p̄cordi fedē incitāt pulcris morib^o. i. faciūt ordiate mouē **N**ō q̄ sublato amore z p̄cordia/oīa dissoluunt̄. **U**n Alan^o i anticlaud^o loquens in p̄sona amoris z p̄cordie dīc **S**i mea iura: meas leges: mea federa/mundus **E**lim seruasset: vel adhuc seruaret/amoris **V**incula. nō tātis gemēt s̄ cladibus orbis

Hic oñt phīa quō p̄ amorē p̄seruat z p̄ciliat̄ amicicia humana. d. **H**ic amor p̄tinet. i. p̄seruat p̄p̄los iūctos scđo. i. stuofo fedē. i. amicicie. z hic amor nēdit sacri. i. sacriū p̄iugij castis amoribus viriz vxoris. z hic amor dīctat iura sua. i. imponit legē amicicie fidis sodalib^o. z qz ista pueniūt ab amoē diuio tanqz a suo p̄ncipio: iō subiūgit **O** felix gen^o hoīm supple dico si amor scz diuin^o q̄ celū regit̄ regat aīos v̄ros supple causando i eis p̄cordiā amicicie **N**ō q̄ amor dīctat iura fidis sodalib^o. **J**ura sūt amicoz z sodalū inuit. **S**en. iij. ep̄. dicēs. **D**iu cogita an aliq̄s in amicū sit tibi recipiend^o. s̄ cū placuerit fieri/ toto illū p̄ctoē admire. tā audacter cū illo loq̄re q̄ tecū. **T**u qđem ita viue. vt nihil tibi p̄mittas nisi qđ etiā amico tuo p̄mittē possis. **C**ū amico tuo oēs curas tuas. oēs cogitatōnes misce si fidelez putaueris. **S**ūt enī qđā qui que amicis s̄ t̄m p̄mittēda/oibus narrāt qđā charissimoz p̄sciam reformidāt nllī crediturū. neutz faciendū ē. vtrūqz enī vicū est et oib^o credē et nllī **N**ō circa p̄dīcta q̄ amicicia p̄p̄rie dīcta t̄m inuenit̄ i reb^o rōnabilib^o. z vt sic amicicia est par volūtas bonoz inf̄ aliq̄s. **S**z large accipiēdo amicicia/sic etiaz est i irrōnabilib^o. et vt sic amicicia ē p̄cordia diuersarū rez adinuicem

Finit scđs de **C**onsolone phie. **S**equit̄ tertius.

Metz glyconicū.

Quod mūd^o stabili fide
Cōcordes variat vi
Ox pugnātia semina **C**es
Fedus perpetuū tenent
Ox p̄hebus roseum diem
Curru p̄uehit aureo
Et quas duxerit hesperus
Phebe noctibus imperet
Et fluctus auidum mare
Certo fine coerceat
Ne terris liceat vagis
Latos tendere terminos
Hanc rerum seriem ligat
Terras ac pelagus regens
Et celo imperitans amor
amore ordiate tenēt x̄ iū fedus

Hic si freno remiserit
Quicqđ nūc amat inuicem
Bellum continuo geret
Et quam nunc socia fide
Pulcris moribus incitant
Certāt soluere machinam

Hic sancto populos queqz
Iunctos federe continet
Hic z coniugij sacrum
Castis nēdit amoribus
Hic fidis etiam sua
Dīctat iura sodalibus
Ofelix hominum genus
Si vestros animos/amor
Quo celum regitur: regat.